

**MAJ
2004**

OBVEZNI
IZVOD

**V DRUŽBI ELITNIH
MUZEJEV EVROPE**

**Južna regija, črna
luknja**

**Ribnica in Sodražica
skupaj v EU**

Muzejska trgovina

Atene 2004

REŠETO

GLASILO OBČINE RIBNICA
28. maj 2004, letnik VII

5

Portret
stavbenika
Alojzija
Hrena
(1895 -
1970); iz
arhiva
Alojzija
Hrena

"Modernizem na deželi"

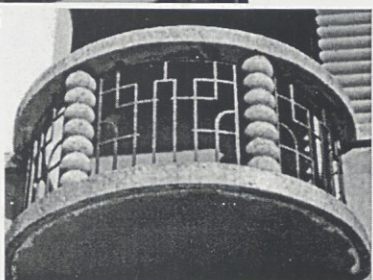
ALOJZIJ HREN POSODOBIL ARHITEKTURNO PODOBO RIBNICE

Vila Hren v Ribnici, ki je bila
zgrajena leta 1931, danes;
foto: Bogo Zupančič

Vila Novak s sadnim
vrtom

Hrenovi detajli so predmet občudovanja še danes

Zdaj ko so arhitekti izrazili svoj strokovni pogled na arhitekturno bogastvo Ribnice in njene doline, bo morda zaščemelo pri srcu tudi kakšnega Ribničana, ko se bo v Galeriji Miklove hiše seznanjal z delom stavbenika Alojzija Hrena. Ustvarjal je med obema vojnama, sledi njegovega dela pa so vidne še po 70 letih, saj so njegove vizije vgrajene v temelje 200 raznovrstnih objektov po Ribniški dolini. Pa vendar njegovega imena ne zasledimo v Enciklopediji Slovenije in celo ne v kulturno - turistični ponudbi Ribnice. Kot da nekdo, ki je prebivalce spremljal od zibelka do groba, ni vreden golega zapisa ali spomina. Galerija vsako leto pripravi arhitekturno razstavo, toda letos je njen vodja Stane Kljun želel izpostaviti delo in osebnost človeka, ki ga je Ribnica spregledala.

Bil je preveč viden opomnik, se zdi, saj nas je spremljal na vsakem koraku. Povsod je bil Hren. "Bil je gotovo največji stavbenik v Ribniški dolini, zato nobena večja gradnja ni mogla mimo njega," piše v priložnostni brošuri, ki sta jo izdali Miklova hiša, Občina in Riko. Nastala je lahko le na podlagi pričevanja Hrenovega sina Janka, zapisal pa ga je arhitekturni publicist dr.

Bogo Zupančič, ki ga je preliel tudi v multivizijsko predstavitev.

Res smo imeli že v tridesetih letih prejšnjega stoletja modernizem na deželi, kakršen je tudi naslov razstave, ki je bila odprta 21. maja. Pravzaprav je ta sodobni funkcionalistični slog še zdaj prepoznaven, in Hrenove stavbe izstopajo po svoji drugačnosti tudi dandanes. Očesa ni moč prevarati in čeprav določeni stanovanjski hiši doda njenih 40 let starosti, ne spregleda, da odstopa od poprečja. "Hren je v začetku tridesetih promoviral gradbene novosti, kot so armirani beton, ravne strehe, vogalni okna in drugo na Ribniškem. Novosti so se pojavile sočasno kot v Ljubljani, vpete so bile v čudovito krajino - zato stavbenikovo delo lahko označimo kot modernizem

na deželi," piše v publikaciji.

Toda dr. Zupančiču se zdi, da povojni lastniki ne vedo, kaj bi radi storili z nekoč najlepšimi in najbolj reprezentančnimi objekti, in so se lotili predelav.

V nebo vpijoča oz. "najbolj hud primer" je ravno vila Novak na Gorenjski cesti, ki je bila po besedah Janka Hrena za njegovega očeta "najlepši objekt, ki ga je izvedel v življenju." Potem je bil preurejen v zdravstveni dom, zdaj pa je v njem policijska postaja. Dr. Zupančič zato upa, da bo Občina poskrbela za to arhitekturno izjemno pomembno dediščino in Hrenovo zapuščino nasploh znala vključiti v "turistično-kulturno promocijo širšega območja Ribniške doline."

Hren je imel tudi svoje zasebno gradbeno podjetje in v času pred vojno je bil tudi najbolj inovativen. Po vojni so mu podjetje odvzeli in s tem tudi podjetniški zagon. Projektiral je vse od leta 1928 do 1969, praktično do svoje smrti leta 1970. "Zanimivo je dejstvo, da je stavbenik Hren številnim Ribničanom gradil stanovanjske hiše, vile in gospodarska poslopja, na koncu njihove življenjske poti pa jim je naredil še nagrobnik - drugi dom (družine Hren, Rigler, Peterlin, Petelin, Ilc, Novak...)"

Značilnost Hrenovih del pa so tudi dobro zamišljeni in kakovostno izvedeni detajli na objektih. Dostopi do hiš, vogalni zaključki, cokli, ograje, stebri, držala za zastave, napisi hiš z imenom lastnika in dejavnostjo, letnica dokončanja gradnje... Med njegova najpomembnejša dela pa sodijo vila Ela Hren iz leta 1930, ki jo je poimenoval po svoji ženi, in sodi med prve modernistične vile v Sloveniji. Hren le-te ni projektiral, je pa izvedel vilo Novak v letih 1933-35; dva načrta in več fotografij vile z ordinacijo Novak v Ribnici, ki jo je naredil arhitekt Spinčič, verjetno leta 1933, so prvič predstavljeni slovenski in strokovni javnosti. V Dolenji vasi je pomembna izvedba trgovskega lokala Rigler iz leta 1931 ter izvedba gospodarskih poslopij in gradu kneza Auersperga na Strmcu pri Jelendolu iz leta 1940.

Razstava bo odprta do 4. julija ravno zato, da se bo javnost lahko bliže seznanila z delom stavbenika Alojzija Hrena, zadnji teden pred njenim koncem pa bo dr. Bogo Zupančič pripravil tudi predavanje o tej izjemno pomembni ribniški osebnosti.

Tokrat vam res polagamo na srce: obiščite jo.

Alenka Pahulje

Dogodki meseca

In zaplapolala je evropska zastava

4

Novice iz doline

Južna regija, slovenska črna luknja
Porušilo se bo 10 črnih gradenj?

5

5

V središču

Atene gostile muzeje Evrope

6

Španski arheološki muzej v Alicanteju dobitnik nagrade Evropski muzej leta 2004, Škrabčeva domačija pa zapisana v muzejske analne kot ena izmed 30 nominirancev za najprestižnejši muzejski naslov

Foto Alenka Pahulje

Škrabčeva domačija zastopala Slovenijo v Atenah

Kulturne drobtinice

Za domovino s srednjo šolo naprej!

Ribniški pihalni orkester zlat

En dan z muzejsko trgovino

7 in 9

8

8

V svetu podjetništva in gospodarstva

"Suha roba" z geografskim poreklom

Inles bo uredil svojo kotlovnico

"Kasarno" pokupili Ribničani

Zlata vitica Francu Jakliču

10

10

11

11

Po dolini

Zbor ekoloških kmetov

5883

Razpisi, dražbe

14, 15

Iz političnih krogov

26

Od vrta do šole

Andres Valdes

0 1005/3464

Športni utrinki

Rokometni kadeti državni prvaki

Kromar absolutni državni prvak

Zlato za Ino Oblak

31

32

33

Foto Alenka Pahulje

12

Neljubi pripetljaji so v Ribnici postali stalnica. Z dolgočasna mladina je zato sežgala tudi eno izmed zastav. Drugi dan pa še drugo.

Foto Zdenka Mihelič

Ribniški kadeti državni prvaki

29.

SREČANJE

PEVSKIH

ZBOROV

ZAHOodne

DOLENJSKE

29. maj

ob 20. uri,

dvorana

DC-16,

Dolenja vas

Zgodovinski mejnik - vstop v EU

IN ZAPLAPOLALA JE EVROPSKA ZASTAVA...

Ribničani in Sodražani družno stopili v evropsko skupnost

Izšlo se je do minute natančno...Ob polnoči sta ribniški in sodraški župan dvignila k nebu evropsko zastavo, saj je Slovenija postala njena nova zvezda, s tem ko se je 1. maja priključila pisani družini evropskih narodov.

Lahko iščemo simboliko v zadnji aprilski noči, ko so se na posvečenem mestu pri Novi Štiti zbrali prebivalci dveh, celo treh občin, saj jih je veliko prišlo tudi iz Loškega Potoka. Skupaj je praznovala cela Ribniška dolina in vsaj za eno noč zbrisala meje...Morda je to dobra popotnica tudi za prihodnost v Evropi, ki nas želi videti povezane, pripravljene stopati po enaki, a vseeno barviti poti. Večer se je začel z mašo za domovino, ki jo je vodil župnik Maks Ipavec, somaševali pa so vsi duhovniki ribniške dekanije. »Zelo pomenljivo je, da smo se zbrali v Marijini cerkvi in imamo sv. mašo za domovino Slovenijo, ko vstopamo v zvezo evropskih narodov kot eden najmanjših narodov.

V teh trenutkih mi prihaja na misel starozavezni psalm 137, ki so ga Izraelci peli v babilonski sužnosti: »Če pozabim tebe, Jeruzalem, naj se posuši moja desnica...« Ali je v nas toliko zdrave samozvesti in ljubezni do našega naroda, da bi tudi mi v deželi pod Triglavom prepevali: »Če pozabim tebe, Ljubljana, naj se posuši moja desnica...« Samo tisti, ki ima rad svoje glavno mesto, bo imel rad tudi druga glavna mesta posameznih dežel, je obiskovalce nagovoril župnik Ipavec. Med njimi so bili poleg obeh županov še oba poslanca, bivši kmetijski minister Franci But, ter vrsta vplivnih oseb, med drugimi Janez Škrabec. Prireditel na prostem je potekala kar pred znamenitim skednjem, kulturni program pa so oblikovali pevci komornega zbora p. Stanislav Škrabec in ribniški pihalni orkester. Množica, ki je priromala k Novi Štiti celo z avtobusi, je bila za organizatorje, obe občini in JSKD Ol Ribnica pravzaprav presenečenje, ker je bil dan deževen, tisti večer pa so se po Dolini dogajale tudi mnoge prireditve. Najštevilčnejša je bila tista v Športnem centru, ki je gostila narodnozabavne ansamble, vstopa v EU pa so se veselili tudi po posameznih vaseh. Na osrednji slovesnosti pri Novi Štiti je bil glavni govornik bivši minister za kmetijstvo, Franci But, ki je

komaj deset dni pred vstopom odstopil s položaja. To dejstvo ni oviralo županov občin, da se ne bi odločila predati mu glavno besedo na prireditvi. But je bil namreč osem let eden od ključnih pogajalcev za EU.

Obiskovalce sta pozdravila tudi oba župana. Andrej Pogorelec je dejal, da se »nocoj zaključuje več kot deset let trajajoče obdobje v zgodovini slovenskega naroda, za katerega lahko upravičeno trdimo, da je eno najsvetlejših in najuspešnejših, odkar Slovenci živimo na tem prostoru.«

Franciškanski samostan je ob zgodovinskem dogodku dal izdelati tudi posebne značke, ki jih je p. Niko nato razdelil tudi vsem vidnim predstavnikom družbenega in političnega življenja.

Slavnostni govornik F. But

Maša za domovino

Po razvitu zastave, ki sedaj plapolala pred vsemi občinskimi stavbami, pa se je začel imeniten ognjemet ter druženje ob pokušini peciva aktiva kmečkih žena in ob glasbi ansambla Suhorobar.

Alenka Pahulje
Foto Marko Burger

SUHA ROBA IN TURIZEM, VEZ MED SUTRIO IN RIBNICO

Začenjajo se intenzivne povezave z evropskimi deželami, da bi lahko uresničili vsaj del projektov, ki za svojo uresničitev potrebujejo evropski denar

Na kmetijskem sejmu v Gornji Radgoni sta minister deželne vlade Furlanije - Julijske krajine Enzo Marsilio, ki skrbi za sektor za kmetijstvo in gozdarstvo, ter zdaj že bivši kmetijski minister Franci But lani prvič navezala stike. V lesni tradiciji sta našla skupno točko, in tako je 4. maja v Ribnico pripotovala osemčlanska italijansko-zamejska delegacija z Marsilijem na čelu, da bi se s predstavniki ribniške občine poskušala dogovoriti za kakršnokoli obliko sodelovanja. Zdaj ko je Slovenija članica EU, se mora pri izvedbi mnogih projektov povezati z drugimi državami in deželami, ker bo na ta način lažje kandidirala za evropska in nacionalna sredstva.

Obe delegaciji sta videli priložnost v programu Interreg, pa tudi nasploh na gospodarskem, turističnem in ekološkem področju. Tako sta Italijane poleg župana in Darje But sprejela še Janez Mate, direktor Podjetniškega centra, ter Alenka Henigman, direktorica zavoda, ki bdi nad projektom Od Idrije do Kolpe. Mate je poudaril, da je Ribnica ravno dobila geografsko označbo porekla »suha roba«, Henigmanova pa, da je interes zavoda razširiti se preko meja Idrije in Cerknega, ki zdaj zaokrožujeta turistično območje, v Italijo. Z njo omenjeno področje veže rimski zid, okrog katerega v Sloveniji teče kar nekaj projektov in raziskav, Ribnico pa z gorsko občino Sutrio, kjer je bil Marsilio nekdaj župan, povezuje suha roba. Tam imajo ravno tako na prvo septembrsko nedeljo sejem, kjer predstavljajo svoje lesne izdelke. Deželni minister je dejal, da imajo v kmetijstvu podobne probleme, saj so zemljišča razdrobljena, vendar sta prvi stični točki gotovo suha roba in želja po rasti na turističnem področju. Ribnico bi radi gostili tudi v Furlaniji, da bi lahko skupaj pripravili projekte, za katere bi črpali sredstva iz evropskih skladov. Referenti posameznih področij so si zato izmenjali naslove zaradi nadaljnjih stikov, nato so si gostje ogledali muzej suhe robe in lončarstva. Za ves ostali bogati program, ki ga je pripravila občina, ni bilo časa, saj je Enza Marsilia čakal let v Bruselj, - tja, kjer se danes sklepajo evropski posli.

Tekst in foto A. Pahulje

REŠETO

JUŽNA REGIJA JE SLOVENSKA ČRNA LUKNJA

Župani osrednje južne regije nezadovoljstvo nad Zakonom o regionalnem razvoju izrazili na srečanju z ministrico Zdenko Kovač

17 predstavnikov zainteresirane javnosti in osem medijev (od 52 skupaj vabljenih), je bil rezultat srečanja z ministrico za regionalni razvoj Zdenko Kovač na Turjaškem gradu, ki ga je 10. maja sklical poslanec Jože Tanko. "To je zadnja priložnost za razgovor o skupnih interesih južnega področja pred sejo državnega zbora, ki bo postavil zakon za nadaljnjih 30 - 40 let."

Vabljeni so bili župani kar 19 občin, ki bi jih bilo po Tankovem predlogu smiselno vključiti v enotno regijo, saj bi tako zaokroženo območje od Logatca do Kočevja imelo večji politični vpliv in bolj stabilno gospodarsko moč. Zdaj je razdeljeno med tri regionalne agencije: notranjsko, ljubljansko in novomeško, vendar ga družijo enaki problemi. Tanko je navedel, da država v to področje je premalo vlaga, ne razvija javne infrastrukture,

Z ministrico za regionalni razvoj razpravljali o usodi južnega območja

ukinja državne institucije, ne razvija šolstva in ne ustanavlja javnih zavodov. Premalo pa to območje opozarja nase, saj celo ministrica ni vedela, da se je tudi ribniško-kočevska regija potoevala za samostojni status, ločeno od novomeške regije, kamor se nobena od navedenih občin ne želi vključiti. Ali kot se je slikovito izrazil potoški župan Janez Novak: "Pot do Novega mesta vodi čez tri gore in tri doline, pa še voda nam teče v Ljubljano, ne k Novemu mestu. Z njim nimamo nikakršnih povezav, le preko interneta."

Toda kljub pereči problematiki je na srečanje prišlo še največ županov: Ribnice, Sodražice, Osilnice, Loškega Potoka, Ivančne Gorice, Dobropolja, Velikih Lašč, Cerknice, Borovnice in Vrhnike, kaj malo pa se je zbralo zastopnikov podjetniških interesov, čeprav so bile vabljene obrtne zbornice, podjetniški centri, regionalne razvojne agencije in poslanci z omenjenega področja. Morda delijo mnenje s predstavnikom GZS - Območne zbornice Ljubljane, ki se strinja s predlogom zakona o regionalnem razvoju, ker "potenciala moč gospodarstva". Smiselna se mu zdi tudi predlagana delitev na 14 razvojnih regij, ker bi regija 19 občin po gospodarski plati ne pridobila

kaj več, saj bi imela namesto dveh ali treh le 5 centrov moči; poleg Ribnice, Kočevja in Grosuplja še Logatec in Vrhniko. V priloženi dokumentaciji k vabilu so bili namreč opisani trije predlogi za oblikovanje osrednje južne slovenske regije. Prvi bi povezal osem občin in 38.500 prebivalcev, drugi 12 in dobrih 81.000 prebivalcev, tretji, ki je bil na srečanju še nekako najbolj propagiran, pa 19 občin s skoraj 140.000 prebivalci. Ministrica obstoječega načrta ne bi spreminjala, razen če bi se občine odločile drugače, ker je prepričana, da bo t.i. subregija, ki se bo oblikovala znotraj posamezne regije, svoje interese lahko uveljavila preko območnih razvojnih partnerstev. Novi zakon naj bi vzpostavil podobno politiko, kot jo ima Slovenija do evropske komisije, je dejala Kovačeva. "Predpostavlja se, da bodo država, občina in gospodarstvo za vsako področje izdelali razvojni načrt, ki bo želje omejil z razpoložljivimi finančnimi viri. Pritegniti želimo zasebni kapital."

Toda županom se še vedno kolca po zakonu o demografsko ogroženih področjih, ki je sredstva neposredno namenjal prizadetim občinam, ne pa razvojnim agencijam, ki so potem z denarjem razpolagala po svojem ključu, je menil sodraški župan Andrej Pogorelec. Velikolaški, Anton Zakrajšek, pa pogrša državne spodbude za razvoj malega gospodarstva, "ker ni moč pričakovati, da bodo podjetniki odpirali podjetja tu, 30 km izven Ljubljane, kjer imamo še nerazvite kraje, brez vode."

A zakon o regionalnem razvoju se ne ubada z vsakim kilometrom vode, je pojasnila ministrica. "Zakon ima namen vzpostaviti infrastrukturo, ki bo omogočila, da se bodo področja policentrično razvijala." Oz. kot je leposlovno pravilno dejal državni sekretar Igor Strmšnik - vzpostaviti sozvočje med mestom in podeželjem.

Kaj to pomeni, je težko reči, saj je ministrica priznala, da tehnološki in visokošolski centri še v Ljubljani primanjkujejo, zatorej lahko obljublanske regije le sanjajo o njih. Bržkone pa še do njih ne bi fizično mogli priti, je problem slabih cestnih povezav npr. z Novim mestom pojasnil poslanec Janez Drobnič. Toda ureditve državnih cest si država še dolgo ne bo pretirano nalagala na pleča, ker se je pred leti odločila, da bo avtoceste gradila z domačim denarjem, namesto evropskim oz. z zasebnim kapitalom. Zdaj ga pa ni. Udeleženci so se na koncu odločili, da začnejo podpisovati pismo o nameri za ustanovitev regije, ki bi vključevala čim več občin. Do zaključka redakcije so pismo že podpisale občine s kočevsko - ribniškega konca, Velike Lašče in Škofljica.

Tekst in foto **Alenka Pahulje**

PORUŠILO NAJ BI SE 10 ČRNIH GRADENJ

Ribnica naj bi v roku dveh do treh mesecev doživela veliko čistko nelegalnih gradenj, med katerimi se predvideva tudi rušitev petih romskih objektov

Odločitev ministrstva za okolje in prostor, da v Ribnici zruši 10 nelegalno postavljenih objektov, je bila presenetljiva še posebej zato, ker se naj bi tako drastičen ukrep, kot je izvršba, zgodil ravno v predvolilnem času.

Nekateri so domnevali, da je odločitev ministra za okolje in prostor posledica vneme poslanca Jožeta Tanka glede nedejavnosti ministrstva pri izvrševanju svojih odločb. A slednji je dejal, da gre za zlonamerna obrekovanja, saj je sprožil le poslansko vprašanje v zvezi z nelegalnimi romskimi objekti, za katere je gradbeni inšpektor že pred leti izdal pravnomočno odločbo o odstranitvi.

Zakaj se je potem minister odločil za tako široko akcijo, je težko reči. Še težje, ali bo res izvedljiva. Neuradno je bilo slišati, da se bo zlahka našlo vrsto proceduralnih napak pri postopkih pridobivanja gradbenih dovoljenj, in zato rušitve ne bodo možne. Še najbolj pa se bo zapletlo pri Romih.

Zakaj ravno 10? »Inšpektor ukrepa glede na stanje na terenu, ki si ga ogleda, ter na osnovi prijav,« je dejal Staniša. »Rušiti več objektov hkrati je za državo tudi bolj rentabilno, a je vprašanje, koliko jih bo dejansko šlo na razpis in koliko bo res zrušenih,« je dodal.

V Goriči vasi je 12 mladoletnih otrok, ki bi jim bilo potrebno v tem primeru zagotoviti socialno varstvo, Občina pa bi morala najti Romom tudi neko nadomestno lokacijo. In če se ne bo rušilo Romom, zakaj bi se ostalim, med katerimi so menda v igri vikendi in garaže? Po kakšni logiki se zdaj ruši desetim, ko pa vemo, da ima množica ljudi nelegalno dozidane in predelane objekte in da gorišbita od malih hišk za prosti čas? Enako je po celi Sloveniji. Zakon ni enak za vse? Veliko bolje bi zdaj bilo, da bi občina poskušala te objekte vrisati v prostorske plane in jim omogočiti legalizacijo, za okolje nedopustnim pa najti drugo lokacijo, npr. romskim.

Temu, da se je država odločila, da se naperi prav na eno občino, in da zruši kar 10 objektov naenkrat, se čudi tudi občinski inšpektor Cvetko Staniša in odločitev pripisuje političnim pritiskom. »Toda problemi bodo ostali. Tudi pri Romih. V primeru Zahirovič je lastnica parcele Džina Veselič in na njej lahko namesti šotor ali pa bivalni kontejner.« Gradbeni inšpektor Emsad Fajić je predstavnik vaških odborov zato vprašal, kaj bodo storili v tem primeru, ko bo objekt zrušen, neugleden prostor pa ostal...

A. Pahulje

Atene gostile muzeje Evrope

EVROPSKI MUZEJSKI SVET IZVOLIL ŠPANIJO

Španski arheološki muzej v Alicanteju dobitnik nagrade Evropski muzej leta 2004, Škrabčeva domačija pa zapisana v muzejske anale kot ena izmed 30 nominirancev za najprestižnejši muzejski naslov

ATENE NISO GOLJUFIVE. ŽE KO VSTOPIŠ VANJE, TE POSRKAJO. KO SE Z ŽIČNICO POVZPNEŠ NA RAZGLEDNI LYKAVITTO HILL, TI TAKOJ JASNO POVEDO, ZAKAJ TE ŽE PRVI HIP, KO SI SE POMEŠAL MED 4 - MILIJONSKO MNOŽICO, NISO PREVARALE. GA NI KOTA, KI BI ZAKRIL POGLED NA NJIHOVO PROSTRANOST. PREPOVED GRADNJE OBJEKTOV, KI BI SEGALI V NEBO VIŠJE OD OSMIH NADSTROPIJ, JE MESTO PRISILILA, DA SE JE RAZLEZLO PO ŠIRINI. ATENE SO PRENATRPALE. PRENASIČENE SO MNOŽICE, KI SE JE NAVADILA 45 KILOMETROV DOLŽINSKE RAZDALJE VELEMESTA PREVOZITI, SAJ TUDI NJENIH MALIH KRAKOV NI MOČ PREHODITI V ČASU, KI BI BIL ZA NORMALEN VSAKDAN ŠE SPREJEMLJIV. ZATO 15-KILOMETRSKA VOZNA POT LAHKO V KONICI PROMETNE GNEČE TRAJA PO DVE URI, DA SE ZVRSTIJO VSA VOZILA, NAMENJENA NA DELO ALI PO OPRAVKIH. PREDEL, KAMOR NAS JE Z LETALIŠČA ODPELJALO CENOVNO UGODNO, PREDVSEM PA ZA TUJCA NAJSPREJEMLJIVEJŠE VOZNO SREDSTVO V ATENAH, JE NAJUŽNEJŠE. KIFISSIA. MISLEČ, DA SMO NAJEMNIKI SOB TAMKAJŠNJEGA HOTELA POTISNjeni NA SAMO OBROBJE, SMO ŠE ISTI DAN UGOTOVILI, DA SMO GLEDE NA NAMEN SREČANJA NA NAJUGODNEJŠI POZICIJI.

Bili smo le 15 minut vožnje oddaljeni od kulturnega središča - Gaia centra -, kjer se je od 5. do 8. maja evropskemu muzealnemu svetu predstavilo 30 nominirancev za prestižno nagrado Evropski muzej leta 2004. Samo Louvre je manjkal, bi pokazal površen presek udeležencev in konkurentov iz 18 držav. Toda, ali ga je muzejska družina pogrešala? Potem ko je videla odlomek iz dokumentarnega filma Olivierja Horna, ki je po naročilu predstavnice tega svetovnega muzeja snemal njegove obiskovalce, nikakor ne. Družina se je zabavala tako kot cela Francija, ko je skozi Hornovo oko kamere opazovala povsem običajne ljudi, ki so se čudili umetninam, padali v stanja vznesenosti ali pa občutili nelagodje, ko umetnikovega sporočila niso mogli dojeti. Vsi smo se našli v njihovih začudenih, včasih celo nejevernih pogledih, ko se nam usta odpirajo na široko, ...ko

Zvsakim predstavnikom nominiranega muzeja so sodniki opravili pogovor, ki je muzej prikazal na način, kot ga živi v izvirnem okolju. Andrewa Durhama je zanimalo, kako Škrabčeva domačija predstavlja in interpretira lokalno zgodovino; ali pri tem sodeluje tudi z drugimi lokalnimi skupinami in s profesionalnimi muzeji; ali ima izobraževalne programe in učne delavnice. Ker zna biti marsikje po svetu prometna povezava do muzejev precejšen problem in ker je domačija v ruralnem okolju, je Polono povprašal, ali zna to biti ovira. Seveda ni šlo brez načrtov za prihodnost, pri čemer je Polona dejala, da nameravajo kupiti še dve bližnji hiši in ju obnoviti - eno za muzej, drugo pa za prenočitvene namene. (Na fotografiji Polona Lovšin pri prejemu nominacije)

nas bolj kot umetnina zmoti ekstravagantna ženska s širokokrajnim klobukom in z obleko, ki jo je ravnokar naredila iz domačih zaves, ...ko stojimo pred grško boginjo, ki pooseblja ideal fizične lepote...In kaj je po besedah avtorja zmožni reči direktor Louvra, ko si je ogledal 52 - minutni dokumentarec o svojih obiskovalcih? »Na žalost, ...tudi to je Louvre.«

Na srečo vseh ostalih pa so si obiskovalci vseh muzejev v marsičem podobni in današnji svetovni trend, ki mu sledijo muzeji je še bolj se približati ljudem, tudi tako blizu, da jim ponekod dovoli dotakniti se razstavnih eksponatov, da začutijo simbolno moč stvaritve. »Umetnost pripada ljudem, zato imajo pravico, da vzpostavijo neposredni stik z njo,« je dejal predstavnik Sveta Evrope Eddie O'Hara.

Evropski muzejski forum (EMF), ki je izbral letošnjega dobitnika in obstoji vse od leta 1977, deluje pod pokroviteljstvom belgijske kraljice Fabiole in sodi pod okrilje Sveta Evrope.

Ta trenutno združuje 48 držav. Njegovi sodniki so potovali od Bajkalskega jezera v Sibiriji, do mongolske meje, vse do severa Islandije, da bi lahko na izvirnem mestu preverili, kako nominirani muzeji, tisti, ki so komaj vzniknili, in taki, ki so doživeli veliko prenovno, dejansko živijo v svojem okolju. Kako toplo in nevsiljivo lahko sprejmejo obiskovalca, ali so tujek ali dopolnilo v domačem okolju; s katerimi vsebinami zapolnjujejo muzejske prostore in kaj je tisto več, kar jih lahko umesti nad poprečje. Predvsem je pomemben človeški doprinos k življenju muzeja. Med 60 prijavljenimi muzeji so jih 30 umestili v ožji krog. Tudi Škrabčeva domačija, ki jo je aprila lani obiskal kar sam predsednik letošnjega srečanja EMF, Wim van der Weiden. Morda za trenutek prehitro. Takrat so se zdele zamisli, ki mu jih je predajala vodja domačije Polona Lovšin, komaj pobožne želje, še neoprijemljive. A že v letu dni je domačija oživila s kulturnimi prireditvami, postala stičišče ribniškega in slovenskega družbenega življenja in slovenski fenomen po načinu svojega nastanka. Zasebnik Janez Škrabec je domačijo svojih dedov ohranil zanamcem tako, da je vanjo vložil zasebni kapital in jo prenovil v skladu s smernicami sodobnega arhitekturnega urejanja prostora. Nadel ji je vsebino, zavoljo katere je Škrabčeva domačija v hipu postala prepoznavna v slovenskem prostoru. Več. Zdaj že v evropskem. Andrew Durham, ki je vodil pogovor v skupini, kjer

se je predstavljala domačija, si je naravnost zaželel spoznati Škrabca, ker je tak pristop še za Evropo redka ptica, ki zmore poleteti v nebo. Njenega uspeha oz. nominacije, edine letos iz Slovenije, so se zato toliko bolj veselili slovenski predstavniki, ki so se srečanja tudi udeležili: Marjeta Mikuž kot nacionalna koordinatorka, Taja Vovk Čepič kot ena izmed 14 sodniških

no in mednarodnim ugledom, ki zmorejo toliko poguma, da spremenijo nekaj, kar je že dobro sprejeto in se prelevijo v moderen in obiskovalcem privlačen muzej. »Gibljejo se počasi kot dinosavri, a ko se premaknejo naprej, nastane potres,« je dejal Massimo Negri, starosta EMF. Muzej naj bi danes obiskovalce izobraževal, zabaval in jim nudil ugodje.

Zaključne slovesnosti se je udeležil tudi lastnik Škrabčeve domačije Janez Škrabec. Razočaranja pa ni bilo, saj je bila že sama nominacija za muzej, ki se je svetu šele pokazal s svojimi prvimi koraki, dosežek, ki bo zapisan v muzejske analize.

Dobitnik nagrade Evropski muzej leta 2004: Arheološki muzej, Alicante, Španija
Nagrada Sveta Evrope za poseben prispevek k razumevanju evropske dediščine: Trakya University Sultan Bayazid II Kulliye Health care museum, Turčija
Michelettijeva nagrada za obetajoči tehnični in industrijski muzej: Herring Era Museum, Siglufjörður, Islandija
Posebne pohvale: Imperial War Museum, Manchester, Anglija; House of Terror Museum, Budimpešta; The swimming pool, Roubaix (Francija)

Del slovenskih predstavnikov, vključno z nacionalno koordinatorko dr. Marjeto Mikuž

članov ter predstavniki treh slovenskih muzejev. Šele potem, ko človek, ki ni poklican za muzejsko področje, prisostvuje srečanju EMF v Atenah, vidi, kam so muzejski strokovnjaki umestili domačijo. Ob bok najelitnejšim evropskim muzejem, čeprav je bila med najmanjšimi in najmlajšimi kandidati. Res je, da imajo veliki pogosto prednost pri izboru; še posebej znajo navdušiti sodnike veliki muzeji z dolgo zgodovino

Najbolje to trenutno uspeva živalskemu vrtu v nizozemskem Emmnu, kjer si stotine pingvinov hodi ogledovat 1,5 mio obiskovalcev letno. Nagrade ali priznanja muzej res ni dobil, a to ne ovira njegovega razvoja, saj je za potujoči avtobus, ki obiskovalce popelje na sipine in v naravno okolje teh črno-belih živali, takoj pridobil potrebne sponzorje. Gredo se celo pravo pingvinsko šolo, kjer otroke, stare med 3. in 10. letom, ki so tudi ciljna skupina obiskovalcev, poučujejo o življenju in obnašanju pingvinov. Da so to sila radovedna bitja, pove izkušnja ene izmed sodelavk muzeja, ki jo je v učilnici pričakal pravi pravcati

pingvin! In sedel je na stolu!

Nagrada za Evropski muzej leta pa je tokrat šla v roke MARQ, Arheološkega muzeja v španski provinci Alicante. Zavoljo njegove izvirnosti, inteligentnega pristopa, jasnega sporočila. Kljub temu da je v vsakem prostoru muzeja, ki se je naselil v objektih nekdanje bolnice, drugačna predstavitev zbirke, nastavljene celo v jami, podvodnem svetu in cerkvi, je muzej usklajen in harmoničen, pravijo sodniki. Opazili so tudi, da so prebivalci Alicanteja na nekdanjo bolnico še vedno zelo čustveno navezani, saj si je v njej v zgodnjih letih 20. stoletja zdravilo veliko ljudi tuberkulozo.

Nagrado je podelil grški minister za turizem Dimitris Avramopoulos, ki ni mogel mimo organizacije olimpijskih iger (OI), v katero je zdaj dežela popolnoma vpeta in polna entuziazma.

Atene so eno samo gradbišče, pa tudi stadion 94 dni pred OI še ni bil dograjen, vendar bo, ni panike, pravijo Grki...

Minister je dejal, da naj bi muzejska nagrada promovirala nove razvojne smeri, ki se odzivajo na spremembe v Evropi, ki jo družita skupna zgodovina, a hkrati tudi različnost narodov.

Okrog 150 udeležencev letošnjega srečanja je nagovoril tudi predsednik EMF - foruma Massimo Negri.

»Delo sodnikov postaja vse težje, ker kakovost kandidatov zadnja tri leta zelo raste, zato smo posebej zahtevni že pri izboru nominirancev in je selekcija precej stroga. Nominiranci naj bodo zato ponosni, da so del zelo visoko kvalitetne muzejske skupine.«

Muzejsko dogajanje spremljala in fotografirala
Alenka Pahulje

Za domovino s srednjo šolo naprej !

Pravzaprav je zelo zanimivo prebrati časopise za nazaj. Marsikaj se tako odkrije. Tole o srednji šoli v Ribnici je prav zabavno branje. Prispevki v različnih časopisih in glasilih so se predvsem v volilnem letu 2002 prav množično pojavljali.

Začelo pa se je že leta 2001 z retoričnim vprašanjem direktorja Sklada za ljubiteljsko kulturo, Vojska Stoparja (sedaj državnega sekretarja na Ministrstvu za kulturo), ki je na sestanku v Ribnici provokativno postavil retorično vprašanje: »Pa še lahko prenašate sramoto, da nimate srednje šole?« Vprašanje je izbrala urednica Rešeta za naslov svojega prispevka, ki pa potem pravzaprav govori čisto o drugih rečeh. Torej jo je ta vzklik dobro zadel. Tudi mene je, priznam, saj do tedaj nisem še pomislila, da bi to bila lahko sramota. Je pač splet okoliščin. Ampak sem hitro nadaljevala svojo misel: okoliščine spleta pa kdo? Ja ljudje, seveda. Torej smo Ribničani okoliščine v zvezi s srednjo šolo slabo spletili. Pa ne samo v zvezi s srednjo šolo. Tudi kakršnekoli druge izobraževalne institucije razen osnovne šole nimamo - niti ljudske univerze. Vendar pa sem v tem vprašanju vseeno zaslutila neko priznanje v smislu: nihče vam ne bi pripisal, da nimate srednje šole, ko pa ste Ribničani tako fejsť. Slutnja me je potolažila in dala voljo, da se je zadeve le prav treba lotiti, pa bo.

Zgodba pa je takole tekla dalje: naslednje Rešeto (11/01) je na podlagi tega vzklika prineslo vprašanje tedanjemu županu, Jožetu Tanku, ali je naša usoda, kar zadeva srednje šole, zapečaten. Župan je tedaj odgovoril, da »ni nobena stvar večna, morda tudi ta, da bi bila Ribnica vedno brez srednje šole«. Po njegovem tedanjem mnenju bi šele bistvene spremembe na področju gospodarstva v Ribnici prinesle lahko začetek razmišljanja o nadaljnjem razvojnem koraku v šolstvu. » Lahko razmišljamo o kakšnem posebnem programu, o kakšni srednješolski niši, vendar pa mislim, da moramo biti dovolj realni, čeprav puške nismo vrgli v koruzo,« je še dejal Jože Tanko.

Seveda, saj pušk ne mečemo kar tako stran, ker takšne puške vedno prav pridejo, kot bomo pozneje videli.

Meni pa je odzvanjalo: sramota, sramota, sra...

Leto 2002, Rešeto št. 3. Prispevek Matjaža Nosana, Srednja šola v Ribnici? (odlomki): »Zakaj tudi v Ribnici nimamo srednješolskega izobraževalnega centra? Gimnazije verjetno zlepa ne bomo imeli. Ta del Slovenije je preredko naseljen, nataliteta je v upadanju. Država in politične stranke izražajo skrb za takšne samo v predvolilnih objubah... Ali je tedaj kakšna druga možnost, da bi si v Ribnici pridobili srednjo šolo? Namen pričujočega pisanja je opozoriti ravno na takšno možnost - morda zadnjo. Gimnazija Kočevje se bo preselila v novo zgradbo iz skupnih prostorov, v katerih je delovala skupaj s Srednjo šolo. Ta na tej lokaciji ostaja do nadaljnjega... Ta "do nadaljnjega" pa bo največ nekaj let... Po tem času pa bo verjetno zrasla nova srednješolska zgradba. Kje? V Kočevju bodo gotovo, kot so to do sedaj, storili vse, kar je potrebno.

Nadaljevanje na strani 9

RIBNIŠKI PIHALNI ORKESTER ZLAT

Na 24. državnem tekmovanju slovenskih pihalnih orkestrów v športni dvorani Železnikov, 15. in 16. maja, je Ribniški pihalni orkester osvojil zlato plaketo ter si pridobil vstop v višjo kategorijo.

Ribniški pihalni orkester, nekdanji Ribniška pihalna godba, dokazuje, da svojo kvaliteto igranja dviguje iz meseca v mesec, iz koncerta v koncert. Nazadnje ga je Ribnica slišala 8. maja na koncertu v centru Ideal, ko je priredil enkratni koncert, kot gosta pa povabil še Pihalni orkester Komen. Česa je orkester sposoben smo se prepričali že ob božično - novoletnem koncertu, katerega organizator je bil.

Zadnji koncert v maju pa je bil tudi generalna pred državnim tekmovanjem, ki je bil eden od letošnjih pomembnejših ciljev. Tako se je trdo večmesečno delo, zagretost za idejo in praktično življenje zanjo, kot je dejal dirigent Matevž Novak, vrnilo v zlato in poplačalo ves vložen trud. "A odločilno je bilo pravo vodstvo. Pravi užitek je opazovati, kako Matevž dela z njimi, jih motivira, povezuje in kako mu sledijo," je rekel predsednik Ribniškega pihalnega orkestra Stane Kljun.

ostali pa so dobili srebrne. Komisija, ki je letos dvignila rang tekmovanja, jih je ocenjevala po kvaliteti, tehnični, ritmični izvedbi itd.

Sestavljena je bila iz samih priznanih profesorjev in glasbenikov, v njej pa so bili 3 Slovenci, Madžar in Avstrijec. Vsak orkester je zaigral tri skladbe (ogrevalno, obvezno in po izboru) in ravno skladba po izboru, indijanska Trail of tears, je vse poslušalce in predvsem komisijo najbolj navdušila, tako glede odličnega izbora kot izvrstne izvedbe.

Vendar pa zlato priznanje in kvaliteta potegneta za seboj še marsikaj drugega. "Priznanje in vstop v 3. težavnostno kategorijo od nas zahtevata in pričakuje razvoj: da se še razširimo, pridobimo nove člane, zamenjamo nekaj dotrajanih in kupimo nekaj novih instrumentov. Orkester se mora razvijati in sedaj, ko imajo člani največ zagona, motivacijo in voljo do dela, je najboljši čas. A potrebujemo finančna sredstva," je realno predstavil svoj pogled Novak. "Na žalost smo letos dobili iz občinskega razpisa kar 160.000 SIT manj kot lansko leto, pa čeprav so naši uspehi večji in delo zahtevnejše. Razumemo, da tako določa pravilnik, toda vseeno menim, da se v občinski komisiji ne zavedajo, kaj pomeni razvijati orkester. Ta potrebuje instrumente in opremo, zato bomo poskušali z občinskim rebalansom pridobiti še nekaj sredstev," je povedal predsednik Kljun. Ribniški pihalni orkester je letos dobil okoli 800.000 SIT za izvajanje letnega programa in še 100.000 SIT za 3 koncerte.

Na taki stopnji razvoja kvalitete orkester še nikoli ni bil. Tako pričakuje še kakšna dodatna sredstva, ne pa njihovo zmanjševanje. Nakup tube, s katero se orkester želi v prihodnje okrepiti, stane dobrih 900.000 SIT!

Ko je orkester na višku, takih sredstev pač ne potrebuje, saj je opremljen z vsemi instrumenti in opremo, toda ribniški do tam še ni prišel, čeprav je na dobri poti, saj mu vztrajnosti in volje do dela ne manjka. Toda brez podpore ne bo šlo. Gotovo si taki uspehi, ki ponašajo dobro ime Ribnice izven njenih meja, zaslužijo pozornosti tudi občine in župana.

Orkester, ki se je v zadnjih letih še tesneje povezal v eno veliko družino, si svojo kvaliteto krepi tudi na raznih pripravah, kot so bile tridnevne intenzivne vaje pred tekmovanjem.

Nekaj takega si želi narediti tudi pred naslednjo sezono, ki se bo začela v septembru.

Morda bo ta sezona postregla s še večjimi uspehi, kajti cilji orkestra so udeležba na državnem tekmovanju 3. težavnostne stopnje, pa morda potovanje v tujino, v našo pobrateno Arcevio.

Tiha želja je tudi udeležba na mednarodnem tekmovanju 'Riva del Garda' aprila 2005, kjer je konkurenca resnično huda. Največja želja pa je nov, večji prostor. Dirigent in člani so zdaj stisnjeni v ozkem prostoru, kaj šele, da bi imeli kje še prostorček za arhiv in morda sproščeno druženje.

"Pričakujemo, da nam bo pomagala občina, saj se mi ne moremo iti prostorske politike. Občina ve, kje bi bili primerni prostori. Sam menim, da bi bili dobri tudi v bivši Kasarni, ki sameva in propada," je povedal Novak.

DA MI JE UGLEDATI MUZEJSKO TRGOVINO V RIBNICI...

Tistega prečudovitega sončnega dne smo kar vsi po vrsti kupovali vinsko rdečo dežnike z ribicami ob straneh in gladkimi lesenimi zakravljenimi ročaji. Tako ljubki so bili, tako nekako naši... Tudi župana smo videli sprehajati se z njim po trgu. Brskali smo po nogavičkah z ribicami ob straneh in si prebrali bajko o nastanku Ribnice, ki je na ličnem lističu zaznamovala vsak prodajni izdelek. Pa razglednice, ki so prikazovale razstave ribniškega muzeja in našo preteklost, so bile natisnjene prav ob tisti priljubljeni. Domačini so nenehno prihajali k stojnici, kjer so bile na prodaj knjige o pomembnih zgodovinskih osebnostih iz Doline in CD-zgoščenka o ljudski glasbi na Ribniškem. In kupovali, zakaj do sedaj te prilike v Miklovi hiši še niso izkoristili, zdaj pa, ko se je le-ta preselila na prosto, so prihiteli, da si dopolnijo domače knjižne police. Ko so pokukali še na sosednjo stojnico, kjer so se prepletali izdelki iz žličarstva, stružničarstva, posodarstva, ročnega mizarstva, zobotrebčarstva..., so uvideli, da so jim domači izdelki pomoljeni pod nos še po bistveno nižji ceni, kot bi jo pričali v trgovinah. Tuji obiskovalci pa hitro po njih. Ne zaradi nižje cene, preprosto zato, ker so končno prišli na svoj račun in dobili to, kar je sicer zapečaten v slovitim ribniškem muzeju.

Samo en dan smo jo lahko gledali, muzejsko trgovino v Ribnici. Toliko, da smo obeležili 18. maj, mednarodni dan muzejev, in toliko, da so se nam porodile skomine, da bi nam bila vedno na voljo.

Imenitna poteza Muzeja Miklova hiša, ki je pred grajskim vhodom za pokušino postavil dve stojnici. "Muzejska trgovina deluje kot dodatek muzeju in prav tako tudi kot dodatek k turistični ponudbi kraja. Ne gre za starinarico, ampak za moderno trgovino, ki lahko Ribnico samo še dodatno bogati, v ribniški

Stane Kljun in dirigent Matevž Novak

Državnega tekmovanja so se člani udeležili prvič, zato so tekmovali v 4. težavnostni kategoriji, kjer mora začeti vsaka godba oz. pihalni orkester. Napredovanje v višje težavnostne stopnje ni enostavno, saj je treba na tekmovanju zbrati preko 90 odstotkov vseh možnih točk. Našim fantom in dekletom je to uspelo že v prvo, saj so nabrali več točk kot sploh zahtevajo pravila. Osvojili so zlato plaketo, skupno pa dosegli tretje najvišje možno število točk. Na tej stopnji so tekmovali še naslednje godbe in orkestre: Železniki, Radeče, Tolmin, Bohinjski, Vrhpolje, Radlje ob Dravi, Stože, Bakovci, Kranj, Ljutomer, Vuzenica, Središče ob Dravi in Brkinska godba.

Kakšna so bila pričakovanja pred tekmovanjem? "Pričakovanih glade barve plakete ni bilo. Od članov sem le pričakoval, da bodo dali čisto vse od sebe, da zaigrajo kot so sposobni in znajo." Kaj pa želje? "Želje pa so bile seveda - po zlato. Je pa res, da nikoli ne veš, kaj se lahko vse zgodi. Med drugim je bila tudi dvorana izredno 'ohlapna' za izvajanje; sam sem bil celo 2 metra od njih in nisem niti vedel točno, kako se igranje sliši v dvorani." Želja se je uresničila in veselje članov je bilo nepopisno; vriskanje, smeh in celo solze sreče so pripadljale... Poleg njih je dobilo zlato plaketo še pet orkestrów,

Tekst in foto Zdenka Mihelič

trg pa prinese prijetno osvežitev in pozitivno energijo," pravi njena avtorica Marina Gradišnik, ki je v izvedbo ideje vključila tudi oblikovalko Matejo Goršič.

Prodajalo se je tisti dan zelo dobro in župan Alojz Marn je dejal, da bo Občina poskušala drugo leto zagotoviti vsaj lokacijo za trgovino. Še vedno ostaja zamisel, da se jo namesti v isti prostor, kjer je nekdanje bilo Spominkarstvo, zdaj pa je v njem turistično-informacijski center. Potem pa naj bi se začelo prostor polniti z drobnimi predmeti, vse dokler ne pridemo do celovite ponudbe, ki jo zagovarja etnolog dr. Janez Bogataj. Naj to ne traja nadaljnjih 18 let, kolikor se je čakalo, da je ideja, ki se je prvič pojavila v projektu "Kulturni in turis-

Muzejske trgovine so narejene tako, da se ljudje v njih sprostijo. Prodaja izdelkov mora biti povezana z zbirko v muzeju (replike muzejskih predmetov) in tudi podkrepljena z živim dogajanjem: delavnice domačih obrti, večeri ribniške ljudske glasbe, ribniške pravljice, posebna ponudba ob praznikih, lokalna kulinarika, tekstil s tradicionalnimi motivi...

Marina Gradišnik

tični center Ribnica" projektne skupine Museum vivum leta 1986, prišla na plano leta 2002.

Na stojnici me je pričakal anketni listič z naslovom: "Ali potrebujemo muzejsko trgovino v Ribnici?" V kraju, ki se kiti z domačo in umetnostno obrtjo in ki sanja o trumu turistov? No, kaj da sem odgovorila? Čakam 8. junij, ko bo Venera prekrila Sonce. To se ni zgodilo že 122 let. In čakam, da bo, za božjo voljo, Ribnica krenila vsaj od idej, ki vrejo v okolju, na pot njihove uresničitve. Ribnica ima svojo logiko. Da le ni skregana z naravno potjo.

Tekst in foto Alenka Pahulje

REŠETO

Nadaljevanje s strani 7

Za domovino s srednjo šolo naprej !

V Ribnici bi morali storiti še več, da bi zrasla tu nekje pri nas, v Ribnici, v naši občini...

Vzpodbudno, zelo vzpodbudno. Takoj po objavi tega članka Klub prijateljev Miklove hiše organizira srečanje, na katerem se skupina somišljenikov civilne pobude zavzema za to, da bi se v Ribnici zgodila srednja šola. Srečanje je opisano v Rešetu št. 4, leto 2002 pod naslovom Prebujenje. Veliko mnenj, predlogov, nekaj dvoma, malo očitkov in še kaj se je zgodilo na tem srečanju. Pa še članek o njem v Delu (11. 4. 2002).

Potem so bile počitnice in septembra se je začela županska volilna bitka. V intervjuju za Rešeto (9/02) je (tedaj še vedno) župan Jože Tanko na vprašanje o srednji šoli v Ribnici takole odgovoril: ... "Za strokovne - poklicne šole ni pogojev, za gimnazije in druge podobne šole pa je premalo otrok. Ponovno je bil opravljen tudi razgovor na Ministrstvu, ki pa ne vzbuja posebnega optimizma. Vendar se bomo trudili naprej. Če bo podpora okolja še močnejša, če se bodo kriteriji in demografska gibanja spremenila, bo morda v naslednjih letih narejen opaznejši korak tudi tu..."

Puška seveda spet ne bo končala v koruzi, pa tudi druge ne, če mene vprašate.

Čez en mesec (10.10.02) objavi Dolenjski list v rubriki Ribniški zobotrebci naslednjo vestičko: "Odbor državnega zbora RS za kulturo, šolstvo, mladino, znanost in šport je na svoji seji 2. oktobra sprejel amandma, da se v predlog Zakona o temeljnih razvojnih programih na področju izobraževanja in znanosti uvrsti tudi Srednja šola Ribnica." In potem 7. 11. 2002 prav tako Dolenjski list prinese intervju s (še vedno) županom Jožetom Tankom, ki je vložil omenjeni amandma pri prej imenovanem odboru. V tem intervjuju med drugim pove: ... "Lokacijsko in programsko zadeva še ni definirana. Poudaril bi le, da ne želimo biti konkurenca Kočevju, ampak dopolnitev oz. razširitev njihovih programov. Od tod tudi naša prizadevanja, da se srednješolski program razvije v smeri rokodelskih obrti..."

Potem so se zgodile volitve in prinesle, kar so prinesle.

In srednja šola?

Bivši župan sedanjemu očita, da na tem področju ne naredi nič (lovec pa na skali sedi, nabito puško v roki drži...), kar najbrž drži, zato sedanjí župan Alojz Marn drugič v svojem mandatu skliče odbor za srednjo šolo (10. 5. 2004), ki je sestavljen iz ribniškega političnega svetja (v odboru sta tudi Jože Tanko in Matjaž Nosan, pa še drugi veljaki). Brez strokovnih analiz, brez podlag, brez sodelujočih strokovnjakov s področja izobraževanja in gospodarstva odbor ugotovi, da je v Ribnici mogoče ustanoviti le gimnazijo, saj je vpis na gimnazije v zadnjem času izredno visok, zato o kakšni drugi vrsti srednje šole ne gre razmišljati. Občinska uslužbenka naj bi po nalogu odbora v roku dveh, treh tednov napravila analizo stanja, kar je stvar dveh, treh tabel, in ki naj bi utemeljila gornjo odločitev.

Sramota, sramota, sra..... mi še vedno odzvanja po glavi.

Nisem prerokovala in nimam strokovnih analiz, na podlagi katerih bi lahko trdila to, kar bom sedaj navedla. Trditve postavljam le na podlagi logičnega razmišljanja, na podlagi spoštovanja Ribnice in

Ribničanov in na podlagi spoštovanja do dela:

- srednja šola v Ribnici bi morala biti posebna, privlačna in zanimiva v širšem prostoru in tako ne popolnoma odvisna od demografskih gibanj v Ribnici in njeni bližnji okolici;
- primerna, dostojna, kvalitetna, uporabna in perspektivna podlaga za izhodišče ribniške srednje šole je lahko naša tradicija, ki je v zadnjih dveh letih dobila strokovne podlage tudi v geografski označbi Ribniška suha roba, ki je več kot dostojna vsebina za kakršnekoli srednješolske programe (kar bo sedaj hvala bogu s pridom izkoristila kočevska Srednja šola);
- v naslednjih desetih letih bo vpis na gimnazije moral pasti, ker enostavno ne bo kruha za ljudi, ki se seveda morajo iz gimnazij vpisati še kam, najpogosteje pa sta to humanistika in družboslovje;
- mladi se bodo morali odločati za poklice, ki bodo prinašali kruh in omogočali življenje. Nekdo bo moral polagati parket, ploščice, zidati peči, strokovno pridelovati neoporečno hrano...;
- moje gornje trditve bi lahko ovrgla le resna analiza strokovnjakov z različnih področij, ki bi vedeli kaj več od trenutnega stanja v ribniški občini in srednjem šolstvu na splošno in poznali kaj več podatkov, kot je nekaj števil v dveh, treh tabelah. Tako, kot bi resna analiza strokovnjakov lahko zaključila, da je v Ribnici možna le gimnazija.

Če povzamem, kaj se je v teh dveh, treh zadnjih letih razmišljalo v Ribnici o srednji šoli, lahko zapišem naslednje:

- težko, če bo sploh kdaj srednja šola v Ribnici
- srednja šola morda kdaj v prihodnosti, če ...
- srednja šola je možna le kot kakšen poseben, specifičen program
- gimnazije verjetno zlepa ne bo
- za poklicne šole ni pogojev
- premalo otrok za gimnazijo...

In potem - bum! - vložen amandma na Odboru državnega zbora RS za kulturo, šolstvo..., da se v program za naslednjih pet let uvrsti tudi Srednja šola Ribnica.

In potem se spet leto in pol nič ne zgodi, pa spet - bum! - odločitev častnega odbora za ustanovitev srednje šole v Ribnici, da je v Ribnici edino možna gimnazija.

Ne vem pravzaprav, ali se mi samo zdi ali se res nekdo norčuje iz mojega zaupanja in verjetja v to, da je retorično vprašanje o sramoti v zvezi s srednjo šolo v Ribnici pomenilo le: pa saj ste Ribničani vendarle pametni in sposobni ljudje; tole boste pa ja z lahkoto rešili!

Aja, sedaj vem, kaj sem ob takšni definiciji Ribničanov še pozabila: da smo po celem svetu znani šaljivci.

Vesna Horžen

**Akademija ob
100-letnici rojstva
Viktorijana Demšarja**
(nekdanjega ribniškega župnika
in dekana)

**4. junij,
ob 20. uri,
župnijska dvorana,
Ribnica**

VABILO

"RIBNIŠKA SUHA ROBA" ZDAJ Z GEOGRAFSKIM POREKLOM

Urad RS za intelektualno lastnino je 29. aprila izdal Odločbo o registraciji geografske označbe "RIBNIŠKA SUHA ROBA". Z odločbo je bilo zaključeno dveletno delo projekta pridobivanja geografske označbe.

Akterji na področju suhe robe so že dalj časa izražali pobude in želje po zaščiti izdelkov suhe robe. Tako je spomladi 2002 Občina Ribnica dala pobudo za izdelavo primerne zaščite teh izdelkov, pridružile pa so se tudi občine Sodražica, Dobropolje, Velike Lašče, Loški Potok, Bloke in Kočevje. Odločile so se, da izpeljejo projekt geografske označbe za lesene izdelke. Skupen dogovor je bil, da se geografska označba poimenuje "RIBNIŠKA SUHA ROBA". Tako smo pričeli z aktivnostmi za registracijo na Uradu RS za intelektualno lastnino. Projektno skupino so poleg predstavnikov omenjenih občin sestavljali še Upravna enota Ribnica, GZS - Območna enota Ljubljana, izdelovalec Franc Jaklič in člani ožje projektne skupine: Muzej Miklova Hiša, Področni center za razvoj gospodarstva in Območna obrtna zbornica Ribnica. Projekt so finančno podprli: sodelujoče občine, Ministrstvo za gospodarstvo, Gospodarska zbornica Slovenije in Obrtna zbornica Slovenije.

Geografska označba pomeni oznako, ki označuje, da blago izvira z določenega ozemlja, območja, kraja, in govori o tem, da je značilnost tega blaga bistveno odvisna od njegovega geografskega porekla. Območje, katerega obsega projekt že nekaj stoletij, predstavlja prostor, kjer so prebivalci izdelovali uporabne lesene izdelke, imenovane suha roba. V zadnjem stoletju se je uporabnim izdelkom pridružil tudi spekter turističnih spominkov in razne druge izpeljave takih izdelkov. Izdelovanje suhe robe predstavlja pomemben vir prihodka na našem podeželju od leta 1492 do danes.

Namen projekta je dati izdelavi in prodaji suhe robe v naših krajih nov pomen: povečati njeno zanimivost, poenotiti izdelke suhe robe, plasirati izdelke in znamko geografske označbe kot produkt z višjo vrednostjo in združevati izdelovalce suhe robe s celotnega območja. Označba bo s temi izdelki tudi promovirala naše kraje. Za vzpostavitev geografske označbe izdelkov je bilo potrebno izdelati strokovne podlage.

Osnovni problem pri navedbi blaga je bilo poiskati način, kako bi v oznako lahko uvrstili preko 400 osnovnih izdelkov, ki

imajo vsak še po več načinov izpeljav (robovi, velikosti, poslikave, miniature, kombinacije...). Tako so izdelki razvrščeni v 11 panog. V največji meri so narejeni iz lesa, zato smo se osredotočili na opredelitev vrst lesa, iz katerih so izdelki narejeni, in opredelitvi njihovih značilnosti.

Pri določitvi geografskega področja za označbo smo upoštevali izhodišča in arhive, kjer je evidentirano, v katerih krajih so se v preteklosti izdelovali izdelki, katere želimo uvrstiti v geografsko označbo. Na drugi strani smo preko evidenc izdelovalcev ugotavljali območje, kjer se določeni predmeti izdelujejo danes. Narejen je bil opis metod izdelave po panogah, vključno z avtentičnimi krajevnimi načini, in vključitev sodobnih metod obdelave lesa.

Za posamezno panogo je opisan postopek od poseka lesa do izdelka. Izdelan je tudi pravilnik o geografski označbi Ribniška suha roba, kjer je opredeljena vsebina označbe, pravice do uporabe, nadzor nad uporabo, pogoji za pridobitev, kriteriji ocenjevanja in organi za izvajanje pravilnika. Oznako blaga Suha roba bodo lahko nosili le izdelki, ki ustrezajo kriterijem: kulturne dediščine, območja, tehnološkega procesa, materiala in kakovosti. Izdelki morajo nadaljevati tradicijo suhe robe.

Tako bo poenotena uporaba termina "suha roba", za področje lesenih izdelkov in bo omogočala skupne promocijske, tržne, turistične in ostale aktivnosti. S tem bomo tudi dosegli, da bodo kvalitetni izdelki z našega območja uradno potrdili svojo geografsko kakovost, ki bo še kako dobrodošla v poplavi različnih uvoženih izdelkov, ki se uporabljajo za podobne namene.

V letu 2004 načrtujemo še dokončati formalne pogoje za izvajanje dodeljevanja geografske označbe, postopke za dodeljevanje označbe za izdelke izdelovalcem, obveščanje in animiranje izdelovalcev za pridobitev označbe, izdelavo nalepk, obešank, žigov za označevanje izdelkov. Označbo in izdelke bomo predstavili na turističnih sejmi in sejmi domače obrti 2004 (Ribniški sejem, MOS Celje, Milano in ostali v povezovanju z OZS, GZS, STO). Na Ribniškem sejmu bo pripravljena tudi prireditev ob podelitvi prvih certifikatov geografske označbe.

Na koncu pa še najpomembnejše: vsi izdelovalci suhe robe ste vabljeni, da se pridružite uporabi geografske označbe "Ribniška suha roba" za svoje izdelke. Informacije dobite na Območni obrtni zbornici, Ribnica: tel. 8361-556 ali na Področnemu centru za razvoj gospodarstva d.o.o., Ribnica, tel. 8369-753.

Za projektno skupino: **Janez Mate**

INLES BO UREDIL SVOJO KOTLOVNICO, OBČINA OSTAJA BREZ

Po šestih letih neuspešnih dogovarjanj med Občino in Inlesom glede kotlovnice, ki bi zavaljo svoje velikosti lahko ogrevala večino občinskih stavb, bo Inles zgradil svojo - manjšo, a zanj rentabilno

Vezi s preteklostjo se trgajo in tako bo tudi kotlovnica, ki je bila nekdaj skupna investicija Inlesa in Rika, dobila novo podobo. Potem ko se je Riko odklopil iz obstoječega ogrevanja in takoj za tretjino zmanjšal porabo, je bil Inles prisiljen kotlovnico obdržati, saj so bile sušilnice največji porabnik energije. Zdaj ko je proizvodnja prenovljena, podjetje izkoristi le še 10-15 odstotkov kotla, katerega zmogljivost je 10 megavatov, in sprememba je bila nujna. Najprej so želeli v 'španovijo' z Občino, ker bi ta na cenovno ugoden način, z biomaso, ogrevala vse vitalne občinske stavbe v okolici kotlovnice. "Skozi center Ribnice je razvod že narejen, kotlovnica pa ima tudi vsa potrebna dovoljenja za obratovanje, tako da bi bilo treba samo potegniti glavni vod čez Inlesovo dvorišče do gasilnega doma, kar bi bil minimalen strošek, energija pa bi bila zato cenejša," je dejal direktor Andrej Mate na novinarski konferenci 21. aprila. Zdi se mu nerazumljivo, da Občina ni želela podpisati pogodbe.

V letu 2003 je imel Inles 61 mio SIT čistega dobička, čeprav jih je planiral le 15, ter 5,83 mlrd prihodka. Rast prodaje se je v primerjavi z letom 2002 zvišala za 11%. "Če kdo vloži denar v Inles, se obrestuje podobno, kot če bi ga vložil v banko," je dejal direktor Andrej Mate.

Tako je Inles z drugim izvajalcem, katerega imena zaradi poslovne korektnosti še ni hotel razkriti, podpisal pismo o nameri in pogodbo o prenovi kotlovnice, je dejal. Veliki kotel bo Inles tako uničil, za potrebe Inlesa pa bo postavljena nova kotlovnica, zmogljivosti 2,5 megavata. Zagotavljala jo bosta dva manjša kotla: manjši bo za potrebe tehnoloških postopkov sušenja, večji pa bo na voljo pozimi za ogrevanje. Letni prihranki Inlesa naj bi zaradi uporabe biomase in dejstva, da osmim ljudem ne bo treba več dežurati v kotlovnici, znašali 30 mio SIT, je dejal Mate. Investicija, ki bo dokončana poleti, je vredna 100 mio SIT. Ker pa gre za ekološki projekt, podjetje računa tudi na 25-odstotni sofinancerski delež države.

Inlesu mnogi očitajo, češ da se je pobral le na račun državnega denarja, vendar direktor Andrej Mate to zanika. Pa tudi če bi se, pravi, saj Inles vsak mesec državi iz naslova prispevkov za plače dodeli 45 mio SIT. "Inles je dobil zelo malo subvencij od Slovenske razvojne družbe, veliko več je najel kreditov, ki pa jih je bolj ali manj že vrnil. Večino sredstev je pridobil leta 1999, največja nepovratna - 80 mio SIT - pa je Inles dobil za ohranitev delovnih mest v profitnem centru LES. Na račun tega denarja je moral izobraziti in usposobiti ljudi v omenjenem centru. Inles zato v naslednjih 10 letih sploh ne more več računati na sredstva za kadrovske prestrukturiranje."

V Ribnici bo največji Inlesov promocijsko-prodajni center

Med načrti, ki jih snuje podjetje, je tudi izgradnja promocijsko-prodajnega centra v Ribnici, ki bi lahko rešil Inles iz zagate, saj za maloprodajno mrežo doslej ni dobro skrbel. Podobne centre ima Inles že v Ljubljani, Muenchnu in Bonnu, v Ribnici pa naj bi bil največji. Prva gradbena faza se bo začela jeseni, je dejal direktor, ki želi centru dodati tudi poučno noto, saj bi bil tudi šolski lesni center. Stal bo predvidoma na 500m², v dveh etažah, in bo povezan z upravno stavbo. Zanj bo Inles porabil ca. 80 mio SIT.

Približno toliko, okrog 70 mio SIT, pa bo letos namenil še za tehnološko prenovu podjetja oz. za posodobitev profitnega centra PVC, ki se je bo lotil decembra. Z njo naj bi za tretjino povečal zmogljivosti, saj bo imel tri proizvodne linije, je oris investicij zaključil Mate, ki je na najvišjem položaju že šest let. Pravi, da v vsem tem času podjetje še ni pridelalo tako majhne izgube, kot jo je ravno letos, pa še ta naj bi bila pokrita do konca junija. S prvimi tremi meseci poslovanja so zelo zadovoljni, saj je rast prodaje zavoljo novih kupcev (lani so jih pridobili 50) narasla na 25%. "Kljub vojni na trgu smo uspešni in rastemo," je dodal.

Plače sicer niso vedno odraz te rasti, čeprav za osem odstotkov presegajo poprečje, ki ga beleži lesna branža v Sloveniji. "Plače niso dovolj dobre, a izpolnjujemo določbe kolektivne pogodbe. V poprečju tako plača znaša 170.000 bruto." Močno se je po Matetovih trditvah podjetju dvignila tudi produktivnost. Bruto dodana vrednost na zaposlenega se je povečala za 30%; s 13.000 na 17.000 evrov, v 2-3 letih pa je cilj doseči 25.000 evrov.

Hrvaška je obetaven trg

Nenehno se znižuje tudi Inlesova zadolženost. Lani za 21% in se je zdaj ustavila pri 6 mio evrih, medtem ko je še leta 1998 znašala 17 mio evrov, je dejal Mate.

Poslovni načrt za leto 2004 predvideva tudi 7-odstotno rast prodajnih prihodkov, kar bi zneslo 6,25 mlrd SIT, čisti dobiček iz poslovanja pa naj bi nanese 31 mio SIT, če se nafta in električna energija ne bosta preveč dražili. Zavoljo omenjenega dejavnika je Inles že s 1. aprilom dvignil cene za 3,5%, bržkone pa bo sledilo še eno povišanje. Glavni prodajni trg ostaja Nemčija s 57-odstotnim deležem, v Sloveniji se proda 15% izdelkov, močno pa raste prodaja na Hrvaškem (porast za 77%), je dejal Mate. Trenutno sicer znaša 3%, a podjetje računa na šest prodajnih zastopnikov ter na dejstvo, da ima Zagreb veliko kupno moč in Hrvaška veliko željo investirati v turizem. "Iz BiH, Srbije in Črne gore pa se umikamo, ker nam je dostop na te trge z vstopom v EU otežen zaradi dviga carinskih dajatev."

Inles pa se veseli tudi večje prepoznavnosti blagovnih imen Inles in Isarholz na ostalih bolj obetavnih trgih, saj njegovi izdelki dosegajo bistveno višje cene.

Tekst in foto **Alenka Pahulje**

"KASARNO" POKUPILI RIBNIČANI

Veliko zanimanje za sedem zemljišč, ki so bila na dražbi.

Ministrstvo za obrambo je namesto planiranih 30 dobilo kar 56 mio SIT.

3. maja smo dočakali dolgo napovedovano dražbo zemljišč v bivši Kasarni in na ministrstvu za obrambo se je pojavilo 15 zainteresiranih kupcev, med njimi večina Ribničanov.

Prodajalo se je zemljišče v izmeri 2 ha, razdeljeno na sedem parcel, ki so bile določene na podlagi predhodnega interesa morebitnih kupcev že leta 2002. Občina se je na ta način poskušala izogniti kasnejšim zapletom pri urejanju komunalne infrastrukture.

Izključna cena za vseh sedem parcel je znašala 30 mio SIT, zaradi velikega zanimanja kupcev pa nato narasla na končni znesek 56 mio SIT. Večino je kupil Inotherm, tako da je podjetje TUŠ izpadlo iz igre za želeno parcelo, ostale pa so kupili še Bogo Oražem, Jurij Rudež in zakonca Medved.

Pavel Hočevnar, ki se je tudi sam (neuspešno) potegoval za zemljišče, je ob tem dejal, da so posamezniki in območna obrtna zbornica, katere sekretar je, Občino večkrat opozorili, da naj sama odkupi čimveč površin v bivši Kasarni, jih komunalno uredi in proda tistim interesentom, ki bi na njih dejansko začeli graditi ali poslovati.

"Za teh dodatnih 26 mio SIT, kolikor so jih bili kupci pripravljeni plačati na dražbi, bi lahko Občina uredila komunalno infrastrukturo, tako pa je šel denar ministrstvu."

Sekretar OOO Ribnica, Pavel Hočevnar

Hočevnar tudi dvomi, ali bodo novi lastniki sploh gradili, "kar lahko oteži izgradnjo kompleksa, Občina pa bo morala založiti denar za ureditev infrastrukture." Meni tudi, da naj se občina neha izgovarjati, da nima denarja, ampak naj se loti koordiniranega razvoja ter prislusne izkušnje drugih občin, ki so uspele zgledno urediti svoje obrtne cone. Pri tem je navedel primere občin Trzin, Domžale, Trebnje in Logatec.

Tekst in foto **A. Pahulje**

ZLATA VITICA V ROKE FRANCA JAKLIČA

Obstaja najvišje priznanje na področju domače in umetnostne obrti, ki nosi ime zlata vitica. Obrtna zbornica Slovenija jo je prvič podelila leta 1998, do danes pa jo je prejelo 15 rokodelcev in mojstrov domače obrti, kot prvi pokojni Jakob Nosan. 10. maja pa je bila na ljubljanskem gradu izročena tudi znamenitemu Ribničanu, Francu Jakliču iz Sajevca.

Do 30. maja pa se le napotite do omenjenega gradu, kjer si boste lahko ogledali izbrana dela vseh dosedanjih prejemnikov zlate vitice.

Morda bodo nekoč našla svoje mesto celo v Ribnici...Pavlu Hočevnarju z območne obrtne zbornice se zdi center Ideal najprimernejši za sedež domačih in umetnostnih obrti v Sloveniji, saj je med 500 izdelovalci iz Ribnice registriranih kar 90, ki že slovi kot suhorobarsko središče. Zamisel se mu zdi vredna pogajanj z ministrstvom za obrambo za lokacijo, še toliko bolj, ker je Ribnica zdaj dobila tudi geografsko poreklo za 'suho robo' in ga mora čim bolj unovčiti.

DRUŠTVO INVALIDOV RIBNICA VABI

Društvo invalidov Ribnica vabi svoje člane na vsakoletno srečanje invalidov Dolenjske in Bele krajine, ki bo

v soboto, 26. junija, v Črnomlju.

Odhod iz Ribnice bo ob 8. uri izpred avtobusne postaje pri cerkvi v Ribnici. Vrnitev iz Črnomlja - odhod - pa bo ob 19. uri.

Cena srečanja je 2.000,00 SIT.

Prijavite se lahko pri svojih poverjenikih društva. Vse dodatne informacije pa dobite v pisarni društva ali po telefonu.

V mesecu juliju bo društvo organiziralo vsakoletno srečanje težkih in težje gibljivih invalidov Društva invalidov Ribnica. Srečanje bo

v soboto, 3. julija,

v Gostilni "Kropec" na Mali Slevici.

Prijave sprejemamo v pisarni društva v uradnih urah, in sicer:

v ponedeljek in petek od 9. do 11. ure po telefonu 836-11-69 v uradnih urah.

*Predsednik društva
Alojzij Mihelič*

DEKANIJSKI PASTORALNI DAN

Predragi člani župnijskih pastoralnih svetov (ŽPS) in vsi, ki imate Cerkev radi in vam ni vseeno, kaj se v njej dogaja!

V mesecu juniju, ki je posvečen Srcu Jezusovemu, vas vabimo, da se skupaj udeležimo dekanijskega pastoralnega dne, in sicer v nedeljo, 6. junija, ob 15. uri pri Novi Štifti.

Tema našega druženja bo duhovništvo in redovništvo. Pogovarjali se bomo o vlogi duhovnika in redovnika v Cerkvi in družbi, o skrbi za gmotne zadeve duhovnikov in o prispevku laikov k podobi Cerkve in njihovem odnosu do klerikov.

Naše delo po potekalo v skupinah. Veliko bo priložnosti za medsebojno spoznavanje in izmenjavo izkušenj, ob prigrizku bomo morda kakšno veselo zapeli, na koncu pa prosili za Božji blagoslov s sveto mašo.

Vljudno vabljeni!

Dekanijski pastoralni svet

Društvo upokojencev Ribnica

obvešča svoje člane, da je
srečanje upokojencev Slovenije 24. junija ob 10.30 uri, v Slovenj Gradcu.

Interesente prosimo, da naj se prijavijo na sedežu društva do petka, 18. junija.

10. julija bo izlet v
Trento in na Vršič

Prosimo vas, da se prijavite do 1. julija na telefon društva 8361-277 ali ge. Eli Kržan na telefon 8361-291.

EKOLOŠKO PRIDELANA HRANA PREMALO PROMOVIRANA

V Jurjevici potekal občni zbor ekoloških kmetov iz osrednje Slovenije

Na občni zbor Društva ekoloških kmetov osrednje Slovenije smo prišli z velikim veseljem, upajoč, da bodo ribniški ekokmetje to priložnost dejansko uresničili za ustanovitev lastnega društva, saj je tu in v bližini na kupu največ tovrstnih kmetov. A očitno trenutke še ni bil pravi. Janez Gorše iz Kota je dejal, da večina ni želela prevzeti določenih funkcij, ki jih društvo prinaša, tako da bo treba na to še počakati. Ribničani ostajajo pod okriljem društva, ki je svoj zbor tokrat prvič preselilo izven Ljubljane in to ravno na pobudo naših ekokmetov. Okrog 50 udeležencev si je 22. aprila najprej ogledalo kmetijo Ivana Ogrinca iz Brež, nato pa v Gasilnem domu Jurjevica prisluhnilo, kako društvu uspeva delo in kaj bi v prihodnje

Udeleženci letnega občnega zbora so opomnili, da morajo ekološki kmetje več vlagati v promocijo ekološko pridelane hrane in osveščanje javnosti. Pri tem je Gorše opozoril, da so javna naročila nasploh zgrešena. Tako so se tudi vrtci zavoljo čim nižje cene pripravljeni odreči kvaliteti in zdravi prehrani. Gorše bo svoje zamisli morda lažje uveljavljal zdaj, ko je postal član sedemčlanskega izvršilnega odbora društva.

Slednje namerava letos sodelovati tudi pri pripravi biosimpozija v Ljubljani, ki bo potekal v okviru držav Alpe-Adria. Krišelj pozdravlja tudi vstop Slovenije v EU, "saj se z odprtjem meja povečuje tudi možnost za dodatni zaslužek. Meso je pri nas veliko bolj okusno in naravno kot v tujini in že opazamo porast tujih kupcev."

Se pa slovenski ekokmetje vendarle pustijo voditi za nos kot ovce, je dejal Krišelj. "Dobro delamo in se moramo tega zavedati, zato moramo biti tudi jasni in glasni pri izražanju svojih potreb." Njegova kritika se je nanašala predvsem na ministrstvo za kmetijstvo, ki trdi, da le 10 kmetom ni odobrilo subvencije, "bilo pa jih je vsaj 50."

Na uradnem delu srečanja so kmetje sprejeli tudi dva sklepa, ki naj bi jih predlagali kot dopolnilo obstoječi zakonodaji: da naj se tudi čebelarstvo obravnava kot kmetijska dejavnost, ne pa da je brez statusa kot sedaj, ter da naj bi imeli ekokmetje prednost pri najemanju zemlje, ki je v

Delovni predsednik Janez Gorše (na levi) in predsednik društva Primož Krišelj

še lahko postorilo. Predsednik Primož Krišelj, ki je na tem položaju ostal tudi po volitvah, je poudaril, da je njihova najpomembnejša prireditev gotovo ekopraznik v Ljubljani, ki so ga lani obiskali ministri za kmetijstvo Franci But in za okolje Janez Kopač, županja Danica Simšič, predstavniki mestne občine ter turizma. Mestna občina Ljubljana združenju ekoloških kmetov tudi finančno pomaga, samo društvo osrednje slovenske regije pa si je nasploh postavilo dobre finančne temelje. S tajnico, ki redno spremlja razpise in na njih društvo uveljavlja svoje programe (na skoraj vseh tudi uspel), je postalo "najbolj uspešno eko združenje v Sloveniji", če citiramo njegovega predsednika. V preteklem letu so tako razpolagali s 4 mio SIT, a so 1,3 mio SIT prenesli v leto 2004 in na razpisih že letos pridobili novih 1,5 mio tolarjev.

Udeleženci ekološkega zbora

lasti sklada kmetijskih zemljišč. Na ta način bi omenjeni kmetje lahko povečali svoje obdelovalne površine in več pridelali, saj zdaj ne morejo zadostiti povpraševanju trga.

Tekst in foto Alenka Pahulje

*Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči;
tam sonce sreče ti ne ugasne,
resnice sonce ne stemni.
(S. Gregorčič)*

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, stare mame in sestre

MARIJE KOŽAR

iz Nemške vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in svete maše ter vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Iskreno se zahvaljujemo gospodu župniku Maksu Ipavcu za darovano sveto mašo in lepo pridigo in pevcem za zapete pesmi.

Vsi žalujejo

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame, babice in sestre

ANGELCE MOHAR

iz Ribnice, Kolodvorska 9,

se zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so darovali cvetje, sveče, izrekli sožalje in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Posebna zahvala dr. Alenki Žagar, patronažni sestri Darinki Bojc, prijateljici Majdi Irt, sodelavcem Varstveno delovnega centra in Centru za socialno delo Ribnica, Majdi Vrh, gospe Veri Lavriv za doživete poslovilne besede ter pevcem za lepo zapete pesmi.

Nanča Mohar - Opeka

*Niti zbogom nisi rekla
niti roke podala,
tiho, mirno si odšla,
a v srcih naših si ostala.*

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame, babice in tete

FRANČIŠKE JORAS

iz Ribnice, Ulica talcev 14,

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Hvala gospodu župniku Maksu Ipavcu za lepo opravljen mašni obred. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujejo vsi njeni

*Skrbi, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje.
Odšel si tja,
kjer ni solza
ne bolečin
in ne gorja.*

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi našega dobrega in skrbnega moža, ata in starega ata

JOŽETA ORAŽMA

iz Prigorice 52

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in sv. maše. Hvala osebju ZD Ribnica, g. župniku Branku Potočniku za lepo opravljen obred in besede tolažbe. Zahvala tudi gasilcem PGD Prigorica in PZ Lončar iz Dolenje vasi. Iskrena hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujejo vsi njegovi

OBČINA RIBNICA objavlja na podlagi Odloka o proračunu Občine Ribnica za leto 2004 (Ur.l. RS, št. 17/2004) in 6. člena Pravilnika za sofinanciranje programov za ohranjanje in razvoj kmetijstva v občini Ribnica (Ur.l. RS, št. 100/2003) naslednji

JAVNI RAZPIS ZA IZVEDBO

POSTOPKA MEDSEBOJ - NE MENJAVE KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN KRITJE S TEM POVEZANIH STROŠKOV

1. Predmet razpisa je izvedba celotnega postopka medsebojne menjave kmetijskih zemljišč, ki jih opredeljuje 45. člen Zakona o kmetijskih zemljiščih (U.l. RS, št. 59/96, 55/2003), in kritje vseh stroškov, povezanih s tem postopkom.
2. Za vključitev v program lahko zaprosijo lastniki kmetijskih zemljišč, katerih zemljišče leži na območju občine Ribnica, vendar ne na območju, kjer je uveden postopek za uvedbo komasacije.
3. Prošnja za izvedbo postopka medsebojnih menjav in kritje stroškov mora vsebovati:
 - ime in priimek lastnikov,
 - posestni list,
 - zemljiškoknjižni izpisek,
 - kopijo katastrskega načrta z označitvijo parcel, ki se menjajo.

Vloge z vso zahtevano dokumentacijo sprejema Urad župana, Premoženjsko pravna služba Občine Ribnica, Gorenjska cesta 3, Ribnica, kjer lahko dobite tudi vse informacije in navodila za oddajo vlog, tel. št. 837-20-27.

OBČINA RIBNICA

VRTČEVO OKNO V SVET

Iskrena

Skozi VRTČEVO OKNO V SVET smo vas ob praznovanju 50. obletnice predšolske vzgoje v občini Ribnica popeljali v naše življenje in delo. Razstave in predstavitve so potekale v bivši Manufakturi vse od oktobra 2002 do januarja 2004.

Projekt smo zaključili na galeriji vrtca s predstavitvijo vseh razstav aprila 2004.

Vrtčevo okno v svet so nam omogočili: MARINKA in JANEZ TRDAN, Sušje, ki sta nam za celo leto brezplačno oddala prostor Manufakture, R. INŽENIRING d.o.o., Ljubljana, ki nam je za celo leto brezplačno posodil panoje.

Z nič manj pomembnimi prispevki pa še: BERNARDA TKALEC, Rakitnica; BOROVO, Ribnica; FOTO FANTASY, Nova Gorica; LINEAR s.p. Lepovče; MAJDA VALČIČ, Ribnica; MATEJA GORŠIČ, Lepovče; MAXILES d.o.o., Ribnica; NOVOLIT, Nova vas; PROJEKTIVNI BIRO TRDAN FRANC s.p., Ribnica; ŠILC d.o.o., Slatnik in ŠILC TRADE d.o.o., Grič.

Vsem se najlepše zahvaljujemo!
Izvajalke projekta

Darja Š.

HVALA.

ISKD se zahvaljuje...

Območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Ribnica se zahvaljuje vodstvu Osnovne šole dr. Franceta Prešerna Ribnica in ostalim članom kolektiva za sodelovanje in vso pomoč pri izvedbi Medobmočne revije otroških pevskega zborov, ki je bila 15., ter Medobmočne revije otroških folklornih skupin, ki je bila 22. malega travna v Ribnici.

Jože Lampe, vodja izpostave

ODVOZ KOSOVNEGA MATERIALA

PO VASEH	Datum odvoza
HROVAČA, GORIČA VAS,	
NEMŠKA VAS, OTAVICE	01.06.2004
PRIGORICA, DOLENJA VAS,	
RAKITNICA	03.06.2004
BLATE, GRČARICE, LIPOVEC,	
ZADOLJE	08.06.2004
BREG, DOLENJI LAZI, VELIKE	
POLJANE, DOLENJE	
PODPOLJANE, ŽLEBIČ	10.06.2004
SLATNIK, SUŠJE, BREŽE,	
JURJEVICA, KOT, RAVNI DOL	15.06.2004
SAJEVEC, BUKOVICA, DANE,	
ZAPOTOK, ZAMOSTEC	17.06.2004
VINICE, LIPOVŠICA, ŽIMARICE,	
GLOBEL, PODKLANEC	22.06.2004
ORTNEK, GORENJE PODPOLJANE,	
FINKOVO, GORENJI LAZI,	
ŽUKOVO, VRH PRI POLJANAH,	
BUKOVEC	24.06.2004
PRAPROČE, MARŠIČI, RIGELJ,	
PUSTI HRIB, GAŠPINOVO,	
HOJČE, HUDI KONEC,	
SINOVICA	29.06.2004
SV.GREGOR, ANDOL, KRNČE,	
LEVSTIKI, MAROLČE, JUNČJE,	
GREBENJE	01.07.2004
ČRNI POTOK, VINTARJI, PUGLED,	
PEROVO, ZADNIKI, ČRNEC,	
BRINOVŠČICA	06.07.2004
BETONOVO, JANEŽI, KRAČALI,	
PETRINCI, KRŽETI	08.07.2004

Mestno naselje Sodražica:

kontejnerji stojijo v opuščnem peskokopu
Na pesku v mesecu

- juniju od 28.06. 2004 do 02.07.2004
- juliju od 26.07.2004 do 31.07.2004

Klicne telefonske številke za pogrebno in cestno dejavnost: 01/8361-138, 01/8360-650

- dežurna pogrebna služba: 041 513-329, 041 513-328, 040 263-060,
- dežurna cestna služba: 041 903-109, 041 725-958

KOMUNALA RIBNICA D.O.O.

POZIV

ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA PODELITEV PRIZNANJ IN NAGRAD OBČINE RIBNICA ZA LETO 2004

Priznanja in nagrade Občine Ribnica so:

- naziv častni občan,
- Urbanova nagrada,
- Gallusovo priznanje,
- Priznanje Občine Ribnica.

NAZIV ČASTNI OBČAN

Naziv častni občan se podeli posamezniku za pomembnejše trajne uspehe na gospodarskem, znanstvenem, umetniškem, kulturnem, športnem, vzgojno-izobraževalnem in humanitarnem področju, ker s tem prispevkom predstavlja občino doma in v svetu. Naziv častni občan se lahko podeli tudi tujcu.

URANOVA NAGRADA

Urbanova nagrada se podeli posameznikom za življenjsko delo, delovnim skupinam, podjetjem in drugim organizacijam in skupnostim za izjemne uspehe na posameznih področjih gospodarskega življenja in dela, ki prispevajo k razvoju in ugledu Občine Ribnica.

GALLUSOVO PRIZNANJE

Gallusovo priznanje se podeli posameznikom, skupini posameznikov, organizaciji in skupnosti za dolgoletno uspešno in ustvarjalno delo ter vidne dosežke trajnejšega pomena s področja kulturnih in drugih družbenih dejavnosti v Občini in širšem družbenem prostoru.

PRIZNANJE OBČINE RIBNICA

Priznanje Občine Ribnica se podeli posameznikom, podjetjem, zavodom ter organizacijam in društvom ter drugim organizacijam in skupnostim za enkratne - izjemne dosežke in kot vzpodbudo za nadaljnje strokovno delo ter aktivnosti na posameznih področjih življenja in dela.

Podeli se lahko največ eno priznanje častnega občana, ena Urbanova nagrada, do dve Gallusovi priznanji in do dve priznanji Občine Ribnica.

Predlog mora vsebovati:

- ime in priimek ter naslov (za fizične osebe),
- naziv ter naslov (za pravne osebe),
- obrazložitev.

Predloge za podelitev razpisanih priznanj in nagrad Občine Ribnica z obrazložitvijo v zaprti kuverti z oznako "OBČINSKE NAGRADE IN PRIZNANJA" zbira Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja pri Občini Ribnica do vključno 10. 09. 2004.

Dodatne informacije lahko dobite v Uradu župana Občine Ribnica (tel. 837 20 03).

Komisija za mandatna vprašanja,
volitve in imenovanja
Franc Češarek, predsednik

MOTOMAN robotec d.o.o.

Podjetje za trženje, projektiranje ter gradnjo industrijskih robotskih in fleksibilnih sistemov

RISTRO d.o.o.

Podjetje za gradnjo strojev in naprav

Razširjamo svoje programe, prav tako pa tudi delovno skupino, zato vabimo k sodelovanju

KOMERCIALISTA

Pogoji:

- končana VI. stopnja izobrazbe ekonomske smeri,
- aktivno znanje nemškega in angleškega jezika,
- komunikativnost, prilagodljivost, skupinsko delo,
- poznavanje računalniških orodij Word, Excel.

Rok za prijavo je 20 dni. Prošnjo z dokazili o opravljeni izobrazbi pošljite na naslov:

RISTRO d.o.o., Lepovče 23, 1310 Ribnica

MALI OGLASI

PRODAM

Prodam avtomobil Opel - Ascona 1.6 S, letnik 1983, motor letnik 1987 - vozen, neregistriran, ugodno. Tel.: 031 / 469 223.

KUPIM

V bližini Ribnice oz. Kočevja kupim manjšo stanovanjsko hišo (do 20 mio SIT). Tel.: 041 / 395 132.

ODDAM

V Merharjevi ulici 3 v Ribnici oddamo v najem poslovne prostore. Tel.: 070 / 345 404.

Na Škrabčevem trgu 25 oddamo v najem gostinski lokal. Tel.: 041 / 662 091.

Oddam psička pudla, črne barve, srednje rasti, star 2 leti, cepljen. Tel.: 01 / 836 31 24.

V Umagu oddamo apartmaje za 2 do 5 oseb od junija do novembra. Dodatne informacije na tel. številki 00385/ 52 741 571 ali 041/ 764 021, 041/ 332 406.

 Abakos **IV. TURNIR V KOŠARKI**

sobota, 12. 6. 2004, ob 10. uri

Ind. cona Podskrajnik pri Gostišču EN KRAJCAR, Cerknica

PRIVLAČNE NAGRADE
za ekipe in posameznike

trojke 3+1, veteranske ekipe (od 35. let naprej), ženske ekipe (začetek ob 14. uri), število ekip je omejeno. Prijave do 10. 6. 2004, 041 362 678 (Miha).

Slovenska ljudska stranka

Slovenska ljudska stranka ponuja volivkam in volivcem pestro listo za volitve poslancev v Evropski parlament. V njej so poleg nosilca liste mag. Franca Buta še celjski župan Bojan Šrot, predsednica podmladka stranke Nataša Kavaš Puc, profesor dr. Andrej Umek, predsednica ženske zveze Nada Skuk, zdravnica dr. Berta Jereb ter predsednik stranke Janez Podobnik.

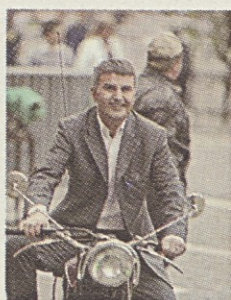
Želim, da bi moja družina in moji sodržavljani v prihodnosti živeli varno, v gospodarsko uspešni in socialno občutljivi Sloveniji kot članici Evropske unije. Zato potrebujemo prave in odgovorne ljudi v Evropskem parlamentu.

Slovenija, kot del Evropske unije, mora imeti nižje davke, da bo gospodarstvo bolj uspešno in da bodo ljudje imeli spodobno plačano delo. A ostati mora socialno občutljiva. Varna starost, stabilni pokojninski sistem, brezplačno šolanje in vsem dostopno zdravstveno varstvo so vrednote, za katere se bom zavzemal v Evropskem parlamentu.

Slovenska ljudska stranka

Občinski odbor SLS Ribnica vabi, da se v nedeljo, 13. junija, vsi udeležite volitev poslancev v Evropski parlament. Skupaj bomo odločali o svoji prihodnosti. Vabimo vas, da obkrožite številko 13, to je listo SLS in znotraj nje njenega nosilca, mag. Francija Buta. Mag. But je bil uspešen pogajalec, je pa tudi naš občan.

Slovenska ljudska stranka

PRODAMO

HIŠE:

- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskim lokalom 11 x 18 m, obnovljena 1980 in gospodarskim poslopijem 12 x 14 m, takoj vseljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena 19 mio SIT ali 89.500 EUR.
- KOČEVJE - center, starejša stanovanjska hiša 14 x 12 m, zgrajena 1932, velikost parcele 1395 m², el. voda, takoj vseljiva, možna zamenjava za stanovanje v Ljubljani, cena 19,7 mio SIT (94.000 EUR).
- SODRAŽICA - center, starejša stanovanjska hiša s poslovnim prostorom 37 m², trgovina 10 x 11 m, zgrajena 1930 in gospodarsko poslopije 10 x 22 m, vel. parc. 608 m², zemlji. 162 m², klas. ogrevanje, el. voda. Cena za stan. hišo in posl. prostor 12,3 mio SIT ali 58.500 EUR, za gospodarsko poslopije pa 6,8 mio SIT ali 32.500 EUR.
- OSIŠNICA - Padovo, kmetijska primerna za vikend-stan. hiša 6 x 7 m, zgrajena 1931, in nekaj gozda, njiv, travnikov in pašnikov v skupni izmeri 8,5 ha. Cena 9.988.000 SIT ali 44.000 EUR.
- LOŠKI POTOK, Gora - Kržeti, stan. stavba, 11 x 12 m, zgrajena 1980, III. gradb. faza z gospodarskim poslopijem in travnikov, v skupni izmeri 2762 m², cena 5,7 mio SIT ali 25.000 EUR.
- STARA CERKEV - stanovanjska stavba, vel. 12 x 10 m, zgrajena 1980, novejša, III. gradb. faza, z vso dokumentacijo, cena 11,4 mio SIT ali 49.000 EUR.
- KOČEVJE - strogi center, poslovno stanovanjski objekt 12 x 10 m, obnovljen 1994, velikost parcele 147 m², v obratovanju (trgovina, servis, stanov.), 3 etaže, uporabna površina cca 300 m², cena 26 mio SIT ali 112.069 EUR.
- KOČEVJE - Gorenje, stan. hiša z delavnico, zgrajena 1984, velikost 12 x 10 m, vel. parc. 1311 m², takoj vseljiva, cena 23,12 mio SIT ali 98.000 EUR.
- LJUBLJANA - Pod Šmarno goro, stanovanjska hiša, 10 x 10 m, zgrajena 1949, vel. parc. ca. 800 m², plin, kan., tel., takoj vseljiva, cena 48 mio SIT ali 203.390 EUR.

STANOVANJA:

- NOVO V RIBNICI - več novozgrajenih stanovanj v centru Ribnice, cena za m² po dogovoru, rok vstopa približno 4 mesece.
- RIBNICA - center, trosobno stanovanje 78,66 m², zgrajeno 1975, IV. nadst. TEL, CK, cena 13,1 mio SIT ali 58.000 EUR.
- KOČEVJE - center, dvosobno, 50,35 m², zgrajeno 1965, v visokem pritličju, klas. ogrevanje, KTV, TEL, cena 6,8 mio SIT ali 29.122 EUR.

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - center, na Škrabčevem trgu prodamo novozgrajeni poslovno stanovanjski objekt, IV. podaljšana faza, 7 x 25 m, zgrajen 1994, 940 m² neto površine, velikost parcele 748 m², cena 96 mio SIT ali 445.000 EUR.
- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskim lokalom 11 x 18 m, obnovljena 1980 in gospodarskim

poslopijem 12 x 14 m, takoj vseljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena 19 mio SIT ali 89.500 EUR.

- KOČEVJE - Industrijska cona, novejši poslovni prostori v izmeri cca 450 m², 14 x 12 m, zgrajen 1997, z urejeno dokumentacijo za proizvodnjo (mina dejavnost), 14 parkirnih mest, vsa infrastruktura, cena 63,95 mio SIT ali 273.876 EUR, v račun vzamemo tudi stanovanje v Ljubljani, uporaba takoj.

GRADBENE PARCELE:

- RIBNICA - Hrastje, več gradbenih parcel, različnih velikosti, prodamo. Cena 3.200,00 SIT/m², ali 14 EUR/m².
- ORTNEK, več gradbenih parcel, različnih velikosti z lokacijskim dovoljenjem, cena za m² 4.530,00 SIT ali 20 EUR.
- DOLENJA VAS, ob glavni cesti, gradbena parcela cca 30 a, z veljavnim gradbenim dovoljenjem, EL. voda na parceli, cena 9,9 mio SIT.
- STARI TRG PRI LOŽU - delno zazidljiva parcela, velikost ca 6.020 m², kmetijski del ca 5.000 m², zazidljivi del ca. 1.000 m², ob asfaltirani cesti, cena za celotno parcelo 5,8 mio SIT ali 24.500 EUR, vsa infrastruktura v bližini.

ODDAMO V NAJEM

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - strogi center, 3 lepo urejene pisarne z uporabnim dovoljenjem, skupna velikost 75 m², vseljivo takoj, cena najema po dogovoru.
- RIBNICA - bivši RIKO, posl. prostor v nadst., vel. 429 m², ki zajema sobo 391 m², pisarno 19 m², in garderobo 19 m². Tovarno dvigalo, nos. 1.000 kg, CK, el., voda. Cena najema za m² 3,5 EUR ali 793 SIT.
- KOČEVJE - tri pisarne, opremljene, varovane, v pritličju, vel. cca 63 m², 21 m² in 16 m², CK, vsa dokumentacija - uporabno dovoljenje, cena po dogovoru.
- RIBNICA - Breg, oddamo trgovski lokal z vso dokumentacijo na frekventni lokaciji, velikost ca 63 m², cena 69.000 SIT, garancija, sprotno plačilo.
- RIBNICA - Prigorica, lepo urejen poslovni prostor, velikost ca 350 m², možnost mizarske delavnice s skladiščem, trgovino in ostale dejavnosti, ob glavni cesti. Cena 643 SIT ali 2,7 EUR/m², garancija.
- LJUBLJANA - Zupančičeva jama, poslovni prostor, velikost 21 m², III. nadstropje, vsa infrastruktura, varovanje, cena 80.000 SIT, garancija predplačilo.

STANOVANJA:

- KOČEVJE - center, dvosobno, 58,21 m², kompletno opremljeno, CK, tel., KT, cena 45.000 SIT, predplačilo, garancija.

KUPIMO

STANOVANJA:

- LJUBLJANA - Kodljevo, Prule, Center, Vič kupimo dvosobno stanovanje, prvo ali drugo nadstropje, gotovinsko plačilo, vselitev takoj.

Klimatska naprava, 2 x zračna blazina, ABS, centralno zaklepanje, el. pomik stekel spredaj, potovalni računalnik, servo volan, tonirana stekla, od 2.289.000 SIT

Klimatska naprava

ABS

Varnostna zračna blazina

El. pomik stekel

* Velja za model Combi 1.4 TDI

NUDIMO PORSCHE KREDIT IN LEASING

EDINI POOBlašČENI PRODAJALEC
IN SERVISER VOZIL
ŠKODA V RIBNICI.

Prodaja in servis vozil ŠKODA
Joras Center

Marjta Joras s.p.

Ob železnici 7, 1310 Ribnica
Tel.: 01/8369-040, 8361-127, fax: 8369-045

Delovni čas: pon. - pet. od 8. do 19. ure, sob. od 8. do 13. ure

MOTOMAN robotec d.o.o.

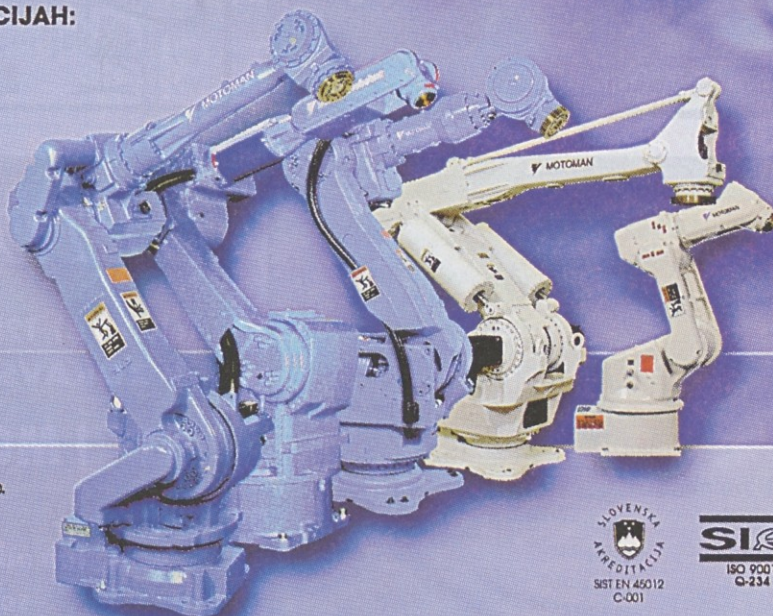
Robotizacija in avtomatizacija v industriji

PRAVI PARTNER V SVETU ROBOTIZACIJE V INDUSTRIJI

Šest osni členkasti roboti iz družine MOTOMAN, nosilnosti od 3kg- 500kg, ki jih krmili visoko zmogljiv krmilnik XRC, ki edini na svetu omogoča sinhrono krmiljenje štirih robotov hkrati, ozlo- ma lahko zvezno krmili 27 robotskih osi.

IDEALNA REŠITEV V APLIKACIJAH:

- OBLOČNEGA VARJENJA
- UPOROVNEGA VARJENJA
- STREGE
- PLAZEMSEGA IN LASERSKEGA REZANJA
- POLIRANJA
- PALETIRANJA
- BRUŠENJA
- LEPLENJA

MOTOMAN robotec d.o.o.

Lepovčev 23, 1310 Ribnica

tel.: +386 (0)1 83 72 410

faks: +386 (0)1 83 61 243

e-mail: info@motomanrobotec.si

www.motomanrobotec.si

SIST EN 45012
C-001

1473
S.N. 45 012

Odločite se za Petrolov plin in Petrol bo poskrbel za vse!

Petrolovi pogoji postavitve plinohrama ter nakupa in dobave plina so tokrat še posebej ugodni. 133 m³ utekočinjenega naftnega plina lahko dobite celo zastonj!

Več informacij na telefonski številki 080 22 66 in na spletni strani www.petrol.si.

PETROL

PLIN
EVROPSKE KAKOVOSTI
080 22 66

Pekarna
HRAM

*Ta dobri kruhek
so spekle zlate roke
in babičin recept*

tel.: 8955-558

MONTAŽA - ANDOLJŠEK

PREGRADNE STENE - VISEČI STROPOVI

Hrovača 6
1310 RIBNICA
Mbt.: (041) 647 226
Tel.: (01) 8363 089

Slikopleskarstvo BOJC

Peter Bojc, s.p.

Humec 24, 1331 Dolenja vas
Tel.: 01 8364-533
GSM: 041 712 103

INTERALTA
PVC OKNA IN VRATA

PE Ribnica:
Nemška vas 3
Tel.: 040/258-924
Ljubljana:
Stegne 21 c
Tel.: 01/511-16-24
www.interalta.si

Okna Interalta omogočajo višjo kulturo bivanja

Kozmetični studio Nina

Nina Tanko Bojc s.p.

Hrovača 59a, 1310 Ribnica

Tel.: 01/8369-047

Mobi: 040-241-650

INS SAT - antenski sistemi
Peter Kočevar s.p. Merharjeva 2, Ribnica 8360-657, 041 761-769

blesk2

Tone Pogorelec

Blesk 2 d.o.o.
Čistilni servis in
slikopleskarstvo
Bukovica 2, 1310 Ribnica
Tel.: 01/836 99 33,
fax: 01/836 99 34,
gsm: 031/647 188,
E-mail: blesk2@amis.net

- Slikanje stanovanj objektov
- Izdelava epoksidnih tlakov
- Polaganje laminatov, parketov
- Polaganje toplih podov
- Obnovitev starih parketov
- Generalna čiščenja objektov vseh vrst
- Tedenska čiščenja stanovanj
- Globinsko čiščenje preprog
- Brušenje in zaščita naravnega in umetnega kamna

Anita Hočevar s.p.
Majnikova 1, Ribnica
OPTIKA ANITA

Tel.: 83 61 128

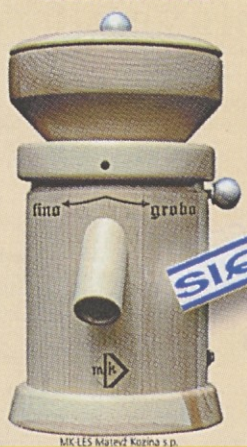
V ZDRAVSTVENEM DOMU RIBNICA

NOVI MODELI SONČNIH OČAL

Delovni čas:

vsak dan od 8. do 12. ter od 16. do 18. ure
sobota od 9. do 12. ure

Urban-mk

Veselite se in uživajte v razliki!

Z našim gospodinjimskim mlinom na kamen to ne bo težko!

Melje vse vrste žit, tudi koruzo.

Dobili boste

polnovredno BIO moko ali zдроб.

- velikost mlina: 20 x 21 x 39 cm
- kapaciteta mletja: 4 - 6,5 kg/h
- garancija 3 leta (zagotovljen servis)
- certifikat o ustreznosti (SIQ)

*Ne le dobro,
tudi zdravo!*

Goriča vas 40A, 1310 Ribnica
info: tel-fax: 01 836 30 08, gsm: 031 486 254

MicroERA

**PRODAJA, ODKUP, SERVIS
GSM APARATOV**

MicroERA Jože Šilc s.p., Merharjeva 3, 1310 Ribnica

Tel.: 8373 116, fax: 8373 117, GSM: 041/402-779

e-mail: info@microera-sp.si, microera@siol.net, http: www.microera-sp.si

MOBITEL

zastopstvo v Ribnici!

**Sklepanje ter podaljševanje naročnin
Ugodne cene GSM aparatov
že od 4.800 SIT dalje**

VULKANIZERSTVO OSVALD RIBNICA

Jože Osvald s.p.

1310 Ribnica, Tel.: 01/836-35-48, GSM: 041/719-548

**Največja izbira avtoplaščev
vseh dimenzij.**

ALU in kovinska platišča

TRADICIJA - KVALITETA

Golf 30i bletnica

Da ne boste zakuhali, klima serijsko.

Bogata serijska oprema

- klimatska naprava Climatic,
- električni pomik stekel,
- daljinsko centralno zaklepanje,
- električno nastavljalni in ogrevani zunanji ogledali,
- radio s CD-predvajalnikom,
- od hitrosti odvisno elektromehansko servo krmiljenje,
- po višini in globini nastavljalni volan,
- aktivna vzglavnika spredaj,
- trije vzglavniki zadaj,
- šest zračnih blazin,
- tritočkovni varnostni pasovi za vse sedeže,
- pritrdišča isofix na zadnji sedežni klopi ter
- ABS z EBV, EDS, ASR in zavorna asistenca.

Novi Golf

VOZILA NA ZALOGI

VW Polo cool & family comfortline 1.9 SDi, 47 kW, 1.2 47 kW, 5v, klima "climatic", daljinsko centralno zaklepanje, električni pomik stekel, ABS, meglenke, radio Beta, kovinske barve.

VW Golf trend. comfort., 1.9 TDI, 77 kW, 1.4 55 kW, 2.0 TDI, 103 kW, 2.0 SDi, 55 kW, 5 v, radio RCD 300, električni paket, kovinske barve klima "climatronic".

VW Passat lim. trendline 1.9 TDI, 96 kW, 130 KM, dnevne luči, exclusive.

PREDSTAVITVENA VOZILA

VW Golf, 1.9 TDI, trendline, 77 kW, 5v, klima "climatic", radio RCD 300, električni paket, žajbljevo zelena kovinska.

VW Touran 1.9 TDI trendline, 74 kW, bambusno siva kovinska barva, črne strešne letve, klima "climatronic", radio RCD 300.

VW Passat var. trendline, 1.9 TDI, 96 kW, 130 KM, dnevne luči, exclusive

RABLJENA VOZILA

VW Polo, 1.9 SDi, comfortline, 47 kW, 3v, klima "climatic", letnik 2003

VW Polo 1.0, 37 kW, 3v, letnik 1997

Fiat Brava 1.4 SX, 1 zračna blazina, letnik 1996

Renault, 4 vrata, letnik 1989

NOVOSTI

Prevzem izrabljenih motornih vozil

SERVISNE STORITVE

Notranje čiščenje bencinskih in dizelskih motorjev
Testi izpušnih plinov

PORSCHE
KREDIT IN LEASING

RANDELJ
AVTOHISA

Mahovnik 2, 1330 Kočevje
telefon 01 8951 488, telefaks 01 8955 240
e-mail: damijan.randelj@porsche.si
salon in delavnica pon.-pet. od 7. do 18. ure
sobota salon od 8. do 12. ure

Gospodarska
vozila

RENAULT MEGANE

Prestavite v višjo
tehnologijo.

Prestavite v višje potovalno udobje, dosežite večjo eksplozivnost motorja ali izjemno varnost pri vožnji.

Izkoristite TEHNO-BONUS do 600.000 SIT, na različnih modelih Renault! Tehno bonus združuje prihranek v opremljenosti bogato opremljenih omejenih serij ter dodatni popust. Tako je Megane Techno s klimatsko napravo lahko vaš že za 3.133.000 SIT!

**Omejene serije s
prihrankom v opremljenosti in
dodatnim popustom!**

**AVTOCENTER
RUFAC** d.o.o.

POOBlašČENI ZASTOPNIK ZA RENAULT

Ob Mahovniški c. 3, Kočevje. Tel. 8954-042, 8954-666, fax 8955-444, Delovni čas: 8-12, 13-17, sob. 9-12

Cesta na Ugar, Ribnica. Tel.: 836-99-56, 836-99-57, fax: 836-99-58. Delovni čas vsak dan od pon. do pet. od 8-12 in 13-17

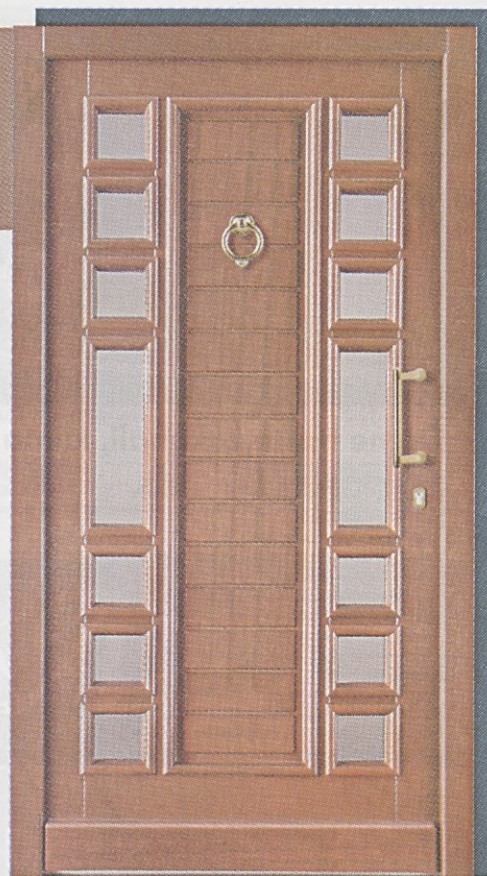
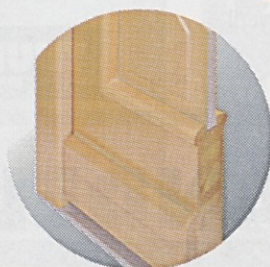
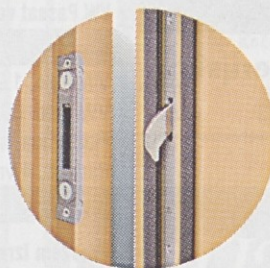
VRHUNSKA KAKOVOST

- lesena okna in vrata
- les/aluminij okna
- pvc okna in vrata
- aluminij okna in vrata
- pvc/ aluminij okna
- polkna, rolete, komarniki

- odlično tesnenje
- visoka stopnja varnosti
- okna in vrata izdelana po vaši želji

Svetovanje - izmera - montaža - servis
brezplačen prevoz do 100 km

- 5% gotovinski popust
- ugodni kreditni pogoji

INLES d.d., Kolodvorska 22, 1310 Ribnica,
www.inles.si, e-mail: info@inles.si
Maloprodaja Ribnica, tel.: 01 8377 162, fax: 01 8377 331

inles

**OKNA
VRATA**

OPTIK

JANEZ POZNIČ s.p.

Vrvarška 3
1310 Ribnica
TEL.: 01/83 60 367

Delovni čas:
vsak dan od 9h do 19h
sobota zaprto

GOSTINSTVO - TURIZEM

PUGELJ

SPREJEMAMO REZERVACIJE ZA DRUŽINSKA SREČANJA

Alajz Pugelj s.p.
Lepovče 23, 1310 Ribnica
Tel.: 01/8361 189 ali 01/8361-665
GSM: 031/760-697

- ZAKLJUČENE DRUŽBE

- CATERING (DOSTAVA HRANE NA DOM)

- KRSTI

- ROJSTNI DNEVI

- POROKE

- OBLETNICE

- POGREBŠČINE

AVTOPRALNICA

za osebna, kombi in tovorna vozila

Prigorica, ob glavni cesti Ribnica - Kočevje

Telefon: 070 345 401, 070 345 417

**BONUS KARTICA ZA OSEBNA VOZILA.
6. PRANJE GRATIS**

odprto
od 8. do 20. ure,
sobota
od 8. do 14. ure

ugodne cene
za prvo pranje
darilo

PRIDITE IN
SE PREPRIČAJTE!

Juhica

Velika uspešnica Juhica v izvedbi gledališča Moj teater tudi v Ribnici.

V soboto, 19. junija 2004, ob 21. uri,
na odru letnega gledališča v gradu

Predprodaja vstopnic TIC Ribnica

V primeru slabega vremena bo predstava 25. junija 2004 ob 21. uri

MOJ teater

ODLIČNO

5

SLOVENIJA,

moja domovina.
Tudi v **EVROPI.**

- ODLOČNOST
- ZNANJE
- SAMOZAVEST
- ZAUPANJE
- BLAGINJA
- PRAVIČNOST
- MIR IN VARNOST

Kandidati v Evropi

dr. Miha Brejc
dr. Romana Jordan Gizej
Barbara Medved Spiletič
Matjaž Šinkovec
dr. Peter Verlič
Alenka Jeraj
dr. Milan Orožen Adamič

Slovenska demokratska stranka
USTVARJAMO SLOVENIJO VREDNOT

SDS

brezplačni telefon: 080 17 37 • www.eu.sds.si

EPP-ED

KUPONI

KUPON ZA OBJAVO BREZPLAČNIH MALIH OGLASOV

Besedilo: _____

KUPON ZA NAGRADNO IGRO

Rešitev: _____

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Pošta: _____

Tel.: _____

Izpolnjeni kupon izrežite in ga v pismu oziroma na dopisnici pošljite na naslov: **REŠETO, Škrabčev trg 40, 1310 RIBNICA**, najkasneje do **14. junija 2004**.

Pravilna rešitev iz 4. številke Rešeta je:

NA VELIKI TRAVEN PO EVROPI POVABIM TE ZRAVEN

Med pravnimi rešitvami pa je žreb določil naslednje nagrajence:

1. nagrada, 2 vstopnici za predstavo Juhica, 19. junija, v gradu **MARIJA STARC**, Slatnik 13, 1310 RIBNICA
2. nagrada, 1 vstopnica za predstavo Juhica, 19. junija, v gradu **SARA CIMPRIČ**, Prigrica 20, 1331 DOLENJA VAS
3. nagrada, 1 vstopnica za predstavo Juhica, 19. junija, v gradu **NEJC OREL**, Ljubljanska 2, 1310 RIBNICA
4. nagrada, 1 vstopnica za predstavo Juhica, 19. junija, v gradu **JANEZ INDIHAR**, Črni Potok 9, 1315 VELIKE LAŠČE
5. nagrada, 1 vstopnica za predstavo Juhica, 19. junija, v gradu **JANKO PETERLIN**, Velike Poljane 40, 1316 ORTNEK

Nagrajencem iskreno čestitamo!

Kupone za prevzem nagrade boste prejeli po pošti.

SDS

Vabimo vas na pogovor s kandidatom za evropskega poslanca, dr. Mihom Brejcem. Pogovor bo v ponedeljek, 31. maja, ob 20.30 uri v centru Ideal v Ribnici. Vljudno vabljeni. OO SDS, Ribnica

MESEC LJUBEZNI
(zadnji izdihljaji)

Maj, mesec veselja, razposajenosti, prebujanja, pričakovanja. Mesec, v katerem smo vstopili v nove dimenzije družbenega življenja, po katerem smo pred dvajsetimi leti tako hrepeneli. In dočakali smo veliki dan, dočakali smo najvišje cene goriva v zadnjih 30 letih. Kaj je temu krivo? Se je kdo vprašal, kam vodijo visoke tehnologije, zapostavljanje osnovnih družbenih, socialnih, duhovnih norm? V propad. Samo pogledjmo, kako iz dneva v dan uničujemo mater naravo, kako se iz nje norčujemo, kako jo brezbrizno zapostavljamo, je jutraj ne pozdravimo. Star in zelo na mestu pregovor pravi: "Nikomur ne delaj tistega, česar ne želiš sebi!" Pa naj gre to za medčloveške odnose oz. odnose do ostalega živega na tem planetu. Že zdaj se nam maščuje početje naših prednikov in kako se bo maščevalo šele našim zanamcem. Planet Zemlja matematično, fizikalno in kemijsko ni bil ustvarjen za tako nes pametno početje njegovih prebivalcev. Če samo pogledamo razvoj zadnjih 100 let, posledično podnebne spremembe, vso nesnago, ki smo jo ustvarili in jo recikliramo v zemljo, vodo in zrak, lahko laično napovemo usodo planeta čez 500 let! In kdo najbolj uničuje bivalni prostor? Prebivalci severozahodne poloble. Za svoje udobje bomo nekoč še kako drago plačali, kar pa nas seveda ta trenutek ne briga. Torej, Evropa zdaj. Evropa novih možnosti! Res je, pa ne za nas, da si ne bi kdo delal kakšnih utvar in v prvem mesecu pričakoval čudeže. Nikakor, prvi sadovi se bodo obirali čez nekaj desetletij, ko se bo spremenila miselnost v naših glavah, ki so za marsikaj precej omejene. Da nismo na sončni strani Alp možganski biseri in se čudimo, kako to, da nas ne poznajo in kako da nas lahko zamešajo z neko, nekoč nerazvito Slovaško, mogoče Estonijo? Po 15 letih kaj drugega niti ni pričakovati. Kar sprehodite se po ulici in vprašajte, kje je Papua Nova Gvineja, na katere države meji zvezna ameriška država Kolorado, kako si sledijo od severa proti jugu Estonija, Litva, Latvija in katera so njihova glavna mesta? Ali pa, koliko poznate naše sosedje, ki pa imajo večstoletno tradicijo?

Sreča naša sploh je, da imamo svojo državo, ki jo moramo skozi desetletja, stoletja trpeti. Žal smo bili v zgodovini hlapi veliki, nimamo kraljevskih dinastij, po katerih bi nas prepoznali, morja je bore malo, Triglav ni najvišja gora v Evropi oz. na svetu itd. Seveda pa se ne smemo zaradi tega sramovati, biti plašni,

sramežljivi. Imamo pa športne bisere, na katere smo lahko ob svoji majhnosti še kako ponosni. Od rokometashev v zadnjem času, nogometashev, plavalcev, upamo kmalu spet smučarjev itd. Ali pa recimo Avsenike, ki so bili naši prvi ambasadorji po svetu in še kako uspešno. Moj predlog je, odlikovati Slavka in Vilka Avsenika z najvišjim častnim znakom Republike Slovenije za promocijo v tujini. Britanski glasbeniki (najuspešnejši) recimo, dobijo viteški naziv, ki ga podeli sam dvor.

Ko smo ravno pri glasbi. Izbor skladbe za veliko nagrado Evrovizije (združenje javnih RTV-hiš Evrope) si je po svetu ogledalo reci in piši preko 300 milijonov gledalcev. Številka, ki jo lahko preseže le vrhunski olimpijski dogodek oz. SP v nogometu. Tudi pri nas si je največji TV - spektakel ogledalo 269.000 gledalcev, kar je 15,2 odstotka Slovencev, starejših od 10 let, ki imajo doma televizor. Torej, idealna možnost, da se pokažemo.

O Platinu vse najboljšo, dostojno sta zastopala naše barve, čeprav jima ob neprimerni skladbi tudi poroka ni pomagala, da bi se uvrstila višje od 35. mesta med 36. sodelujočimi. Že na predizboru sem zašel v konflikt z odgovornimi za potraten, maratonski izbor, ker sem na radiu povedal, da pač ta skladba za Eurosong ni primerna in pika, čeprav Platin osebnostno spoštujem. Če ne premoremo enega samega človeka, ki bi 'lahko', da ni za to kaznovan, nekaj mesecev pred našim izborom potipal ritem Evrope, preveril nove trende itd. in predlagal skupini glasbenih strokovnjakov, kakšno pesem naj sestavijo, da je ne bo diskvalificirala strokovna komisija, potem pa... Že drugo leto zapored smo videli, da kratko malo strokovna komisija oz. t.i. glasbeni strokovnjaki in navadni poslušalci nimajo istega okusa in ga tudi nikoli ne bodo imeli. In dejstvo tudi je, da se z odprtjem meja vsa stvar seli na vzhod in prinaša novo svežino, ki je, kot kaže, zatohli zahod ne premore več.

Skratka, če želite zaplesati divje po ukrajinsko, si to privoščite, če se želite malo razjokati, za dušo, potem se dajte skupaj z nekdanjimi brati, če si želite podati v naš kviz, kar veselo in zadihajte svežino današnjega dne, ob mesecu osorej se beremo spet, potem ko bo šolske klopi zapustila prva generacija pod modro zastavo z zvezdami Marjinega svetniškega sija.

Marko Modrej

POLETNI KVIZ

(brez vsebnosti sopare)

Smo nekoč dejali: Živel 1. maj, se z rdečim nageljnom praznuje naj! Pa je preteklo desetletje, iz ust naših sliši se drugačno petje. Zapeli bomo Odo radosti, megleno spominjali se dneva mladosti. Je proletarec naš bolj suh, toda ne pri nas ne v Evropi ni od muh. Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat dan, da izkoriščanje in prezir iz sveta bo pregan! ...Nadaljevanje sledi. Do takrat pa vam na vsako vprašanje ponujamo več odgovorov in trditev, a le eno je pravilno. Črko pred pravilnim odgovorom vpišite v razpredelnico in dobili boste... jasno, rešitev.

1. Tako, evropski zrak smo že pošteno vdihnili, se naužili vonja pomladnih cvetov, na kavo zdaj lahko gremo s poceni letalom celo v London itd. Koliko pa nas je zdaj v široki EU?

N 20 milijonov
V milijardo
S 454 milijonov

2. A ni luštna tale rož'ca, ki smo jo odtrgali v Sajevcu? Simbolizira pa nekaj, kar lahko zasledite tudi v našem časopisu. To pa je...

B miss Sajevca
P rubrika Cvetka
T kulturni pregled meseca rožnika

3. Jutri, 29. maja, bo v dvorani DC-16 v Dolenji vasi srečanje pevskih zborov zahodne Dolenjske, katero že po vrsti?

K 16
O 29
N 35

4. Tri dni za druženjem slavčkov zahodne Dolenjske bo imelo pri Francetovi jami koncert društvo ptičev Male gore, ki bo naznanilo koledarski premik. Za rožnik je precej pregovorov, še največ pa jih je okrog kresne noči. In eden je tukaj: Če na kresni dan dežuje,...

Z se takrat sandalov ne obuje
F čas je, da dopust se snuje
T orehom slabo prerokuje

5. Junij je tudi čas za razgibavanje v naravi. Trava dobiva 'fedrčke', fantje zelena kolena, v zavetju gora pa se lahko prijetno ohladimo. Jože, ki tako veselo koraka ob jezeru, je s svojim ozadjem član...

G triglavskih zeliščarjev
E Planinskega društva Ribnica
H Kluba prijateljev Miklove hiše

6. Vzemimo glavna mesta naših sester Španije, Švedske, Velike Britanije. Iz španskega bomo vzeli prvi dve črki, iz švedskega samo prvo in iz britanskega ponovno prvi dve črki. Kaj dobimo?

O klobaso
Z mleko
A maslo

7. In dodamo še ribniški hlebec pa malo domače marmelade in 'dober tek'. Pa naj še kdo reče, da naša razpoznavna ribniška ikona Medard Pucelj, ki tudi obožuje našeto hrano, ni legenda. Za god, ki ga ima 8. junija, mu namenajo kar pregovor: Kakor vreme na Medarda kane,...

J po njem ravna se še Kozina Brane
N tako ves mesec ostane
Ž tako nagovori na sejmu vse zbrane

8. Tako kot smo zakorakali v Evropo, je popoln razmah doživel(a) tudi MLMN, ki jo lahko spremljate v Rešetu. Kaj to pomeni?

Z mladi ljubitelji moških napevov
T medicinarstvo (lipovski med nared)
Š Medobčinska liga v malem nogometu

9. To anteno smo si izposodili pri Ribniškem kanalu, ki je, odkar so nas pod okrilje vzeli največji slovenski 'kablerji', ne potrebuje več. Potem pa smo jo dali nekemu, ki ga lahko redno gledate na TV Rešetu. To je...

I INS SAT
O Franci But
D GT Pugelj

10. Ste ZA? Niste? Čestitam, ste PRED! 13. junija bomo prvič volili v 732-članski evropski parlament. Koliko evro poslancev bomo Slovenci poslali v Bruselj?

O 5
D 7
R 9

11. Za letošnje letne čase bi do zdaj lahko rekli, da so pravšnji in naravi precej naklonjeni. V poletno četrtno leta stopamo v ponedeljek, 21. junija, ob 2. 57. Sonce takrat stopi v znamenje...

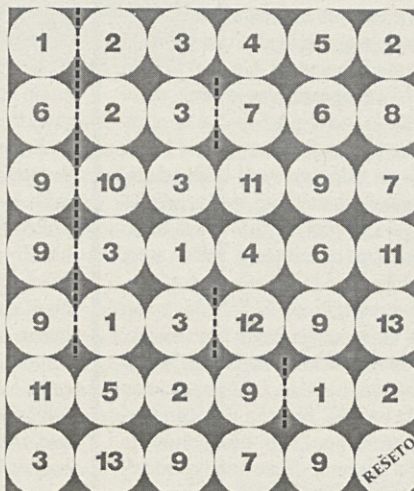
A športnika
H tigra
L raka

12. 25. 6. bomo ponovno obujali spomine na slovesnost pred 13. leti, ki se je naslednje jutro sprevrgla v pravo moro. Praznujemo...

I dan samostojnosti
J dan državnosti
O dan poguma

13. Ponovno zaključujemo to naše potepanje po labirintu s srečno številko. Za konec čestitke in pozdravi iz našega uredništva vsem, ki praznujete kakršen koli jubilej v času do naslednjega pisanja, še posebej voščimo tudi pri nas zelo priljubljeni 153 cm visoki avstralski pevki, ki se je rodila na današnji dan, leta 1968 in nosi ime...

M Kylie Minogue
V Kimberly Davies
A Maruša Prelesnik

Pravilne rešitve napišite na kupone in jih pošljite v kuverti ali na dopisnici najkasneje do 14. junija 2004. Med pravilnimi rešitvami bomo ponovno izžrebali 5 lepih nagrad.

KAKO Z JOGO PREMAGATI EGO

V prejšnjih dveh številkah sem pisala o ego ali ahamkari. Ta beseda ima dva pomena:

življenjska volja, volja do obstajanja in ego, ponos, želja po moči.

Več sem se posvetila drugemu pomenu, ker zna biti življenje zaradi takšnega odnosa zelo problematično, saj lahko ustvari mnogo nesporazumov v medosebni komu-

nikaciji in odnosih. Tudi predavanje Paramhans Swami Mahesvaranande je bilo tosmerno obarvano. Predavanje v Kranju 21. in 22. februarja pa je bilo nadaljevanje, ki je predstavilo zdrav ego oziroma poti, ki vodijo do njega. Seveda je živa beseda mnogo bolj zanimiva in razumljiva, saj je posredovana z živo prisotnostjo energije velikega človeka, kot je modrec Swamidži. Zato deluje zelo plastično in prisili človeka, da začne teorijo prenašati nase, se ob tem kritično zamisli in naredi prvi korak k procesu spreminjanja samega sebe. To je nujno v vseh stikih s posamezniki, ko čutimo, da ni vse tako, kot bi lahko bilo. Se lahko odrečete nečemu, kar vam je dragoceno? Paramhans Swami Madhvanada je večkrat rekel: Stopite v gospodovo kraljestvo skozi vrata odrekanja, žrtvovanja. To kraljestvo je božanska zavest.

Ves svet je božanska zavest. Toda v tem trenutku smo mi v procesu spreminjanja - to je lahko prijetno ali neprijetno. Ko se nekdo rodi, smo srečni, ko umre smo nesrečni. Predstavljajte si to sliko. Vsi ti procesi niso utemeljeni filozofsko. To je zakon narave, kar pomeni, da tisti, ki se rodi, bo umrl, ne glede na to, če to sprejmete ali ne. Ob smrti so ljudje žalostni, izražajo sožalje. Kaj nam ti pomembni točki - rojstvo, smrt - govorita? Tam, kjer je sreča, vzporedno z njo pride tudi nesreča. To, kar vas danes osrečuje, vas bo nekega dne onesrečilo. Sta močno povezani s pričakovanji, razočaranji in nesrečo. To je proces spreminjanja. Včasih naš intelekt tega ne more prenesti.

Po drugi strani nesreče ni, obstaja brahmaloka (najvišji nivo absolutne Stvarnosti), moksha (osvoboditev). Da bi dosegli to stanje, moramo nekaj narediti. Nekaterim stvarim se morate odreči, da bi dobili druge. Mahatma Gandhi je dejal: Odreci se in uživaj. To pomeni, če želiš uživati življenje, se odreci. Če želiš biti nesrečen, si vsak dan ustvari več bremen. Lahko so materialne. Ne moremo se odreči, ker smo navezani - moha. Želimo več, biti prvi, edini, želimo prevladati. To je posledica našega neznanja, to je vzrok nesreče. Pojavijo se ego, strah, ljubosumje in jeza. Če nekaj imate, posedujete, vas je strah za to. To je ego. Če vam želi kdo kaj vzeti, ste ljubosumni. Če vam je tisto vzel, ste jezni. Če ni nikogar, ki bi vas ogrožal, vas je strah, da bi izgubili. Slej ali prej boste v življenju vse izgubili, pa če to sprejmete ali ne. Če sonce vzide, bo tudi zašlo. Zato je prvi korak tyaga, to je odrekanje. Naučite se odpovedovati. Dajte, dajte, pričnite z dajanjem, podarite darila ženi, otrokom, možu, prijateljem, kolegom, tistim, ki potrebujejo. Srečni boste vi in tisti, ki bo prejel. Da nekaj daste ali oprostite, potrebujete veliko srce. Včasih dajemo, ker nekaj pričakujemo, a to dajanje ni resnično, ker imamo večja pričakovanja od naših daril. Zato je poleg odrekanja potrebna tapyasa ali strpnost, da nekaj prenesemo. Včasih pa je to težko. Moramo se naučiti in ne hiteti. Tisti, ki hitijo, niso uspešni. Za vse je potreben svoj čas. Učite se od narave, hodite počasi. Da drevo da sadeže, preteče določen čas. To je tapyasa, sposobnost, da vzdržimo. Da bi bilo odrekanje lažje, moramo vaditi veragjo. To pomeni, da se znamo odreči želji po zemeljskih dobrinah in užitkih. Gyana jogi je spoznal, da vse posvetne dobrine nimajo trajne vrednosti, so minljive. Išče le nespremenljivi, večni, najvišji princip.

Darinka Suljević

Družina s članom po poškodbi glave (II)

Poškodovani člani potrebujejo stalno pozornost, skrb, čas, saj poleg problemov pri gibanju, ravnotežju, pomanjkanju mišične moči, težav z vidom, sluhom, vrtoglavice, glavobolov, večje utrujenosti, preobčutljivosti pogosto nastopijo tudi kognitivne in čustvene težave in imajo probleme s pozabljivostjo, koncentracijo, načrtovanjem, govorom, branjem, razmišljanjem ter nagnjenost k razburjenju, solzam, tesnobi, ne zaupajo vase, težave pri vzdrževanju stikov, vključevanju v družbo itd. Zaradi vseh teh problemov, ki se pojavijo pri poškodovanih članih, potrebujejo neprestano skrb, kontrolo, čas zanje.

Če je družina sposobna odprtega komuniciranja in medsebojne pomoči, je možnost, da se bo enkrat, ko bo kriza minila, še okrepila ob reševanju problemov. Zavest, kako na tenki nitki je življenje in kako pomembni so ljubezen, pomoč in prilagajanje, lahko še okrepi ljubezen iz časa pred poškodbo in ji da novo dimenzijo in perspektivo, vendar na žalost je takih družin, ki bi se utrdile po poškodbi glave, malo.

Življenje take družine s poškodovanim članom je težko in naporno, nima predvidljive poti, kako bo potekala rehabilitacija in izboljšanje stanja. Čustva nihajo; so polni upanja in navdušenja ob vsaki pozitivni spremembi, pa zopet razočarani in izgubijo upanje, da se bo stanje izboljšalo, pa se morajo pobrati in dati tolažbo in upanje poškodovanemu članu. Družine prehajajo skozi stadije od šoka (moj Bog, da bi le ostal pri življenju), zanikanja (zelo močno upanje, da bo ozdravel in bo tako kot prej, zato tedaj nočejo slišati o zavodih in Društvu Vita), jeze (upanje usiha, izboljšanje ni v taki fazi, kot so pričakovali, jezni so na zdravstvene delavce, prihajajo v fazo depresije), žalosti (oseba s poškodbo je v domačem okolju, starši sprejmejo, da se ne bo stanje popravilo, potrebujejo pomoč in tedaj se začno zanimati za zavode in Društvo za pomoč po poškodbi. Iščejo pomoč povsod in čustveno sprejmejo stanje, ugotovijo omejitve, se vključijo v društvo ali zavod. Pri poškodbi glave se žalost zaradi izgube ob dolgotrajnem procesu rehabilitacije obnavlja v ponavljajočih se ciklih. Življenje v taki družini je polno fizičnih obremenitev kot tudi psihičnih, socialnih in ostalih. Družine ponavadi zgubijo prijatelje, tako poškodovani član kot ostali člani in nazadnje ostaja sama s svojimi problemi ter se lahko zanaša le na službe, ki bi ji lahko pomagale.

Običajno preteče kar veliko časa, preden ljudje ugotovijo, da se njihov "ljubljeni sorodnik" ne bo vrnil na normalno. Še vedno ima telo, ki ga vsi poznajo, a na njem je veliko sprememb zaradi poškodbe, ki priča o izgubah.

Znajdemo se s psihološkimi, vedenjskimi, socialnimi spremembami, s pomanjkan-

jem znanja, informacij, strokovne pomoči, in s spremenjenimi vlogami v družini.

Družinam je treba nuditi informacije in poduk o poškodbi glave, o službah za pomoč, ki so na voljo, kajti družine so včasih zmedene in ne vedo, kam bi se obrnile za pomoč. Družine potrebujejo praktično pomoč in nasvete za celo vrsto področij - od sodnih sporov, odškodnin, zakonskih pravic, o društvu, zavodih, dnevnih centrih, samopomočnih skupinah.

Družina pogosto - posebno mati ne najde več časa zase: ves čas skrbi za poškodovanega in pozabi na svoje potrebe, opusti stike s prijatelji, se zapre vase zaradi preobilice dela in prilagajanja na novo situacijo. Pri tem nastane nevarnost, da se ta navada vgnezditi in jo je težko izkoreniniti. Velikokrat stara prijateljstva izumrejo, ker družina čuti, da je ne razumejo, zato je pomembno vzpostaviti nove stike.

Po poškodbi glave se spremenijo pogosto tudi vloge, ki smo jih igrali doma ali na delovnem mestu ali v družbi. Človek mora biti sposoben se spreminjati. To je tudi priložnost, da sorodnik ali zakonski partner poškodovane osebe zraste v močnejšo osebo, bolj celovito in sposobno, če lahko premaga negativna čustva jeze in zamere.

Običajno postanejo starši otrok in mlajših oseb, ki so jih odpustili iz bolnice pretirano zaščitniški. Poškodovani član v začetku potrebuje veliko pomoči in skrbi, kasneje pa manj, ker se vse bolj osamosvaja in tedaj se mora družina umakniti, kajti čim več bo družina naredila namesto poškodovanega, manj se bo stanje približalo k osamosvojitvi. Včasih se razvije pretirano zaščitniška drža staršev, ker imajo občutek krivde, žalosti.

Lahko pa se dogodi ravno obratno, da družina nudi premajhno zaščito poškodovanemu članu, ker je družina še na stopnji zanikanja invalidnosti in pričakuje, da je član s poškodbo sposoben kot pred nesrečo in ni spremenila vlog, ni realno sprejela spremenjenega stanja v družini.

Družina in člani družine s poškodovanim članom morajo imeti veliko ljubezen, da sprejmejo svojega poškodovanega člana v njegovi enkratnosti, spremenjenosti in edinstvenosti kot osebo: Družina mora imeti prilagodljivost in vztrajnost, spreminiti je potrebno svoje sanje, upe, cilje, pričakovanja. Potrebno se je o teh stvareh veliko pogovarjati in najti tudi v spremenjenih vlogah in stanju smisel. Tako tudi preteklost zgublja pomen. Taka družina potrebuje tudi vsestransko zunanjo pomoč.

Veronika Trdan

ZAKAJ NE REČEMO BOBU BOB

Ob aktualni temi v ribniškem Župnijskem listu številka 6, z dne 24. 4. 2004, kjer sem večkrat omenjena, sem se odločila, da tudi sama prispevam svoje misli.

Pričela bom kar z zvonovi.

Ne glede na obširna pojasnila gospoda Ipavca so zvonovi tehnični izdelek, po zakonu opredeljeni kot sredstvo javnega obveščanja. Lastnik ali upravljavec je ob njihovi namestitvi dolžan izvajati meritve.

Kako delujejo zvoki tehničnega izvora na človeka, je razvidno iz mnogih študij.

Skrajšanje udarnih uteži je prineslo olajšanje Plečnikovemu zvoniku, ne pa tudi najbližjim stanovalcem.

Z nekajletnim zamikom so bile končno opravljene meritve, ki so izzvale velikansko nejevoljo. Čemu? Mar zakon ni namenjen vsem? Tisti mali (?) presežek glasnosti je za ljudi v neposredni bližini lahko zelo velik.

Ob svojih obrazložitvah gospod Ipavec pozablja, da smo ljudje različni in da na zadevo nismo dolžni gledati z njegovega zornega kota. Njegovo razmišljanje vse preveč spominja na tisti "kdor ni z nami, je proti nam - le po njem!"

Vse doslej nisem vedela, da normalna človeška potreba po nemotenem spanju ni v skladu z mirno vestjo ali evropsko kulturo.

V disko gre, kdor in kadar si želi, hrup motorjev je občasen. Povsem nekaj drugega pa je, če ti redno prekinja spanje (ob nedeljah in praznikih, ko si človek zaželi malo več spanja, že ob 6. uri, sicer pa ob 6.45, ob 7h) nekaj minut trajajoča glasna melodija, naj bo še tako čudovita.

Primerjava dveh (in še nekaj posameznikov) proti 6000 faranom je nerealna, kajti koliko od teh 6000 faranov živi v neposredni bližini zvonov? Če bi, si zagotovo ne bi želeli glasnejšega zvonjenja. Sicer pa, kot sem napisala že v pismu Župnijskemu svetu, vera pozvanja v duši, ne v ušesih.

Gospod Ipavec od naše, po njegovem bedne zakonodaje, upravičeno pričakuje, da bo ukrepala proti storilcem, ki so zagrešili grd vandalizem. Njegovo razmišljanje o tem, kako bi zlikavci v starem komunističnem režimu "kri scali", je seveda stvar okusa. Nikakor pa najbolj ne spominja na evropsko miselnost in kulturo, kot tudi ne na Kristusov nauk o dobroti, ljubezni in odpuščanju.

Res se bomo morali še marsičesa naučiti - nekateri to vsaj priznamo!

Eva Perušek

Odprta vprašanja direktorici občinske uprave

- Plavalnemu klubu Ribnica je bilo v letošnjem letu ponujena možnost sofinanciranja rekreativnih programov v sklopu akcije "Razgibajmo življenje v vodi", ki so sofinancirana od Ministrstva za znanost, šolstvo in šport. Plavalni klub je na vložišču Občine oddal zahtevek za uresničitev tega projekta. Zakaj tudi po mesecu dnevi čakanja (rok za podpis pogodbe je že potekel) v klubu nismo dobili nobenega odgovora?
- Zakaj klubi in društva že pol leta uporabljajo

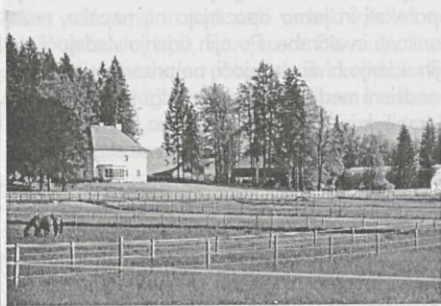
športne objekte na črno oz. brez pogodb o načinu, uporabi in upravljanju javnih športnih objektov?

- Kam je poniknil zapisnik s prvega sestanka Komisije za šport? Kdo je bil pobudnik neza-konite postavke, ki naj bi bila dodeljena mimo javnega razpisa?
- Zakaj je občinska uprava tako hitela (pod-taknila Občinskemu svetu sprejetje Pravilnika o vrednotenju športnih programov za leto 2004), še preden je župan imenoval Komisijo za šport za leto 2004?
- Ali smejo zaposleni v občinski upravi v času, ko so v službi, posedati po gostinskih lokalih in piti alkoholne pijače?

Drago Marjanovič

STROGO VAROVANA RUDEŽEVA CONA

Bog ve, če bo kaj zaleglo pri lastniku psa, ki se zaganja in vse, ki jih vodi pot mimo Rudeževega posestva na Ugarju, a naj bo vsaj v opozorilo sprehajalcem, da nad posestvom bdi prava pasja mrcina. Njen lastnik je tamkajšnji oskrbnik, ki premore zvrhano mero samozvesti. Glede na to, da sem bila priča, kako je njegov pes napadel otroka, ki je kolesaril po javni poti, lahko pišem o svoji osebni izkušnji. Slišala pa sem, da so imeli bližnja napadalna srečanja s črnim psom tudi že drugi sprehajalci in kolesarji.

Pes ni mogel preskočiti ograje, se je pa zato zmuznil skozi letve, v trenutku napadel otroka in mu strgal hlače. Ko je nato oskrbnik na naše vpitje prišel pogledat, kaj se je zgodilo, je napad komentiral takole: Kaj bi strgane hlače! To itak pogosto počne. Pridite kakšen dan v hišo, pa bomo povrnili teh 2000 tolarjev.

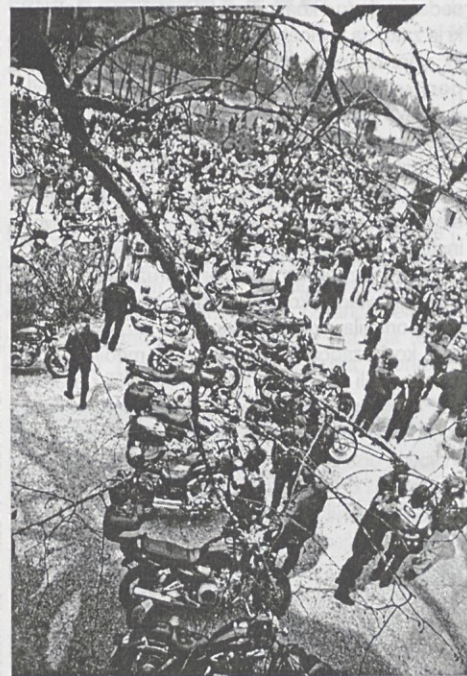
Vidim, da se zaveda napadalnosti svojega psa. Takoj je vedel, da je pes napadel otroka, čeprav ga ni bilo zraven. Dejal je, da so psa na kmetijs-ki šoli dražili, zato je napadalen predvsem do kolesarjev in ga poskušajo spuščati na prosto le do 9. ure, ko je zunaj še malo ljudi.

Se vam zdi, da tukaj česa ne razumete? Tudi jaz ne več.

AP

NE 500, PRIŠLO JE 1000 MOTORISTOV. ABSOLUTEN REKORD V SLOVENIJI.

Na praznik, 27. aprila, je Ribnico obiskalo rekordno število, preko 1000 motoristov, ki so prišli k Novi Štiti po blagoslov, nazaj grede pa so jih domači motoristi pogostili še pred svojim sedežem. Tako velikega obiska niso pričakovali, saj so napovedovali le več kot 500 ljubiteljev motorjev, zato so na poti nastali manjši zastoji, za katere se domači motoristi opravičujejo. Policija je menda dobila kar precej klicev in pritožb zavoljo takega navala motorjev, k sodniku za prekrške pa poslala tudi nekdanjega predsednika ribniškega motorističnega kluba Pavla Hočevarja, češ da je organizator prireditve. Že v prejšnji številki je Hočevar dejal, da naj se striktno navede, da to ni klub, marveč frančiškanski samostan, ki je motoriste le povabil k blagoslovu, domači motoristi pa so jim nato še izkazali gostoljubnost s pogostitvijo.

"Motoristi semkaj zelo radi pridejo, zato smo blagoslov reklamirali le v lokalnih medijih. Vabilo se jih je neposredno k Novi Štiti, a ker so dom-nevali, da bo tudi letos panoramska vožnja, jih je večina najprej prišla kar v Ribnico." Ribničani so si jih v velikem številu ogledali, svoj trenutek pa so po Hočevarjevem mnenju ponovno zamudili turistični delavci. "Ne turistično informacijski center ne Muzej nista bila odprta. Ne zavedata se, da so bili tu motoristi srednjih let, ki imajo denar in ki jih zan-ima mnogo stvari. Mnogo si jih je prav želelo ogle-dati karkoli tipično ribniškega, saj so se tu zadrževali tudi do pet ur."

AP

Foto Slavko Rus

Frančiškanski samostan Nova Štita in ribniški motoristi se zahvalujemo za prispevke za priponke. Sponzorji so bili: Optik Janez Poznič; Inles, d.d.; Inotherm, d.o.o.; Ristro, d.o.o.; Andotehna, d.o.o.; Šilc Trade, d.o.o.; Point - Stane Krajec, s.p. in Last SL, d.o.o.

Razprava o korupciji škodi nacionalnim interesom?

Očitno smo ena redkih držav, kjer je odkrita razprava o dokumentiranih družbenih nepravilnostih, o gospodarskem kriminalu, o korupciji, nepotizmu in nezakonitostih ter drugih deviantnih

pojavih, ki spremljajo aktualno oblast, onemogočena. To je tema, o kateri je nezaželeno govoriti. Ne samo nezaželeno, ampak skoraj prepovedano.

Kako si je sicer mogoče drugače razlagati poteze sedanje vladne koalicije - LDS, ZLSD in DeSUS, ki je zato, da javnost ne bi ničesar izvedela o velikih nepravilnostih zadnjega obdobja, zlorabila poslovnik državnega zbora (DZ) in omejila razprave opozicije na izredni seji. Na tej seji sta bili na dnevni red uvrščeni tudi točki, v katerih bi se razpravljalo o nepravilnostih in zlorabah ter povzročanju gospodarske škode pri trgovanju z električno energijo in pa o odgovornosti državnih institucij in nosilcev javnih funkcij pri poslovanju z nekaterimi izbranimi zasebnimi družbami.

Ravnanje vladne koalicije je zelo zgovorno. S tem, ko je omejila oziroma preprečila razpravo, in s tem, ko ni zagotovila prenosa, so mediji zlahka interpretirali vsebino razprav in priredili poročanje. Po njihovem naj bi bilo vse v najlepšem redu, saj ni nepravilnosti in nezakonitosti. Opozicija pa s svojimi opozarjanji in zahtevami po preglednem poslovanju države, njenih organov in funkcionarjev le vznemirja javnost in meče slabo luč na briljantno upravljanje države.

Vendar so zadnja leta prišle na dan številne in odmevne afeze, v katere so bili vpleteni mnogi člani in celo funkcionarji vladnih strank. Spomnimo se samo številnih bančnih afer, propada hranilnic, dodeljevanja javnih sredstev iz ministrstev in drugih javnih institucij brez razpisov, torej po zvezah, prijateljstvih in predvsem po politični pripadnosti, pa oškodovanj zasebnih investitorjev v gradbenih poslih, posojanj denarja za oderuške obresti... Vse te afeze imajo znana imena družb in posameznikov.

V veliko primerih se je na pritisk oškodovancev sprožil postopek. Zasegla se je dokumentacija, opravile so se preiskave in zaslišanja. Na tožilstvih in sodiščih se je zbralo precej obremenilne dokumentacije, vendar je sčasoma zamrla vsa aktivnost. Po navadi se je šele po nekaj letih "ugotovilo" in javnosti precej na tiho sporočilo, da za posamezne primere ni dovolj dokazov, in so preiskovalni postopki ustavljeni. "Boljši primeri" pa so celo obležali v omarah tožilstev ali sodišč in se postopki niso niti začeli.

Pred mesecem se je tak primer slučajno odkril na Vrhovnem državnem tožilstvu. V omarah vrhovnega državnega tožilca Mirana Železnika, pristojnega za gospodarski kriminal, se je odkrilo okrog 170 spisov oziroma prijav največjih primerov

oškodovanj družbenega premoženja. Tožilec je na njih enostavno pozabil.

Ko pa je stvar prišla na dan, se ni zgodilo nič dramatičnega. Nihče ni odstopil. Za tisto omaro spisov, ki so se znašli na oddelku tožilstva za gospodarski kriminal, očitno ni bil nihče odgovoren. Vrhovni državni tožilec je bil namesto suspenza, preiskave in ugotavljanja disciplinske in kazenske odgovornosti za nagrado prerazporejen na drugo odgovorno delovno mesto na tožilstvu. Njegovo šefico, generalno državno tožilko Zdenko Cerar, ki je bila objektivno odgovorna za delo tožilstva, pa je predsednik vlade, mag. Rop, predlagal celo za napredovanje. Prejšnji mesec je postala ministrica za pravosodje. Za "dobro" opravljeno delo na tožilstvu zaslužena nagrada.

Ob tem pa se postavlja cela vrsta vprašanj. Na primer, kako je mogoče, da se je pozabilo ravno na njih, na najodmevnejše primere? Kako je mogoče, da prav noben organ ni opravil svojega poslanstva? Kaj je počela vlada? Ali državno tožilstvo nima evidence spisov in se prijave izgublja? Ali generalna državna tožilka v svojem 5-letnem mandatu ni uspela povprašati svojega podrejenega o tem, kaj počne s temi prijavi oziroma kaj sploh počne v službi? Za katero delo je državni tožilec pravzaprav prejemal visoko plačo, če ni opravil tistega, za kar je bil imenovan? Z odgovori se ne trudi nihče.

Seveda pa so posamezni primeri gospodarskega kriminala in korupcije le šli skozi tožilstvo, ker vsega le ni bilo mogoče zavrniti in ustaviti na tožilstvih. Vendar pa se je isti postopek ponovil še na sodiščih, kjer so postopki ali zastarali ali pa so se končali z oprostilno sodbo. Stvar se je elegantno zaključila, kriv ni bil nihče, oškodovanj in korupcije se uradno ni ugotovilo in vse je v najlepšem redu. Oblast deluje brez napak.

Nastaja pa sloj bogatih po principu divjega zahoda. Pomembnejši del teh se povezuje v združenja, ker jih skrbi usoda države. "Njihove države". S pomočjo čvek in tračev v najetem rumenem tisku skrbijo za elitizem. In gorje tistim, ki se drznejo oporekati in javno opozarjajo na napake, nezakonitosti in zlorabe. Po njih udarijo vladajoči, po njih udarijo bivši vladajoči, ne prizanašajo jim niti neodvisni mediji. Niso krivi in odgovorni tisti, ki so zlorabili, krivi so tisti, ki opozarjajo na nepravilnosti in na kršitve in ki zahtevajo, da se slaba ravnanja in posledice odpravijo.

Kako drugačna so ravnanja v drugih demokracijah. Če bi se podobna šlamparija zgodila npr. v Avstriji, Nemčiji, Belgiji ali v katerikoli drugi državi "stare" Evrope, bi v takih primerih odstopili vsi odgovorni in vpleteni, verjetno pa tudi vlada.

ln tudi mediji bi opravili svojo nalogo, saj bi, če politika in politiki ne bi bili uspešni, sprožili pravi medijski pritisk na politiko in seznanjali javnost z najmanjšimi podrobnostmi. ln odziv javnosti bi bil izredno učinkovit, saj prav nikomur v evropskih državah ni v čast, da zagovarja nedelo, prikrivanje, klientelizem, korupcijo, monopole, kraje... in druge nevarne in škodljive razvade, ki najedajo moč, enotnost in nacionalni interes družbe. ln prav nobenemu resnemu politiku in resni politični stranki na kraj pameti ne pade, da bi na odgovorne politične in druge javne funkcije predlagal ali celo imenoval ljudi, ki so se "proslavili" v aferah. Mi smo drugačni. Naš politične elite so tudi drugačne. Pri nas velja: "Če nisi vpleten, nisi naš. ln če nisi naš, nisi v javnem interesu in si družbeno škodljiv."

Morda bo kdaj tudi drugače.

Jože Tanko, poslanec DZ

PO VSTOPU V EVROPSKO UNIJO

Pa smo že nekaj tednov polnopravni člani Evropske unije (EU). Za nami so bolj ali manj bučne proslave. Ob vseh sem ostal z mešanimi občutki. Ne zato, ker so vsaj tiste osrednje kot ona v Novi Gorici izzvenele

zelo komorno in na trenutke kar dolgočasno. Kot da bi se sramovali narediti resnično ljudsko veselico, kar bi povežalo ljudi in oblastnike. Mi raje posegamo po navidezno visoki kulturi, ki pa je lahko tudi dvomljivega slovesa. Mešani občutki so me navdajali bolj zaradi tega, ker so v prvih vrstah proslav sedeli tisti, ki niso imeli kaj velike skupnega s pogajanjem ali s prispevkom k celotnemu procesu.

Morda lahko opišem proslavo v Ljubljani, zvečer 30. maja. Prve vrste so bile zasedene z vsemi, ki tja sodijo, pa še s tistimi, ki ne. Sam sem bil sedem let pogajalec z EU, na stotine dni sem preživel v pogajanjih in vsaj polovico denarja, ki ga je dobila Slovenija v pogajanjih, je rezultat mojega dela s sodelavci. Pa so me posadili v predzadnjo vrsto. Ampak jaz sem imel še srečo. Večine ostalih članov Ožje pogajalske skupine sploh nihče ni povabil. Vsi tisti, ki pa jih v pogajanjih niti slučajno ni bilo blizu, pa so imeli polna usta hvale, kaj vse da so naredili za vstop Slovenije v EU. Kaj hočemo, tako pač je. Saj nisem bil užaljen, le neumno se mi je zdelo, ker je človeški spomin tako kratek. Sam sem zadevo vljudno rešil. Po nekaj minutah sem prizorišče vljudno zapustil in odšel raje k Novi Štifti. Tam je bilo vse skupaj bolj pristno in blizu ljudi.

Veliko smo naredili, da smo postali polnopravni člani EU. Tudi rezultati pogajanj so vzpodbudni. A z vsem tem se resnično delo šele začne. Pred nami je naloga, kako v EU ne samo preživeti, pač pa živeti bolje, kot bi živeli, če bi ne postali njeni člani. Zato se pravzaprav tudi gre, zato smo se pogajali, zato smo odločali na referendumu in zato proslavljali na večer pred prvim majem. Delo, ki ga moramo opraviti, bo treba postoriti tako doma kot v Bruslju. Vse možnosti imamo, da smo pri tem uspešni, ali pa tudi ne. Slediti moramo zgledom Irske in drugih držav, ki so zaradi vstopa v EU v nekaj letih močno razvile svoje gospodarstvo.

Danes nas je v EU 25 držav. Cilji, ki jih imamo, so visoki. EU želi postati v nekaj letih vodilno svetovno gospodarstvo. To je visok cilj, verjamem pa, da uresničljiv. A nevarnost, ki pri tem preži, je vezana na veljavne vrednote EU. Združene države Amerike (ZDA), kot glavni svetovni trgovinski tekmeč EU, pritiskajo na Evropo, da dodatno liberalizira svoje trge kot posledico procesov svetovne globalizacije. Vse lepo in prav, a pri tem so lahko pod udarom evropske vrednote.

Kaj pa pravzaprav so te evropske vrednote?

REŠETO

To so varna starost, stabilni pokojninski sistem, brezplačno šolanje, dostopno zdravstveno varstvo, denar za regionalni razvoj, razvoj podeželja in subvencije v kmetijstvu. Vse to morajo ostati vrednote EU! Tudi tekma za gospodarski prestiž z ZDA ne sme tega ogroziti, saj je to nekaj, kar je osnova evropskega načina življenja.

Ali bo Slovenija kot članica EU tudi čez deset let še vedno socialna država, je odvisno od političnih odločitev doma, v Sloveniji, in od delovanja vseh poslancev v Evropskem parlamentu. Tam bodo razprave na to temo zagotovo zelo intenzivne in bodo v naslednjih letih ene ključnih, ki se bodo tam odvijale.

Jasno je, da bo veliko odvisno tudi od poenotenja davkov na nivoju držav EU. Mnoge države EU, med njimi tudi Slovenija, imamo previsoke davke, zlasti tiste, ki se nanašajo na zaposlovanje delavcev. Zaradi visokih davkov lastniki kapitala zapuščajo Slovenijo in nekatere druge članice EU, ter se selijo na Slovaško ali pa celo izven območja EU. To so nevarni in negativni procesi, ki jih je potrebno zaustaviti. Brez tega ne bo novih investicij, bo manj delovnih mest, manj zaposlitev. Rešitev je v tem, da države članice EU poenotijo in znižajo davke.

Veliko izzivov je pred nami. Vznosenost dni praznovanja bo kmalu zamenjana s potrebo po garanju in iskanju svojega mesta znotraj EU. Slovenija ima veliko izobraženih ljudi, izkušenih delavcev in strokovnjakov. Ob močrih odločitvah politike in njenih predstavnikov v evropskih institucijah bo to mogoče izkoristiti za uspešno prihodnost.

Mag. Franc But

SPREMEMBE ZAKONODAJE - KAJ NAM PRINAŠA?

V zadnjih dveh mesecih državni zbor sprejel nekaj uskladih zakonodaje, ki posega tudi v vsakdanje življenje državljanov.

Če ste kupili neustrezní izdelek - kdo je odgovoren za povzročeno škodo?

S to spremembo se rešuje vprašanja tehničnih predpisov, da bi se zavaroval javni interes, varnost in zdravje ljudi. Odgovornost za skladnost proizvoda s tehničnimi predpisi se s tem predpisom prenese na proizvajalca proizvoda, če je proizvajalec iz območja držav EU. V primeru, da je blago uvoženo iz tretjih držav, torej izven območja EU, pa nosi odgovornost glede proizvoda uvoznik oziroma druga pravna ali fizična oseba, kadar je potrebno njegovo sodelovanje pri zagotavljanju skladnosti proizvoda s tehničnimi predpisi.

Če ste vplačali denar turistični agenciji za izvedbo izleta ali letovanja pa ta zaide v težave, stečaj? Denar boste lahko zahtevali v stečajnem postopku in ga s težavami dobili. Če bi se v postopku ugotovilo, da naša država nima tega področja usklajenega z direktivami EU, potem nosi odškodninsko odgovornost država, v kateri je agencija registrirana. Kljub temu pazljivost ni odveč!

Volili bomo evropske poslance...

Po novem zakonu o volitvah v Evropski parlament bomo "evropske" poslance volili podobno kot naše državnozborske poslance. Razlika je v tem, da je Slovenija v celoti ena sama volilna enota, iz katere bo izvoljeno sedem poslancev. Pravico voliti in biti izvoljen v EU parlament ima tudi državljan druge države članice Evropske unije, ki ima stalno prebivališče v Sloveniji. Novost je kandidatna lista, na kateri noben spol (moški ali ženski) ne sme biti zastopan z manj kot s 40 odstotki in vsaj en kandidat katerega od spolov uvrščen na zgornji del liste. V času in ob izteku mandata so pravice, obveznosti in nezdružljivosti funkcij podobne, kot velja za poslanca državnega zbora Slovenije.

Obveščamo vas, da se z 31. decembrom tega leta izteka rok za vložitev zahtevkov za popravilo krivic zaradi povojnega nasilja. Na podlagi našega prizadevanja se je poenotila praksa, tako da so v nekaterih primerih upravičeni do poprave krivic tudi bratje in sestre, če izpolnjujejo ustrezne pogoje, kot jih določa Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju za pridobitev družinske pokojnine. Dodatne informacije lahko dobite v poslanski pisarni mag. Janeza Drobniča na Škrabčevem trgu 40, vsak ponedeljek med 10. in 13. uro.

Gorski vodniki tudi od drugod...

Skladno z zakonodajo EU bodo gorski vodniki katerekoli države članice EU lahko opravljali službo v Sloveniji in tudi naši vodniki kjerkoli v drugih državah. Izpit, narejen v Sloveniji, bo omogočal enakovredno potegovanje za vodnika v kateri koli državi EU, zato je pomembna mednarodna uskladitev poklicnih kvalifikacij in zagotavljanje enakega standarda znanj in veščin za opravljanje dela. To naša država postopno zagotavlja. Ker je v posameznih državah to delo opredeljeno kot "javni interes" ali javna služba, si vsaka država pridržuje določeno selekcijo podeljevanja koncesij.

Zastopniki za patente, modele in znamke...

Če bomo hoteli prijaviti in registrirati kakšen patent, model ali znamko in jo zaščititi pred zlorabo, bo to možno le preko patentnega zastopnika oziroma zastopnika za modele in znamke. Takšno javno opravilo bo lahko opravljal le oseba z univerzitetno izobrazbo tehnične ali naravoslovne smeri (po domače povedano s "tehnično usmeritvijo"), ki je opravila strokovni izpit za zastopnika. Možno je tudi, da takšno delo opravlja tudi odvetnik, odvetniška družba ali "pravna oseba", ki zaposluje osebo z navedeno izobrazbo. Cilj te ureditve je, da se zagotovi standardna kvaliteta in prepreči zlorabe.

Kako uporabljati nevarna škropiva?

Po novem zakonu o fitofarmaceutskih sredstvih se določa, kako se bodo lahko uporabljala in kje se bodo lahko prodajala sredstva - škropiva za

zaitiranje škodljivcev, plevla...

To bo možno le v posebnih prodajalnah, smejo pa se prodati le uporabniku, ki predloži veljavno dokazilo o izpolnjevanju pogojev glede izobrazbe oziroma strokovne usposobljenosti v skladu s predpisom, ki ga bo izdal minister. Strokovna usposobljenost je predpisana za pravno osebo (podjetje, zavod...) ali fizično osebo, ki se ukvarja s kmetijsko dejavnostjo in je tržni proizvajalec. Manj nevarna sredstva in majhne količine (v majhni embalaži) bodo lahko kupovali mali porabniki, med njimi tudi vrtničarji. To pomeni, da vodenje evidence o uporabi posebnih škropiv za male uporabnike ni obvezno, jo pa bodo morali voditi veliki uporabniki, torej kmetje. Ne nazadnje pa bo lahko za male uporabnike opravljen potrebno škropljenje veliki kmet.

Želim vam prijeten začetek poletja in vas hkrati pozivam da se udeležite volitev za evropske poslance. Naj vaš glas odloča!

Mag. Janez Drobnič

40 LET OD USTANOVITVE RADIOKLUBA RIBNICA

Radioklub je imel 11. maja svečano odprtje novih klubskih prostorov. Pripravili smo majhno razstavo starejših radijskih postaj. K sreči nam je uspelo kljub večkratni selitvi ohraniti večino tehnične opreme. Na slovesnosti sta bila tudi dva bivša predsednika Radiokluba Ribnica

Ludvik Rus, ki je tudi ustanovni član, in pa Prvin Lavrič. Povedala sta precej zanimivosti in zgodovine radioamaterstva v Ribnici. Povedala sta, da je bil Radioklub Ribnica ustanovljen že leta 1964, tako da deluje s krajšimi prekinitvami že 40 let. Predsednik Radiokluba Ribnica Miran Kokol pa je predstavil delo z novjšimi radijskimi postajami in nove digitalne komunikacije, ki jih omogoča sodobna elektronika. Čas smo izkoristili še za družabno srečanje in nove plane dela Radiokluba.

Širši javnosti se bomo predstavili v sklopu dneva odprtih vrat Športnega centra, drugače pa smo prisotni v Radioklubu v večernih urah. Največkrat pa ob petkih okrog 19. ure. Če vas zanima naša dejavnost, nas lahko obiščete v Športnem centru Ribnica, kjer imamo svoj prostor čisto na vrhu. Z veseljem vam predstavimo svojo dejavnost.

Tekst in foto Andrej Štupica

OD VRTCA DO ŠOLE

ANDRES VALDES ZNANI PANTOMIMIK V RIBNICI

Zelo znan pantomimik Andres Valdes je prišel v Ribnico 14. aprila, kjer je imel predstavo za učence od 5. do 8. r., ki so prebrali knjige za bralno značko. Dvorana v centru Ideal je bila polna do zadnjega kotička. Ko je bil na odru, smo ploskali njegovi tišini, očaral nas je s svojo zmogljivostjo telesa in res pritegnil našo pozornost.

Andres Valdes se je rodil v Havani na Kubi, zdaj pa je naturalizirani slovenski Kubanec. 25. aprila bo minilo 40 let, ko se je na poti iz Pariza povsem po naključju ustavil v Ljubljani in tam kar ostal. Že kot mladenič se je posvetil pantomimi in nastopal v raznih cirkusih. Zares pa se je uveljavil na slovenski televiziji in na tiste čase ima najlepše spomine. Kot pravi, je bil oder zanj križišče dogajanja, pantomima pa tisto izrazno sredstvo, kjer govorijo kretnje in tišina. Zanj je bil genialen pantomimik Fran Milčinski. Poimenoval ga je grenki Prešeren. "Njegov obraz je bil klovnovski in je izražal nekaj žalostnega," je povedal v enem od številnih intervjujev, ki jih je imel. Slovenija ga je očarala, vendar pa o nas nima še povsem izoblikovanega mnenja. Kot pa se mu zdi, smo preveč zaprti vase. Drugačno mnenje pa ima o slovenski ženski lepoti. Tu se je že štirikrat poročil. Iz prvega zakona ima hčerko Urško, s četrto ženo Jano Kovačič Valdes, vzgojiteljico za izrazni ples na srednji baletni šoli v Ljubljani, pa hčerkico Veroniko.

Njegova evropska avantura se je začela dokaj zanimivo. Želel je pobegniti z vročega kubanskega asfalta in betona in se pripeljati v Pariz - sanje vseh umetnikov. Njegov vzornik na prvem mestu je vsekakor Marceau z belo pobarvanim obrazom in v belem ali modrem trikoju. Sam si je izbral črna oblačila, kjer pridejo bolj do izraza roke in obraz. V njegovem življenju je bilo, kot pravi, tudi res veliko neprijetnosti. Recimo, ko so stanovali v baraki brez kopalnice in telefona, na stranišče pa so morali ven, tudi v hudi zimi. "Za nas umetnike ni bilo nikoli kaj prida poskrbljeno," je povedal. Pri nas se je predstavil s kar nekaj zanimivimi točkami. Po predstavi mu je učenka Rebeka poklonila darilo v imenu vseh učiteljev, knjižničarke in učencev.

Za konec pa ena njegovih misli: "Mi svobodni umetniki imamo željo, da bomo odpotovali tja, kjer bo lepše, vendar mi je tu v Sloveniji najlepše in tudi nazaj na Kubo me ne vleče, saj je postala Slovenija moja Kuba in moje življenje na sončni strani Alp, pod vršaci čudovitih gora in še posebej lepe ljubljanske okolice."

Da pa smo preživeli zanimivo uro, polno smeha, s pantomimikom Valdesom, se moramo za denarno pomoč zahvaliti Inothermu Prigorica, IP Inlesu Ribnica in Knjižnici Miklova hiša.

Neja Petkovič in Nika Zobec,
5.r., Novinarski krožek
OŠ dr. F. Prešerna Ribnica

ZAJČKI - NADARJENI IGRALCI

Predšolska doba je čas, ko so za otroka zelo pomembna lepa doživetja, globoka čustvovanja, rast domišljije, spontano izražanje in domiselno ustvarjanje. Vsega tega se vzgojiteljice v vrtcu dobro zavedamo, zato iščemo različne možnosti, da otrokom vse to omogočamo in jih pri tem spodbujamo.

V skupini Zajčki smo vse to poskušali otrokom nuditi preko dramatizacije, priprave na dramatizacijo in s samo predstavitvijo oz. nastopom. V vrtcu so otroci poslušali kaseto Miškolina in večkrat izrazili željo za ponovno poslušanje. Skupaj smo se odločili, da pravljico preberemo tudi iz knjige.

Ob pravljici smo spoznavali živali, njihov način življenja, nevarnosti, in si bogatili spoznanja o sorodstvenih odnosih.

S pomočjo staršev so otroci izdelali svoje prvo družinsko drevo. Risali smo, izdelovali lutke, prepevali "mišje" pesmice. Izdelali smo mišja ušesa iz kartona in otroci so takoj dali idejo, da bi lahko igrice o Miškolinu tudi zaigrali. Ko so otroci prevzeli vloge, so se igrali, zabavali in ob tem pripravili izvrstno predstavo.

Njihova motivacija je bila predvsem to, da se bodo lahko predstavili svojim staršem, prijateljem iz vrtca, starim staršem... In res nam je uspelo nastopiti v centru Ideal. Na povabilo Jožeta Lampeta smo se udeležili tudi območnega srečanja otroških gledaliških skupin v Ribnici. Otroci so se zelo potrudili in bili ponosni, saj so bili pred polno dvorano gledalcev deležni velikega aplavza in navdušenja.

Naš trud pa je bil dodatno poplačan, ko smo po mesecu dni dobili obvestilo, da smo bili izbrani in povabljeni na medobmočno srečanje otroških gledaliških skupin v Litiji. Tudi tam smo bili deležni velike pozornosti in pohval. Ta prireditve je bila dogodek, ki je otrokom prinesel prijetna doživetja.

In kaj so otroci ob tem pridobili?

- Otroci so sodelovali in se učili skupnega načrtovanja, dogovarjanja, delitve svojih želja z drugimi.
- V igro so vnesli vse, kar so spoznali o življenju živali, svoje informacije, uporabljali so svojo domišljijo, izkušnje in prirejali vloge.
- Ob vlogi, ko so jo prevzeli, so uporabljali spomin in jezik za komunikacijo in izmenjavo zamisli.

Otroci radi nastopajo. Pred gledalci dobi njihovo delo smisel in vrednost. Zavedati se pričnejo, da njihovo početje ni le igra, ampak ima to pomen tudi za druge.

To jim daje veljavo. Otroku dajmo pravico, da je otrok, da pokaže tisto, kar ga veseli in spodbuja.

Katarina Zupančič
vzgojiteljica

JUNIJ

Datum: SOBOTA, 12. 6. 2004
Kam: na KOŠUTO: VELIKI VRH (2088 m) IN KLADIVO (2094 m)
Odhod: ob 6. uri s parkirišča za prostori PD Ribnica (Škrabčev trg 5, Ribnica)
Izhodišče: Planina Kofce
Zahtevnost hoje: LAHKA - ZAHTEVNA
Trajanje hoje: 6 ur
Vodja izleta: Vodnik PD Ribnica

Datum: SOBOTA, 26. 6. 2004
Kam: na TOSC (2275 m), V. DRAŠKI VRH (2143 m), M. DRAŠKI VRH (2132 m) in VIŠEVNIK (2055 m)
Odhod: s parkirišča za prostori PD Ribnica (Škrabčev trg 5, Ribnica)
Izhodišče: Rudno polje
Zahtevnost: ZAHTEVNA (označena in neoznačena pot)
Trajanje: 11 ur
Vodja pohoda: Zdenka Mihelič

Za vsak pohod bodo izobešeni plakati z vsemi potrebnimi podatki (prijava, ura odhoda, cena, zborna mesto, prevoz....).

So dnevi, ki jim ljudje namenimo posebne pozornosti. Eden od teh je tudi dan Zemlje - 22. april. Na podružnični šoli Dolenja vas imamo že četrto leto v tem času kar EKOTEDEN, ki je svojevrstnost naše šole. Letos so bili naši cilji poleg okoljevarstvenih dejavnosti usmerjeni še v urejanje šolske okolice.

Zaradi adaptacije in sanacijskih del, ki so potekali predvsem v zimskem času, se je takoj po umiku snega pokazalo, da bo okoli šole potrebno marsikaj postoriti. En dan smo v nizu aktivnosti eko tedna namenili delovni akciji. Udeležili so se je vsi razredi naše šole, razen 1. r. devetletke, ki je bil takrat zaradi radona še v Vrtcu Ribnica.

Velika selitev knjižnice

Delo smo si razdelili: 4. razred je planiral zemljo pred šolo in s peskom uredil pas ob asfaltu. 3. r. je poskrbel za cvetlične gredice ter pobarval vse garderobne klopi, za katere nam je barvo odstopilo podjetje Inles. 2. r. je preselil na pravo mesto celo šolsko knjižnico, ki je bila v času sanacije zasilno nameščena v pomožnem prostoru.

Naši prvošolci pa so imeli v bližnji okolici šole očistevalno akcijo. Vsak se je trudil po svojih močeh. Ne smemo pozabiti, da je dobršen del posla prevzel tudi šolski hišnik, za napitek in sladki prigrizek je poskrbela kuharica, čistilka pa je imela po končani akciji tudi več dela kot običajno. Zadovoljni smo, ker nam je delo uspelo. Ponosni smo, da smo zmogli. Veseli nas, ker učenci sprašujejo, kdaj bomo spet kaj podobnega počeli.

Sonja Pogorelc
vodja šole Dolenja vas

Komisija za prometno vzgojo otrok in mladine pri Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Ribnica in Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Sodražica sta ob IV. mednarodnem tednu prometne varnosti, ki je potekal v času od 5. do 12. aprila, razpisala že tradicionalni skupni natečaj likovnih in pisnih izdelkov. Letošnji natečaj je potekal pod naslovom "Vidnost je varnost".

Na natečaju so sodelovali otroci in učenci osnovnih šol na območju obeh občin. Odziv otrok in učencev je bil nad pričakovanji.

Otroci in učenci so v svojih delih poudarili, kako pomembna je VIDNOST na prometnih površinah, še zlasti v času zmanjšane vidljivosti in v nočnem času. Opozorili so na to, da sta v prometu najbolj ogroženi skupini udeležencev v prometu otroci in starejše osebe, ki nosijo temnejša oblačila. Dela so sporočala, da pešci tudi sami lahko poskrbijo, da so v prometu bolj vidni s tem, da uporabljajo v času zmanjšane vidljivosti in v nočnem času svetlejša oblačila z odsevnimi trakovi ali pa nosijo kresničko.

Avtorjem najbolj izvirnih in duhovitih izdelkov so bile podeljene nagrade na priložnostni prireditvi, ki je bila 21. aprila v sejni sobi Občine Ribnica.

Nagrade sta prispevala sponzorja Boštjan Oblak, Avto šola Herby d.o.o., in Zavarovalnica Triglav.

Izbrani likovni in pisni izdelki so bili v času mednarodnega tedna prometne varnosti razstavljeni v centru Ideal v Ribnici.

Šolski otroci in mladostniki sodelujejo v prometu kot pešci, potniki v avtomobilu ali avtobusu, kolesarji (po opravljenem kolesarskem izpitu) ter nad 14 let tudi kot vozniki koles z motorjem oziroma motornih koles. Vedno bolj prevzemajo samostojno vlogo v prometu, kar pomeni, da je še bolj pomembno, da dobro obvladajo zapletene prometne situacije in ustrezno varno ravnanje.

V Sloveniji je od leta 1970 do leta 2003 v prometnih nesrečah umrlo 1.627 otrok in mladostnikov, kar je 9,7 odstotka vseh mrtvih v prometnih nesrečah. V tem obdobju je bilo do konca leta 2003 poškodovanih več kot 54.000 otrok in mladostnikov.

V primerjavi z drugimi državami sodi Slovenija po prometni varnosti otrok med razvitejše in varnejše države. Število mrtvih in poškodovanih otrok od rojstva do 14. leta starosti se od leta 1970 postopno zmanjšuje. Od 42 (1970) se je število mrtvih otrok zmanjšalo na 10 (1997, 1998) ter v letih 2001-2003 na 3 mrtve otroke na leto.

Med otroki, ki so umrli kot žrtve prometnih nesreč, jih je bilo največ potnikov v osebnih avtomobilih, nato pešcev in kolesarjev. Z dosledno uporabo otroških varnostnih sedežev bi po raziskavah bilo v prometnih nesrečah vsaj za polovico manj mrtvih ter veliko manj poškodovanih otrok. Poleg tega bi otroci, ki so se v najmlajših letih vozili pripeti in zaščiteni, uporabljali varnostni pas tudi kasneje.

Pomembno zmanjšanje števila mrtvih in poškodovanih otrok je rezultat dolgoletnega načrtnega dela na področju prometne vzgoje, kjer so vzgojiteljice in učitelji v vrtcih in na šolah opravili izjemno pomembno delo, ter rezultat različnih preventivnih dejavnosti in akcij, ki jih izvaja med drugimi tudi naša komisija. K izvajanju naših preventivnih programov vedno povabimo tudi policiste Mejne Policijske postaje Ribnica, ki se vabilom vedno odzovejo in so komisiji v veliko pomoč.

Zelo pohvalno je tudi to, da v zadnjih letih v naših akcijah aktivno sodeluje vse več staršev otrok in šolske mladine. Želim, da bi se takšno sodelovanje nadaljevalo tudi v bodoče.

Kot predsednik Komisije za prometno vzgojo otrok in mladine čutim dolžnost, da se ob iztekanjem šolskem letu zahvalim vsem, ki ste na katerikoli način prispevali k izboljšanju prometne varnosti v našem okolju.

Varno v prometu tudi prihodnje šolsko leto!

Ivan Šega

predsednik Komisije za prometno vzgojo otrok in mladine

Nagrajenci natečaja: VIDNOST JE VARNOST

Literarni izdelki

1. nagrada: JAKA ILC, 8. a, OŠ dr. Ivan Prijatelj, Sodražica,
2. nagrada: SARA PRELESNIK, 7. e/9, OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica,
3. nagrada: ANA PRIJATELJ, 8. a, OŠ dr. Ivan Prijatelj, Sodražica.

Predjemniki priznanja za zanimiv in izviren literarni izdelek:

- OMAR HUSSEIN, 4. razred, OŠ dr. Ivan Prijatelj, Sodražica,
- TJAŠA OBRANOVIČ in TAJDA BEGIČ, 3. b, OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica,
- TADEJA GORŠE, 4. d, OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica.

Likovni izdelki

1. nagrada: SARA ŠEGA, 1. razred/9, OŠ dr. Ivan Prijatelj, Sodražica,
2. nagrada: MANCA LOVŠIN, 4. f, OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica, podružnica Sušje,
3. nagrada: MONIKA ZOBEC, 1. d/8, OŠ dr. Franceta Prešerna, podružnica Dolenja vas.

Predjemniki priznanja za zanimiv in izviren likovni izdelek:

- MAJA POGORELC, Vrtec Ribnica,
- MAJA KRAPEŽ, 2. d, OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica,
- MAJA GREBENC, 1. c/9, OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica.

ŠTUDENTSKI ARHEOLOŠKI TABOR NA RIBNIŠKIH TLEH

Študenti arheologije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani smo organizirani v Študentsko arheološko društvo. Čeprav smo društvo ustanovili šele decembra 2003, smo uspešno izvedli že precej projektov, predvsem v obliki izletov in ogledov razstav. Enega večjih projektov pa je predstavljala izvedba Študentskega arheološkega tabora. Da bo prvi tabor potekal prav v Ribnici na Dolenjskem, smo se odločili zaradi več razlogov. Arheološko nedvomno bogata Ribniška dolina zaradi neraziskanosti predstavlja sivo liso na arheološkem zemljevidu Slovenije. Eno najpogostejših arheoloških najdb predstavlja keramika in, če so razmere ugodne, tudi les. In kje najbolj spoznati ta dva materiala, če ne v Ribnici. Bogata zgodovina lončarjenja in izdelovanja suhe robe ima zagotovo začetke že v davnih arheoloških obdobjih.

Tako se je torej skupina nadobudnih študentov arheologije iz vse Slovenije (med udeleženci sta bili tudi študentki, ki prihajata iz Hrvaške oz. Italije) v jutranjih urah 23. aprila pripeljala v Ribnico. Mnogi izmed njih so bili v tem prečudovitem kraju prvič. Prenočišče so nam prijazno ponudili v Frančiškanskem samostanu pri Novi Štifti. V petek dopoldne smo se odpeljali v Dolenjo vas, k lončarju Janezu Bojcu. Po prisrčnem sprejemu smo se poučili o pridobivanju in čiščenju gline, predelavi gline za nadaljnjo uporabo, o načinih izdelave predmetov iz gline, sušenju in peki keramike. Vsak od udeležencev je lahko preizkusil izdelavo posod na lončarskem vretenu in drugih drobnih predmetov, ki nam bodo v trajen

spomin. Popoldne smo si v organizaciji Miklove hiše in Turistično informacijskega centra Ribnica ogledali razstave v Gradu in Škrabčevu domačiji.

Kljub sobotnemu oblačnemu jutru smo se odpravili v Žlebič, kjer nas je sprejel arheolog, dr. Marko Frelih. Vodil nas je po Žlebiču, naselbini iz bronaste dobe (1300 - 1000 pr. n. š.), ogledali pa smo si tudi ponor Tentere. Potem smo se odpeljali proti Sv. Ani, kjer smo si ogledali ostanke prazgodovinske naselbine na mestu, kjer stoji cerkvena.

Še dobro vidne utrjene terase so zbudile našo domišljijo in željo po raziskovanju. Osupnili smo nad razgledom po Ribniški dolini z razgledne točke pod cerkvijo. Izurjeno arheološko oko se je sprehajalo po lepo vidnih verjetnih arheoloških lokacijah. Dež nas je predčasno pregnal v dolino, ni pa pregnal želje po morebitnem pravem arheološkem raziskovanju/izkopavanju v tej, zares imenitni dolini in okoliških vzpetinah.

Popoldne smo se odpravili v Sajevec, do Franca Jakliča. Slikovito nam je opisal zgodovino suhorobarstva na Ribniškem in postopke izdelave lesenih posod, od izbire in obdelave lesa do nastanka posode.

Po nedeljskem kosilu smo se odpravili proti Ljubljani. Ob poti smo si ogledali še nekatere znamenitosti, med drugim grad na Turjaku, in se popoldne zadovoljni vrnili v Ljubljano. Vsem omenjenim in vsem Ribničanom bi se radi zahvalili za nepozaben vikend. Očarala sta nas prijaznost in odprtost ljudi, njihova dobra volja in razumevanje.

Izjemna lepota narave in spoštovanje tradicije sta se globoko vtisnila v naš spomin. Upamo, da smo tudi z našim taborom prispevali k še močnejšemu zavedanju o pomembnosti Ribniške kotline, ne le v smislu novejša zgodovine, ampak še dlje, o pomembnosti tega območja, ki sega globoko v prazgodovino. Iskrena hvala.

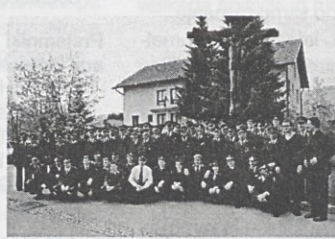
Martina Knavs
Foto Marko Gregorič

100 gasilcev dobilo blagoslov

Na 4. velikonočno nedeljo so se v ribniški župnijski cerkvi udeležili svete maše gasilci iz vseh društev Ribniške doline. V molitvi, prošnji in pesmi smo se priporočili svetemu rimskemu častniku, ki ga slikarji upodabljajo s čelado in zastavo ter v roki z vedrom za vodo, s katerim gasi gorečo hišo. To je sveti Florijan, zavetnik proti požarom in zoper povodnji, ki so mu naši verni predniki po angelovem češčenju ali večerni molitvi dodali še en očenaš, da bi nas on varoval časnega in večnega ognja.

Florijan je živel v času strahotnega preganjanja kristjanov in je v času vladanja rimskega cesarja Dioklecijana umrl mučeniške smrti. Junaški zgled, pogum in nesebično služenje rimskega mučenca Florijana naj bi spodbujali vsakega gasilca in gasilko, da bi tudi v težkih okoliščinah in v velikih nesrečah pomagali ljudem v stiski in trpljenju. Vzklik "NA POMOČ!" ni in ne sme biti prazna fraza, ampak jasno geslo nesebičnega gasilca, ki v nesreči takoj pomaga slehernemu človeku.

Kako lepo znamenje je bilo, ko je pri sveti maši, ki je bila darovana za žive in rajne gasilce, veliko gasilcev v uniformi prejelo sveto obhajilo. Obdarovani z nebeško hrano so le-ti

še globlje dojeti sporočilo pesmi v čast svetemu Florijanu: "Škodljivi ogenj pogašuj, da doma nam ne upepeli. Pred ognjem večnim nas varuj, da nihče vanj se ne izgubi." Po sveti maši je bilo še prijateljsko srečanje na župnijskem vrtu, kjer smo se ob sklepu druženja še slikali pri križu pred župniščem, delu kiparja Staneta Jarma.

Tekst in foto **Maks Ipavec**

Peš romanje k Novi Štifti

Že nekaj let prvo nedeljo v maju poromamo iz ribniške župnije (pridružijo pa se nam tudi verniki iz župnije Dolenja vas) k Mariji Vnebovzeti pri Novi Štifti. Ker je bila

letos ravno nedelja Dobrega pastirja Jezusa, smo v molitvi in pesmi še posebej prosili Gospodarja žetve za nove duhovniške in redovniške poklice. Letos bo namreč minilo že 30 let, ko so kar trije ribniški novomašniki imeli slovesnost nove maše. Bog daj, da bi bogoslovec Tadej, ki bo letos posvečen v diakona, drugo leto mogel zapeti v župnijski cerkvi svetega papeža Štefana novo mašo!

Lepota božje narave, ki se je tako lepo razcvetela v Marijinem mesecu,

nas je spodbujala k prepevanju in molitvi rožnega venca od vasi Jurjevca, preko Ravnega Dola do božjepotne cerkve pri Novi Štifti. Ustavljali smo se na križpotjih pri vaških znamenjih in kapelah, kjer smo peli naše Marijine pesmi in premišljevali skrivnosti častitljivega dela rožnega venca.

V času, ko se skoraj povsod vozimo le z avtomobili in se odtujujemo drug od drugega, je peš romanje velika priložnost, da se bolj neposredno povežemo z Bogom, nebeško Materjo Marijo, ki je bila vse življenje ponižna dekla Gospodova, ter tudi med seboj, saj v življenju vedno potrebujemo drug drugega.

V šmarničnem nagovoru nas je dr. Roman Globokar spodbujal k ljubezni do Jezusove in naše nebeške Matere. Ona je s svojo ponižnostjo, skromnostjo, tihim služenjem in požrtvovalno ljubeznijo še danes pomočnica kristjanov in pribežališče grešnikov.

Tekst in foto **Maks Ipavec**

RIBNIŠKI KADETI V DRAMATIČNEM FINALU DO NASLOVA DRŽAVNIH PRVAKOV

Rokometna pravljica mladih rokometashev se nadaljuje

Če je Slovenija 24. aprila s člani RK Celje Pivovarna Laško kot evropskimi prvaki doživela rokometno pravljico, pa se je dan kasneje ta nadaljevala še za Ribničane, toda ne tudi za Celjane.

Ribničani - kadeti, l. 1987, so v konici finala na pravi spektakularno - dramatično - borbeni način premagali Celjane.

V finalnem delu kadetskega državnega prvenstva 2003/2004, ki sta ga zelo uspešno pripravila RD Inles - Riko in Ribniška rokometna šola, so šest tekem odigrale ekipe, ki so v predtekmovalju pokazale največ: RK Celje Pivovarna Laško, RK Gorenje Velenje, RD Istrabenz Plini Izola in RD Inles - Riko. V soboto so tako kot Celjani tudi domači igralci dvakrat prepričljivo zmagali.

V nedeljo so Velenjčani premagali Izolo, domači rokometasji pa so po pravi dramatični tekmi v zadnjih sekundah premagali Celjane. Ribniški kadeti, ki so nastopili v novih rdeče-belih dresih, so pokazali pravo borbenost, boj do zadnje kaplje znoja in moči ter gorečo srčnost. Domači navijači, predvsem starši in prijatelji, so z bobnanjem, vzliki in celo s harmoniko še dodatno vzdignili igralce. Vendar zmaga ni bila lahka. Vseskozi so se menjavali v vodstvu, in vse do zadnjih dveh minut, ko so Celjani vodili, so zmago pričakovali le največji optimisti. Tudi morebitno izenačenje ne bi bilo ugodno, saj so imeli pred to tekmo Celjani večjo razliko v golih (15) kot Ribničani (11).

Ko so Ribničani dosegli izenačenje, se je dvorana dvignila na noge in svoje fante do konca vzpodbujala k hitri in zagrizeni igri. Dobra obramba naših, odvezta žoga, hiter napad in prekršek Celjanov za sedemmetrovko. Izvajal jo je Bečirovič in povedel naše na končnih 25:24. Sledil je napad Celjanov, do konca pa le še pičlih 13 sekund.

Obramba se je izkazala, toda - smola - prekršek naših; in čeprav je ura že kazala konec tekme, so zaradi prekrška Celjani izvajali še prosti strel. In Ilc brani! Veselje vseh je nepopisno... Slišati je bilo olajšanje in ponosne vzlike: "Že zgubljeni so bili, pa so se dvignili!" Črt Abrahamsberg, Urban Andoljšek, Boris Bečirovič, Denis Begič, Damir Čuškič, Rok Henigman, Aleš Ilc, Ivo Ilc, Matej Kavkovič, Dejan Klavs, Gregor Košmrlj, Matej Nosan, Timo Preložnik, David Somensary, Borut Strlič, Nejc Škerlak, Jan Tanko in Jože Zelko (kapetan) so pod trenerskim vodstvom Stojana Gelzeta na koncu zaslužno zmagali. Na drugo mesto se je uvrstil RK Celje Pivovarna Laško, tretji so bili kadeti RK Gorenje iz Velenja in četrti kadeti RK Istrabenz Plini Izola. Tudi tokrat so trenerji imenovali naj vratarja, naj igralca in naj strelca, kjer je Ribnica zopet dobila veliko priznanje, saj

so za najboljšega vratarja turnirja proglasili domačina Aleša Ilca, za naj igralca pa Borisa Bečiroviča. Oba sta se znašla tudi na listi najboljših sedmerice, kamor so na desno krilo postavili še enega Ribničana, Črta Abrahamsberga.

Bečirovič je takoj po tekmi povedal, da gre največ zaslug za ta uspeh trenerju, pa tudi fantje so dali vse od sebe. "Bili smo 100 procentov motivirani, dodatno nam je dalo elana tudi to, da smo bili že dvakrat (kot starejši dečki A in B) državni prvaki, tako da smo se sedaj res maksimalno potrudili," je dejal Bečirovič, najboljši igralec sklepnega turnirja, ki tudi že igra za člansko ekipo.

Trener Stojan Gelze, ki je v letih 1998 in 1999 takratno ekipo že popeljal do naslova kadetskih državnih prvakov in kadetsko ekipo l. 1999 okronal z nazivom kadetski prvaki Evrope, je po turnirju še ves navdušen in ponosen na svoje fante komentiral: "Lansko leto smo imeli dosti težav, a kljub temu smo se zbrali in pridno delali skozi celo leto. Kadeti so odigrali v področnem sistemu, v naši regiji, 14 tekem, nato pa do finala še 14 v razširjeni regiji. Dejstvo je, da smo bili celo leto superiorni, kajti v tekmovalni sezoni nas ni nobena ekipa premagala. Fantje so opravičili moje zaupanje, upam, da sem tudi jaz njihovo. Na tem dvodnevem turnirju smo odigrali dve izjemni tekmi, najprej proti Gorenju. Moštvo Gorenja se je predstavilo kot izredno, z močno linijo in dobrim vratarjem. Toda naša obramba je dobro zaustavljala vse napade in tudi uspešno napadala. Omenil bi še tekmo finala, kjer smo se zavedali moči celjske ekipe. Tekma proti Celju ni bil mačji kašelj - so prodorni in napadalni. Imeli smo tako kar nekaj težav, smo namreč tudi fizično šibkejši. Toda z izredno borbenostjo, željo in srcem smo dosegli to, kar so dve minuti pred koncem pričakovali le optimisti. Takrat sem vzel minuto odmora, fantom pa je nato uspelo res tisto skoraj nemogoče, zmagali so, veselje gledalcev in vseh nas pa nora." Nekaj fantov iz te ekipe drugo leto že prestopa (zaradi let) v mladinske vrste pod vodstvo trenerja Nikole Radića, ki jih bo, upajmo, kot Gelze popeljal novim uspehom naproti.

Tekst in foto Zdenka Mihelič

Tudi Tomaž Tomšič in Beno Lapajne sta bila kadetska državna prvaka takratne države Jugoslavije. Zaključni turnir se je odigral v Sarajevu in že takrat sta med svojimi vrstniki krepko izstopala, saj je ribniškemu trenerju trener Crvene zvezde menda že kar takoj tam ponujal odkup Tomšiča in Lapajneti. (vir: France Šilc, nekdanji predsednik RK Inles - Riko)

KROMAR ABSOLUTNI DRŽAVNI PRVAK V SPRINT DUATLONU

Če so letošnje sobote kot zakleto skoraj vse 'grde' in deževne, pa so nedelje tiste, ko kraljuje lepo vreme. Tako je bilo tudi v nedeljo, 9. maja, ko je Triatlon klub Inles Riko Ribnica organiziral že tradicionalno prvo tekmo v duatlonu za slovenski pokal. Sonce in veliko število tekmovalcev sta bila vzroka, da se je organizatorjem po lanskoletnem plesu v dežju lahko samo zadovoljno smejala. Dokazali so, da po organizaciji, prav tako pa tudi po uspehih, še vedno daleč prekašajo vse ostale.

Ribniški sprint duatlon je bil prvi duatlon v letošnji tekmovalni sezoni. Razkril je, kdo je naredil največ napredka, saj je štel tudi za državno prvenstvo posamično. Poleg sprinta (5 km tek, 20 km kolo, 2,5 km tek) in super sprinta (2 km tek, 8 km kolo, 1 km tek) za kadete in ml. mladince pa so prvič izvedli še duatlon za čisto najmlajše, imenovani Cici duatlon, kjer se je na progo (400 m tek, 2 km kolo, 200 m tek) podalo okrog 37 nadobudnih kratkohlaničnikov iz Ribnice in drugih slovenskih krajev. Med njimi je bil najmlajši star komaj 5 let, a je progo premagal brez problemov. Triatlon v duatlon tako postajata čedalje bolj priljubljena in privlačna, saj se čedalje več ljudi odloči spoznavati čare teh dveh športov vsaj rekreativno. Ne gre za ekstremna športa, vendar pa kljub temu velja, da se ju udeležiti lahko le, če si telesno dobro pripravljen (tedensko bodi aktiven vsaj 5 ur). Zdravega pomena življenja in kaj lahko šport pomeni za mladega človeka in otroka, se zaveda tudi v TK Inles Riko Ribnica, kjer so v tem šolskem letu prvič pričeli z organizirano vadbo za

najmlajše. Okoli dvajset dečkov in deklic se je pridno igralo, tekmovalo v raznih spretnostih, plavalo in predvsem se dobro imelo skozi vso leto.

Duatlona se je udeležilo kar 122 tekmovalcev iz Slovenije in Hrvaške (med njimi tudi najboljši Hrvat Dean Patrčević), naslov državnega prvaka pa je pripadel domačinu Damijanu Kromarju ter Ani Trnkoczy (Trisport) v ženski konkurenci. Kromar je tako po dolgoletni tradiciji 'vedno drugi' prvič osvojil ta zlahtni naziv in okronal svoje dolgoletno delo. Kromar je bil nabrušen kot še nikoli, je bilo slišati iz ribniškega tabora, "šel je kot burja" in tako tudi izboljšal rekord proge za celo minuto. Na samem startu se je takoj odcepila skupnica tekmovalcev, med katerimi je v prvo menjavo pritekel atlet Pauli Pori (KAK Ravne), nato Patrčević (TK Zrinski), Klemen Dolenc (Novice Extrem), Kromar itd. Tudi na kolesu so pokazali največ. Po pospeševanju Kromarja sta kmalu s Patrčevićem ostala sama. Sledil je še zadnji tek, kjer pa Kromarju Patrčević ni mogel več slediti, in tako je Kromar zadnji kilometer do cilja praktično pretekel sam. Kljub temu da lanskoletnega zmagovalca tega duatlona Bojana Cebina ni bilo med tekmovalci, saj se je ta čas boril na svetovnem prvenstvu v triatlonu na Madeiri, pa gotovo ni nobenega dvoma, da je Kromar veliki zmagovalec. Veliko množica ljudi, gledalcev in navijačev, praktično idealno vreme, dobro vzdušje ter seveda odlična organizacija in spomladansko cvetoči ambient ribniškega gradu so tisti ključni dejavniki, ki so naredili tekmo enkratno. Spominjali se je bodo vsi tekmovalci, najbolj pa gotovo prvi Cici duatlonci.

Zdenka Mihelič

Foto arhiv triatlon kluba

RIBNIŠKI TRIATLONCI EKIPNI DRŽAVNI PRVAKI

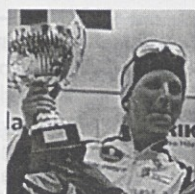
Sezona se še dobro ni začela, pa imajo člani Triatlon kluba Inles Riko - Ribnica že toliko uspehov, kot da bi bil vrhunec sezone. Na nedavnem ekipnem državnem prvenstvu v triatlonu na Ptuj 16. maja, so osvojili oba trona, v moški in ženski konkurenci. Mladinska ekipa v sestavi Bojan Cebin, Nejc Arko, Andrej Remic in Jure Tanko so osvojili naslov ekipnih državnih prvakov v sprint triatlonu (750 m plavanja, 20 km kolesa, 5 km teka). Prav tako pa so svoj uspeh okronala dekleta, ki so z ekipo v sestavi Maša Tramte, Karin Žnidaršič in Neža Peterlin ekipne državne prvakinje v sprint triatlonu v ženski konkurenci. Dekleta so prvakinje postale prvič, medtem ko je Ribnica v moški konkurenci ta naslov odnesla domov že drugič. Kot pravi trener Damijan Kromar, je morda ta zadnji naslov še pomembnejši, saj je to prvič z generacijo, s katero se že nekaj let prav načrtno dela. Ribniška druga moška ekipa v sestavi Simon Pogorelec, Miha Zajc in Uroš Bršec je dosegla skupno četrto mesto. Na prvi tekmi za domači pokal Lekadol v triatlonu, ki je štel tudi za ekipno DP, je v najstarejšem slovenskem mestu, v lepem, suhem in le malo vetrovnem vremenu startalo približno 120 tekmovalcev. Sicer je progo najhitreje premagal lanskoletni zmagovalec Hrvat Dean Patrčević, drugi in med Slovenci najprepričljivejši pa je bil Cebin. Cebin se je še posebej izkazal v svoji paradni disciplini, teku in na koncu premagal tako Pečnika kot Semeta. Za njim so se uvrstili Arko (absolutno 5. čas), Tanko 6., Remic 9., Pogorelec 10. in Zajc 25. V ženski konkurenci pa sta Žnidaršičeva in Tramtetova dosegli 3. in 4. absolutni čas.

Sedaj sploh ni čas, da bi spali na lovorikah, saj sezona teče dalje, 23. 5., je bil v Kamniku duatlon, ki je odločal tudi o ekipnem državnem prvaku v duatlonu. Lansko leto so zmagali Ribničanje. In tudi letos, so nam sporočili. Cebin je bil celo absolutni zmagovalec. Več o tem v prihodnji številki.

Zdenka Mihelič

Damijan Kromar (TK Inles Riko Ribnica) državni prvak v sprint duatlonu.

Ana Trnkoczy (Trisport) državna prvakinja v sprint duatlonu.

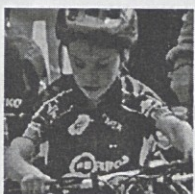
Andrej Medved (Trisport) državni prvak v sprint duatlonu med mladinci.

Maša Tramte (TK Ribnica) absolutna zmagovalka sprint duatlona med mladinkami.

Matej Petek (TK Inles-Riko Ribnica) absolutni zmagovalac Cici duatlona.

Monika Oražem (TK Inles-Riko Ribnica) zmagovalka Cici duatlona med deklicami.

Ekipni državni prvaki v triatlonu

ZLATO ZA GIMNASTIČARKO INO OBLAK ŽE DRUGO LETO ZAPORED

Ina Oblak, učenka petega razreda OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica, sem lanskemu naslovu prvakinja letos dodala še enega. Že drugo leto zapored sem postala državna prvakinja v mnogoboju pri mlajših učenkah na šolskem tekmovanju v športni gimnastiki.

Vsako leto se v mesecu marcu in aprilu odvijajo šolska športna tekmovanja. Tako je bilo tudi letos. V športni gimnastiki je na OŠ Log Dragomer 22. marca potekalo področno tekmovanje za ljubljanski okoliš. Zmagala sem na vseh posameznih orodjih in skupno v mnogoboju. To tekmovanje je bilo tudi kvalifikacija za državno šolsko prvenstvo, na katero so se uvrstile prve tri uvrščene ekipe in še tri najboljše posameznice iz mnogoboja.

Ina pravi:

"Državno tekmovanje je potekalo 8. aprila na OŠ Antona Ukmarja v Kopru. Glede na lanski rezultat, prvo mesto v mnogoboju in še tri medalje na posameznih orodjih, sem se

znašla pred odgovorno nalogo - braniti državni naslov pri mlajših učenkah. Tokrat sem svoje nasprotnice že zelo dobro poznala. Iz kvalifikacij se je v našo skupino mlajših učenek uvrstilo 30 tekmovalk iz osnovnih šol z vseh strani Slovenije. Kmalu ob začetku tekmovanja se je videlo, da so najmočnejše in najštevilčnejše tekmovalke s Primorske (Koper, Piran, Izola, Nova Gorica).

Ina Oblak

Tiste, ki smo jim lahko mešale račune, smo bile ravno iz ljubljanske regije. Na tekmovanju sem se dobro počutila, trema je bilo ravno prav in dober rezultat ni izostal. Že drugo leto zapored mi je uspelo osvojiti državni naslov v mnogoboju, ki je seštevek vseh točk na posameznih orodjih (gred, parter, preskok, bradlja). Zlato kolajno sem osvojila tudi na bradlji, z najvišjo oceno tekmovanja 9:95, in na gredi.

Na preskoku sem bila druga in osvojila srebrno kolajno.

Ta rezultat mi govori, da moji treningi niso zaman. V klubu GIB Šiška, katerega članica sem, sem rekorderka v oddaljenosti od dvorane. Na teden treniram pet- do šestkrat, kar pomeni tudi veliko voženj od doma do Ljubljane in nazaj, seveda pa moram opraviti še vse šolske obveznosti. Na trening se odpeljem ob petih popoldne in se vrnem domov okrog pol desetih zvečer. Gimnastika je zame najljubši šport, zato so mi naporni treningi v veliko veselje. To vidijo tudi moji starši, ki me vseskozi, kljub veliki porabi časa in stroškom, ki so povezani s prevozi, spodbujajo in spremljajo.

Vsak dan sproti ugotavljam, da se znanje v gimnastiki sploh ne konča, saj so gimnastične vaje in elementi vedno novi in vedno težji. Povedati moram, da imam zelo dobra trenerja. Tako Ana kot Ričard se trudita, da na treningu čim več osvojim. Lahke in kratke poti do uspeha pa v gimnastiki ni."

Mali nogomet

Prvenstvo v polnem teku

Nadaljuje se prvenstvo v pomladanskem delu tekmovanja v Medobčinski ligi v malem nogometu, v organizaciji ŠD Lončar Dolenja vas in pod pokroviteljstvom Občine Ribnica.

Ker se tekme pogosto igrajo tudi ob sredah, je tekmovanje v polnem teku. Od zadnjega poročila na lestvici ni prišlo do večjih sprememb. Še vedno brez poraza vodi MI&CO Extreme, dobro pa nadaljujeta tudi obe ekipi iz Dolenje vasi, KMN Lončar in Grafit. Brez osvojenih točk je trenutno le novinec, ekipa Bo 3 iz Turjaka.

V naslednjih krogih je na sporedu nekaj derbijev za vrh lestvice, in sicer: KMN Lončar - MI&CO Extreme, KMN Sodražica - MI&CO Extreme in še vaški derbi Grafi - KMN Lončar. Vabljeni k ogledu zanimivih obračunov! Rezultate še vedno lahko spremljate tudi na lokalnem radiu, v časniku Ekipa, v ŠC Ribnica in v nekaterih gostinskih lokalih po vseh občinah.

Peter Kočever

vodja tekmovanja MLMN

REZULTATI: 9. KROG: 19. 05. - sredo

ŠKMN SODRAŽICA	: AVTOPRALNICA PETEK	4 : 1 (2 : 1)
KMN KOT	: MI&CO EXTREME	1 : 4 (0 : 2)
A D' B' ? BAR	: BO 3	9 : 3 (4 : 1)
KMN LONČAR	: LAŠKI PESJANI	6 : 2 (2 : 1)
ŠD PONIKVE	: BAR ROZAMUNDA TURJAK	4 : 1 (1 : 1)
KMN V. POLJANE	: GRAFIT	3 : 8 (0 : 3)
KMN D. JEZDECI	: ŠD RIB'CA	1 : 0 (0 : 0)

LESTVICA:

Mesto	Moštvo	T	Z	R	P	Goli	Točke	Razlika
1.	MI&CO EXTREME	9	9	0	0	61 : 7	27	+ 54
2.	KMN LONČAR	9	8	0	1	64 : 20	24	+ 44
3.	KMN SODRAŽICA	9	8	0	1	45 : 15	24	+ 30
4.	GRAFIT	9	6	1	2	31 : 19	19	+ 12
5.	ŠD PONIKVE	9	5	1	3	32 : 25	16	+ 7
6.	KMN KOT	9	5	1	3	29 : 26	16	+ 3
7.	A D' B' ? BAR	9	4	3	2	31 : 18	15	+ 13
8.	LAŠKI PESJANI	9	3	2	4	41 : 34	11	+ 7
9.	ŠD RIB'CA	9	3	0	6	34 : 44	9	- 10
10.	KMN DIVJI JEZDECI	8	3	0	5	22 : 33	9	- 11
11.	AVTOPRALNICA PETEK	9	2	1	6	29 : 37	7	- 8
12.	BAR ROZAMUNDA TURJAK	8	1	0	7	31 : 48	3	- 17
13.	KMN V. POLJANE	9	0	1	8	15 : 71	1	- 56
14.	BO 3	9	0	0	9	24 : 91	0	- 68

Na lestvici strelcev vodi s 24 zadetki Miha Trdan (KMN Lončar), na lestvici Fairplay pa le z eno kazensko točko moštvo MI&CO Extreme.

Blíža se

OTROŠKO TEKMOVANJE V MALEM NOGOMETU

- rok za oddajo izpolnjenih prijavnic ekip je 7. junij
- 10. junija se bodo na informativnem sestanku srečali vodje moštev
- vse potrebne informacije bodo sproti objavljene na že internetnem naslovu: <http://users.volja.net/kmnkot/prva.html>, vsa vprašanja pa lahko naslovite tudi na e-pošto: kmnkot@email.si
- mažoretke, ki bi želele popestriti veliko otroško tekmovanje, pa vabljene, da pokličete na tel. št.: 041/ 580 587 (Franci Mihelič, vodja otroškega tekmovanja)

RIBNIŠKA ULA PRINESLA

4. MESTO SLOVENIJI

Svetovnega prvenstva psov v sledenju se je udeležil tudi Andrej Tomšič s psičko Ulo in skupaj s sotekmovalcem Sloveniji prinesel do sedaj najvišjo uvrstitev

Pisali smo že, kako dobro se je odrezala šestletna Ula na lanskem državnem prvenstvu, od koder so si trije najboljši tekmovalci priborili vstopnico za svetovno prvenstvo, ki se ga je udeležilo 30 tekmovalcev iz 15 držav.

Za Slovenijo sta tako nastopila Andrej Tomšič iz Kinološkega društva Ribnica ter Miro Kolar iz KD Postojna, ki ima osemletno psičko Saro. Pričakovano veliko dejanje se je vendarle zgodilo. Ribniška Ula je s svojim lastnikom Andrejem Tomšičem z Brega odšla na svoje prvo dolgo popotovanje do Jessna v Nemčiji, kjer je med 29. aprilom in 2. majem potekalo svetovno prvenstvo psov v sledenju. Slovenska reprezentanca, ki sta jo sestavljala dva tekmovalca in t.i. rezerva, je tamkaj bivala kar osem dni, da so se psi navadili na novo okolje, predvsem pa na izjemno visoko pšenico, po kateri naj bi izsledili predmete. Kasneje se je izkazalo, da je ravno 30-80 cm visoko rastlinje sledne spodobnosti psov najbolj oviralo. Tomšič je med posamezniki zasedel 14. mesto (Kolar je bil 8.), skupni seštevek točk naših slovenskih predstavnikov pa je Slovenijo potisnil prav k vrhu, na 4. mesto

Odjava pri sodniku. Prikaz predmetov, ki jih je našla Ula.

še vedno kandidat za svetovnega prvaka, a nedeljski deževni dan je sesul vse sanje. Ula se je na nekaj kotih izgubila, "a tudi to se zgodi, saj pes ni stroj". Pravzaprav je pes izjemno občutljivo živo bitje, ki zazna v svojem lastniku tudi vsakršen strah, tremo in odreagira na vsak trljaj. "Malo treme in živci so tudi mene izdali, saj je bila v Nemčiji zbrana vsa smetana iz kinološkega sveta," prizna Tomšič, ki se je tako velikega tekmovanja udeležil prvič. V programu sledenja s psičko tekmuje šele od lani in na petih državnih tekmah je bilo najslabše mesto, ki sta ga dosegla, 3. Kljub temu upa v prihodnosti še na boljše rezultate, ker je Ula še razmeroma mlada psička. Poprečna starost psov na prvenstvu je bila od 7-10 let. Tomšič predvideva, da bo Ula zmogla tekrovati še vsaj tri leta, sicer je pa že dobil mlajšo nemško ovčarko, ki jo bo sčasoma tudi začel pripravljati na tekmovanja. Do takrat pa bo vsako državno tekmovanje za Ulo

in njenega ponosnega lastnika novo dokazovanje spretnosti, ki jo je eden zmogel predati v obliki učenja in druga sprejeti v smislu predanosti, poslušnosti in sposobnosti.

Alenka Pahulje
Foto Miro Kolar

ŠAH-MAT novička

Nik Rus, Aljaž Levstik, Matic Klarič, Žan Hočevar in Aljaž Centa so mladi ribniški šahisti, ki so v Ljubljani 17. aprila zastopali ribniško šolo na ekipnem državnem prvenstvu osnovnih šol v šahu.

Tekst in foto Tone Tramte,
mentor šahovskega krožka v OŠ Dolenja vas

RIBNIŠKI KOLESARJI PO SLOVENSKEM KRIŽU

Ribniški kolesarski navdušenci imajo letos za seboj že precej kilometrov. Nekateri se vozijo za veselje, kondicijo, sprostitev, zaradi družbe, za zdravo življenje..., nekateri pa se pripravljajo za točno določen cilj. Tako si je med drugimi skupinica petih do sedmih kolesarjev za letošnji največji cilj postavila prekržariti Slovenijo po slovenskem križu. Ribniška ekipa, ki je pred dvema letoma v sedmih dneh s kolesi obkrožila Slovenijo, se bo najprej 25. junija, na Dan državnosti, s cestnimi kolesi odpravila po prečki SV - JZ. Na tej izredno dolgi poti - od skrajnega severovzhodnega kraja Hodoša do skrajnega jugozahodnega dela Pirana - jih čaka razgibanih 350 (kartiranih) kilometrov, najbrž pa jih bo še kaj več. Najtežji del bo takoj na začetku, kajti prvih 77 kilometrov do Ptujja je konfiguracija terena najzahtevnejša, vse skozi Goričko gre cesta gor-dol in se umiri šele pred Ptujem. Kot nam je več o tej akciji povedal Andrej Klemenc, jih čaka 12 ur fiksne vožnje, z začetkom ob 4. uri zjutraj in povprečno hitrostjo 28 do 30 kilometrov na uro. Po približno štirih urah vožnje in prevoženih 200 km (v Kamniku) naj bi sledil prvi daljši počitek in prvi večji obrok. Nato pa v Ljubljano, zadaj za Vrhniko, pa zopet v hrib čez Vrhnjski klanec, na Planino, v Postojno in zopet v večji in daljši klanec (Kozina), čez Senožeče do Pirana, kjer naj bi se na Tartinijevem trgu zaključilo veselo in v krogu čimveč prijateljev. Tudi že na poti naj bi se jim pridružili nekateri, največ pa menda na Uncu. Drugi del letošnjega načrta bodo opravili na veliki šmaren, 15. avgusta, ko bodo prevozili pot od Kolpe do Nove Gorice. Ideja, ki je zahtevna, bo kmalu uresničena, je padla na lanskem praznovanju novega leta, na silvestrovo. Namen tega podviga kot tistega pred dvema letoma, je, 'prečesati' Slovenijo, kolikor se le da, in jo kar najbolj spoznati. "Zaenkrat smo se omejili na našo deželo, ki je sicer majhna, a tako lepa, razgibana, gorata in nikoli razvozлана," je dejal Klemenc. Morda jim v prihodnosti uspe prekolesariti tudi gorske cilje, vse tiste slastne kolesarske zmage.

Zdenka Mihelič

REŠETO

Odprtje svetovnega prvenstva v Jessnu

med državami. Le sedem točk ji je zmanjkalo do tretjega mesta, "a z rezultatom smo zelo zadovoljni", je dejal Tomšič, "ker je bila konkurenca izredno močna". To je tudi najboljši rezultat, ki ga je naša dežela dosegla na takih prvenstvih, zato so čestitke iz domovine kar deževale; med prvimi se je po telefonu oglasil kar predsednik Kinološke zveze Denis Kuzelj. Sicer pa je med državami zmagala Švica, med posamezniki pa

OD KOVAČIJE DO TOVARNE TELOVADNEGA ORODJA JOR

VII.

PODLISTEK

PODLISTEK

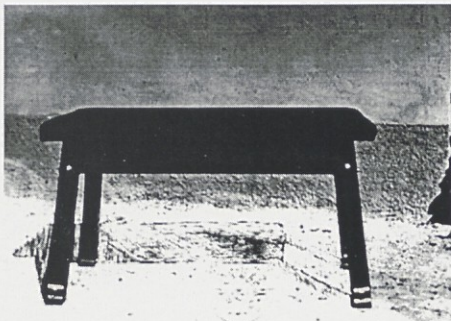
Miloš Petelin je oktobra lani diplomiral na Fakulteti za šport z diplomsko nalogo OD KOVAČIJE DO TOVARNE TELOVADNEGA ORODJA JOR. Na 52 straneh je orisal pot Jakoba

Oražma, lastnika podjetja JOR, ki je med obema vojnama postalo najmočnejši proizvajalec telovadnega orodja in drugih športnih pripomočkov v takratnem jugoslovanskem prostoru.

TELOVADNA MIZA

Telovadna miza se je takrat uporabljala namesto konja brez ročajev za preskok. Te mize so bile izdelane iz odličnega lahkega lesa, prevlečene z močnim govejim usnjem. Noge telovadne mize so izdelane iz jesena in se prav tako dajo podaljšati s 110 na 160 cm. Telovadna miza ima kolesčke, s katerimi jo je lažje premikati po prostoru. Na koncu nog ima pritrjeno gumo, ki omogoča najboljšo oprijemljivost.

Poleg navadne telovadne mize obstaja z doplačilom tudi zložljiva miza.

Telovadna miza

MASAŽNA MIZA

Masažno mizo je bilo možno dobiti v dveh različicah, in sicer iz lesenih letev ali iz guminiranega platna. Obe različici sta bili nastavljeni po višini.

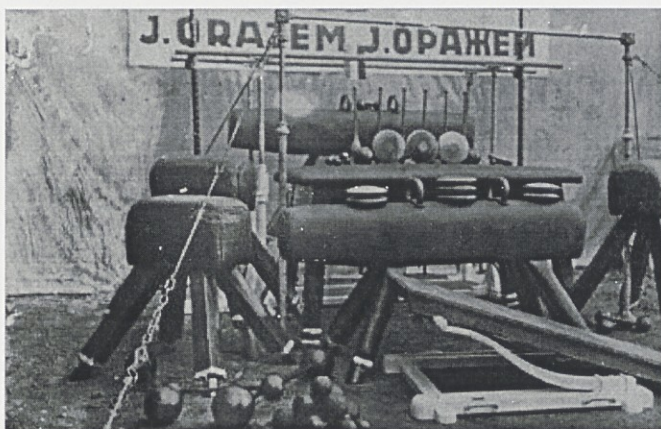
ODSKOČNA DESKA

V JOR-ovi ponudbi sta bili dve različici odskočnih desk, in sicer odskočna deska s kovinskim ali z lesenim podnožjem. Obe sta bili opremljeni s kolesčki za lažji prevoz in sta imeli zaradi boljšega oprijema gumijaste noge. Odskočna deska z železno konstrukcijo - okovjem - je imela na železo pritrjena dva prožna lista (iz lesa narejene prožne noge). Odskočni most pa je bil sestavljen iz letvic

trdega jesenovega lesa.

Za doplačilo je bilo mogoče dobiti tudi opremo, s katero se je odzivna deska lahko pripela na telovadno mizo. Obe skupaj sta takrat služili za preskok.

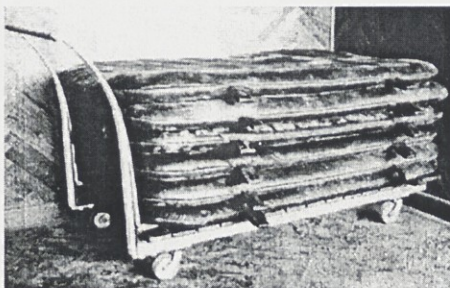
Poleg teh dveh klasičnih odzivnih desk so v tovarni takrat izdelovali tudi neke vrste odzivne, vendar ne prožne deske za trening skoka v višino ali za skok na konja. Te deske so bile podobne izdelave kot prožne odzivne deske, vendar s to razliko, da niso imele prožnega mehanizma.

Del gimnastičnih in drugih športnih orodij in pripomočkov

Poleg osnovnih orodij za gimnastiko so imeli v JOR-ovi tovarni popoln asortiman opreme, ki sodi h gimnastičnem orodjem.

BLAZINE

Blazine z vozičkom

V svoji ponudbi blazin so se v tovarni JOR opirali na dolgoletne izkušnje na področju izdelovanja le-teh. /Zakaj ravno JOR-ove blazine? Predvsem zaradi odlične izdelave, velike vzdržljivosti in lastnosti, ki omogoča doskakovanje na blazine, ne da bi se pri tem z blazine dvigoval prah./ Tako so zapisali v katalogu svojih gimnastičnih in športnih rekvizitov iz leta 1922-1923, na strani 13. Blazine so bile napolnjene z dlakami in ščetinami. Vse to pa je bilo prevlečeno z najmočnejšim impregniranim platnom, ki je bilo ročno šivano s sukancem. Vsaka blazina je imela štiri ročke, prav tako iz platna, služile so za lažje prenašanje.

Za doplačilo je bilo mogoče dobiti blazine, ki so bile pol platnene, pol pa iz močnega govejega usnja, lahko pa so bile tudi v celoti iz govejega usnja.

Blazine št. 1: polnjene s ščetinami, prevlečene z močnim platnom, 180 cm dolge, 120 cm široke, 8 cm debele - 680 din.

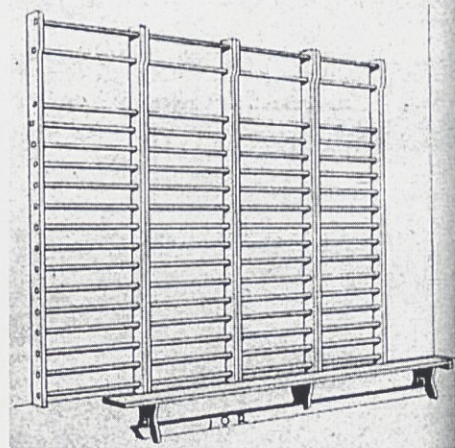
Blazine št. 2: kakor št. 1, samo po gornji strani prešite z močnim usnjem - 1120 din.

Blazine št. 3: kakor št.1, vendar cele prevlečene z usnjem (govejo kožo), z močnimi prišitimi ročaji - 1480 din.

Za lažji transport blazin so izdelali tudi voziček, kjer so bile blazine pospravljene in pripravljene na prevoz.

LETVENIK - RIBSTOL

Švedski ribstol, kot so ga poimenovali v tistem času, je bil izdelan iz po 1 m dolgih prečk iz čistega jesena. Letvenik se je v steno pritrdil z železom. Reklama za letvenik pa je bila v originalu takšna: Ribstol je zelo primerna naprava za izvajanje kvalitetnih vaj za držo telesa in razteg mišic. Za krepitev mišic prsnega koša, trupa in hrbtenice.

Letvenik s klopjo

Pokončni ljudje z močnim prsnim košem se razvijajo prav pri sistematični vadbi na tem modernem orodju. Posebej ga priporočamo za domačo gimnastiko odraslih, saj je v skandinavskih državah v vsaki hiši. Zaradi lepe izdelave ne kvari estetskega videza sobe. (Katalog - Tvojnica gimnastičnih i sportskih sprava J. Oražem Ribnica) Letvenik je bilo mogoče glede na število polj kupiti v več oblikah. V ponudbi je bila tudi posebna oblika letvenika, kombinirana s podijem, in sicer je bil sestavljen tako, da se je del letvenika spustil na tla in tako ustvaril višji podij, na katerem je lahko učitelj kazal vaje.

Nadaljevanje prihodnjč

REŠETO

